

SEANCE DU JEUDI 20 JANVIER 1983
VERGADERING VAN DONDERDAG 20 JANUARI 1983ASSEMBLEE
PLÉNAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 845.

COMMUNICATIONS:

Page 845.

1. Arrêtés royaux;
2. Parlement européen;
3. Commission royale relative à la sécurité sociale;
4. Dépenses en marge du budget;
5. Cour des comptes:
 - a) Délibération n° 2829;
 - b) Délibération n° 152.

DEMISSION D'UN SENATEUR:

Page 846.

VERIFICATION DE POUVOIRS:

Pages 846 et 847.

HOMMAGE A LA MEMOIRE DE M. A. COOL, MINISTRE D'ETAT:

Orateurs: M. le Président, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 847.

ORDRE DES TRAVAUX:

1. *Orateurs:* M. le Président, M. R. Gillet, p. 847.
2. Page 858.
3. Page 865.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Page 848.

M. de Clippele. — Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus en ce qui concerne les versements anticipés.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 845.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 845.

1. Koninklijke besluiten;
2. Europees Parlement;
3. Koninklijke Commissie betreffende de sociale zekerheid;
4. Uitgaven buiten de begroting;
5. Rekenhof:
 - a) Besluit nr. 2829;
 - b) Besluit nr. 152.

ONTSLAG VAN EEN SENATOR:

Bladzijde 846.

ONDERZOEK VAN GELOOFSBRIEVEN:

Bladzijde 846 en 847.

HULDE TER NAGEDACHTENIS AAN DE HEER A. COOL, MINISTER VAN STAAT:

Sprekers: de Voorzitter, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 847.

REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

1. *Sprekers:* de Voorzitter, de heer R. Gillet, blz. 847.
2. Bladzijde 858.
3. Bladzijde 865.

VOORSTELLEN VAN WET (Inoverwegingneming):

Bladzijde 848.

De heer de Clippele. — Voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, voor zover betreft de voorafbetalingen.

M. Lagasse. — Proposition de loi modifiant l'article 23 de la loi électorale communale.

MM. Van Ooteghem et Van In. — Proposition de loi modifiant les lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966.

MM. Deworme, Noerens, Van Der Niepen et consorts. — Proposition de loi relative à l'âge de la mise à la pension de membres du personnel enseignant et auxiliaire d'éducation en fonction au 31 décembre 1960.

Mme Van Puymbroeck et consorts. — Proposition de loi relative à l'installation, au transport et à la fabrication d'armes nucléaires ou de parties essentielles d'armes nucléaires sur le territoire belge.

M. Hancké et consorts. — Proposition de loi modifiant la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi organisant un Registre national des personnes physiques.

Discussion générale. — *Orateurs:* MM. Vandezande, rapporteur, Seeuws, Pedé, Désir, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Gramme, p. 848.

Discussion et vote des articles, p. 855.

Proposition de loi modifiant la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

Discussion générale. — *Orateurs:* M. Vangeel, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 857.

Discussion et vote des articles, p. 858.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI (Vote):

Projet de loi organisant un Registre national des personnes physiques, p. 859.

Justification de vote. — *Orateur:* M. Trussart, p. 859.

Proposition de loi modifiant la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés, p. 860.

VOTE SUR L'ORDRE DU JOUR PUR ET SIMPLE DEPOSE EN CONCLUSION DE L'INTERPELLATION DE M. DE ROUCK AU MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET TELEPHONES, DEVELOPPEE LE 22 DECEMBRE 1982:

Page 860.

QUESTION ORALE DE MME N. MAES AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR «LA SECURITE SUR LA NATIONALE 14 SUR LE TERRITOIRE DE LA COMMUNE DE SAINT-NICOLAS»:

Orateurs: Mme N. Maes, M. Olivier, ministre des Travaux publics, p. 861.

QUESTION ORALE DE M. VANDEKERCKHOVE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'AGREATION DES CHIRURGIENS SPECIALISES EN TRAUMATOLOGIE»:

Orateurs: M. Vandekerckhove, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 861.

De heer Lagasse. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 23 van de gemeentekieswet.

De heren Van Ooteghem en Van In. — Voorstel van wet tot wijziging van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

De heren Deworme, Noerens, Van Der Niepen c.s. — Voorstel van wet betreffende de leeftijd voor de oppensioenstelling van leden van het onderwijzend en opvoedend personeel in functie op 31 december 1960.

Mevrouw Van Puymbroeck c.s. — Voorstel van wet betreffende de plaatsing, het vervoer en het aanmaken van kernwapens of essentiële onderdelen daarvan op Belgisch grondgebied.

De heer Hancké c.s. — Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Algemene bespreking. — *Sprekers:* de heren Vandezande, rapporteur, Seeuws, Pedé, Désir, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Gramme, blz. 848.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 855.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

Algemene bespreking. — *Sprekers:* de heer Vangeel, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 857.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 858.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET (Stemming):

Ontwerp van wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, blz. 859.

Stemverklaring. — *Spreker:* de heer Trussart, blz. 859.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen, blz. 860.

STEMMING OVER DE EENVOUDIGE MOTIE INGEDIEND TOT BESLUIT VAN DE OP 22 DECEMBER 1982 GEHOUDEN INTERPELLATIE VAN DE HEER DE ROUCK TOT DE MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE:

Bladzijde 860.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW N. MAES AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER «DE VEILIGHEID OP DE RIJKSWEG 14 OP HET GRONDGEBIED VAN DE GEMEENTE SINT-NIKLAAS»:

Sprekers: mevrouw N. Maes, de heer Olivier, minister van Openbare Werken, blz. 861.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDEKERCKHOVE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE ERKENNING VAN HEELKUNDIGEN MET SPECIALISATIE IN DE TRAUMATOLOGIE»:

Sprekers: de heer Vandekerckhove, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 861.

QUESTION ORALE DE M. GROSJEAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «L'ABSENCE DE NOMINATION DE M. JOSE HAPPART COMME BOURGMESTRE DE FOURON» :

Orateurs: M. Grosjean, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 861.

QUESTION ORALE DE M. RUTTEN A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LA CREATION D'UNE CLASSE MATERNELLE FRANCOPHONE A FOURON» :

Orateurs: M. Rutten, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 862.

QUESTION ORALE DE M. LE CHEVALIER DE DONNEA AU PREMIER MINISTRE SUR «L'ARRIVEE RECENTE ET IMPORTANTE EN BELGIQUE DE RESSORTISSANTS ETRANGERS A LA CEE» :

Orateurs: M. le chevalier de Donnée, M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles, p. 862.

INTERPELLATIONS (Discussion) :

Interpellation de M. Vandezande au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «le remplacement des chômeurs mis au travail, par des fonctionnaires statutaires».

Orateurs: M. Vandezande, M. Waltniel, secrétaire d'Etat à la Fonction publique, adjoint au ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 863.

Interpellation de M. Vandezande au Premier ministre et au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «la composition du conseil communal de Fouron, la création d'une école gardienne francophone dans cette commune et le refus de créer une école flamande à Comines».

Orateurs: MM. Vandezande, J. Peetermans, M. le Président, MM. S. Moureaux, Luyten, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 865.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt) :

Page 872.

MM. Désir et Lagasse. — Proposition de loi visant à sanctionner des manœuvres postélectorales et à compléter en conséquence la loi électorale communale, coordonnée par arrêté royal du 4 août 1932, et la loi organique du 8 juillet 1976 des centres publics d'aide sociale.

M. De Bondt :

1. Proposition de loi modifiant l'article premier de la loi du 19 mars 1971 relative à l'équivalence des diplômes et certificats d'études étrangers;
2. Proposition de loi modifiant la loi du 3 août 1960 accordant des avantages sociaux aux universités et établissements assimilés.

INTERPELLATIONS (Demandes) :

Page 872.

M. Vandezande :

- a) Au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique et au secrétaire d'Etat à la Fonction publique sur «le remplacement des chômeurs mis au travail, par des fonctionnaires statutaires»;

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GROSJEAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «HET UITBLIJVEN VAN DE BENOEMING VAN DE HEER JOSE HAPPART TOT BURGEMEESTER VAN VOEREN» :

Sprekers: de heer Grosjean, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 861.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER RUTTEN AAN DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE OPRICHTING VAN EEN FRANSTALIGE KLEUTERKLAS TE VOEREN» :

Sprekers: de heer Rutten, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 862.

MONDELINGE VRAAG VAN RIDDER DE DONNEA AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE VELE ONDERDANEN VAN LANDEN WELKE GEEN LID ZIJN VAN DE EEG, DIE ONLANGS NAAR BELGIE ZIJN GEKOMEN» :

Sprekers: ridder de Donnée, de heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen, blz. 862.

INTERPELLATIES (Bespreking) :

Interpellatie van de heer Vandezande tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt en tot de staatssecretaris voor Openbaar Ambt over «de vervanging van de tewerkgestelde werklozen door statutaire ambtenaren».

Sprekers: de heer Vandezande, de heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 863.

Interpellatie van de heer Vandezande tot de Eerste minister en tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over «de samenstelling van de gemeenteraad in Voeren, de oprichting van de Franstalige kleuterschool in Voeren en de niet-oprichting van de Vlaamstalige school in Komen».

Sprekers: de heren Vandezande, J. Peetermans, de Voorzitter, de heren S. Moureaux, Luyten, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 865.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 872.

De heren Désir en Lagasse. — Voorstel van wet strekkende om manoeuvres na verkiezingen tegen te gaan en de gemeentekieswet gecoördineerd bij koninklijk besluit van 4 augustus 1932, alsmede de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dienovereenkomstig aan te vullen.

De heer De Bondt :

1. Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1 van de wet van 19 maart 1971 betreffende de gelijkwaardigheid van de buitenlandse diploma's en studiegetuigschriften;
2. Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen.

INTERPELLATIES (Verzoeken) :

Bladzijde 872.

De heer Vandezande :

- a) Tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt en tot de staatssecretaris voor Openbaar Ambt over «de vervanging van de tewerkgestelde werklozen door statutaire ambtenaren»;

b) Au Premier ministre et au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur « la composition du conseil communal de Fourn, la création d'une école gardienne francophone dans cette commune et le refus de créer une école flamande à Comines ».

M. R. Gillet au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur « la nécessité de prendre des mesures avant la fin du mois de janvier pour éviter la faillite de plusieurs communes bruxelloises ».

M. Cudell au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur « le déclin précipité de l'économie bruxelloise ».

Mme Jortay-Lemaire au ministre des Affaires économiques et au ministre de l'Emploi et du Travail sur « la répartition équitable du temps de travail, suite au licenciement de treize femmes à l'entreprise Bekaert-Cockerill ».

M. J. Peetermans au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones, et au secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones, sur « la répartition linguistique du personnel des Postes, Télégraphes et Téléphones dans les services de Bruxelles-Capitale ».

Mme Remy-Oger au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur « les répercussions sociales de certains arrêtés royaux pris en vertu des pouvoirs spéciaux en matière d'allocations familiales et de maladies professionnelles ».

PROJETS DE LOI (Dépôt):

Page 873.

Le gouvernement:

1. Projet de loi contenant le budget des Pensions de l'année budgétaire 1983;
2. Projet de loi ajustant le budget des Pensions de l'année budgétaire 1982;
3. Projet de loi autorisant la Régie des Télégraphes et Téléphones à émettre, sous la garantie de l'Etat, des emprunts à concurrence d'un montant nominal total de vingt-huit milliards trois cents millions de francs pour couvrir de nouvelles dépenses de premier établissement;
4. Projet de loi portant approbation des Actes internationaux suivants:
 - a) Protocole amendant la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne « Eurocontrol » du 13 décembre 1960, et Annexes 1, 2 et 3;
 - b) Accord multilatéral relatif aux redevances de route, et Annexes 1 et 2,
 faits à Bruxelles le 12 février 1981;
5. Projet de loi traitant des dispositions spéciales en vue d'assurer le bon fonctionnement du Fonds des bâtiments scolaires de l'Etat et du Fonds des bâtiments scolaires provinciaux et communaux;
6. Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1983;
7. Projet de loi ajustant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1982.

b) Tot de Eerste minister en tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over « de samenstelling van de gemeenteraad in Voeren, de oprichting van de Franstalige kleuterschool in Voeren en de niet-oprichting van de Vlaamstalige school in Komen ».

De heer R. Gillet tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over « de noodzakelijkheid om vóór het einde van de maand januari maatregelen te nemen ten einde het faillissement van verscheidene Brusselse gemeenten te voorkomen ».

De heer Cudell tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over « de versnelde aftakeling van het Brussels bedrijfsleven ».

Mevrouw Jortay-Lemaire tot de minister van Economische Zaken en tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid over « de billijke verdeling van de arbeidstijd, na het ontslag van dertien vrouwen bij Bekaert-Cockerill ».

De heer J. Peetermans tot de minister van Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie, en tot de staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie, over « de taalverhoudingen bij het personeel van de Posterijen, de Telegrafie en de Telefonie in de diensten van Brussel-Hoofdstad ».

Mevrouw Remy-Oger tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over « de sociale gevolgen van bepaalde machtigingsbesluiten inzake kinderbijslag en beroepsziekten ».

ONTWERPEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 873.

De regering:

1. Ontwerp van wet houdende de begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1983;
2. Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1982;
3. Ontwerp van wet waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt onder waarborg van de Staat, leningen uit te geven voor een totaal nominaal bedrag van achttwintig miljard driehonderd miljoen frank tot dekking van nieuwe uitgaven van eerste aanleg;
4. Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende Internationale Akten:
 - a) Protocol tot wijziging van het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart « Eurocontrol » van 13 december 1960, en Bijlagen 1, 2 en 3;
 - b) Multilaterale Overeenkomst betreffende « en route »-heffingen, en Bijlagen 1 en 2,
 opgemaakt te Brussel op 12 februari 1981;
5. Ontwerp van wet houdende bijzondere maatregelen met het oog op het verzekeren van de werking van het Gebouwenfonds voor de rijksscholen en het Fonds voor provinciale en gemeentelijke schoolgebouwen;
6. Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1983;
7. Ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1982.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

MM. Kevers et Coen, secrétaires, prennent place au bureau.
De heren Kevers en Coen, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10 m.
De vergadering wordt geopend te 15 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

Mme Goor-Eyben, en mission à l'étranger; MM. Humblet, Clerdent et Hoyaux, pour d'autres devoirs; Hiernaux, Féir et Vangronsveld, pour raison de santé, et Cuvelier, pour des devoirs administratifs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Goor-Eyben, met opdracht in het buitenland; de heren Humblet, Clerdent en Hoyaux, wegens andere plichten; Hiernaux, Féir en Vangronsveld, om gezondheidsredenen, en Cuvelier, wegens bestuursplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Arrêtés royaux — Koninklijke besluiten

M. le Président. — En exécution de l'article 3, § 3, de la loi du 2 février 1982 attribuant certains pouvoirs spéciaux au Roi, le Premier ministre a transmis au Sénat une copie de 80 arrêtés royaux :

1. Par lettre du 23 décembre 1982, les arrêtés royaux datés du 23 décembre 1982 et numérotés de 113 à 120;

Ter uitvoering van artikel 3, § 3, van de wet van 2 februari 1982 tot toekenning van bepaalde bijzondere machten aan de Koning, zendt de Eerste minister aan de Senaat een afschrift van 80 koninklijke besluiten :

1. Bij schrijven van 23 december 1982, de koninklijke besluiten gedagtekend van 23 december 1982 en genummerd van 113 tot 120;

2. Par lettre du 10 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 121 à 143, 151, 152, 153, 155, 156 et 172;

2. Bij schrijven van 10 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 121 tot 143, 151, 152, 153, 155, 156 en 172 dragen;

3. Par lettre du 11 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 157, 158, 162 et 176;

3. Bij schrijven van 11 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 157, 158, 162 en 176 dragen;

4. Par lettre du 12 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 144 à 148, 150, 154, 159, 160, 161, 178, 180 et 187;

4. Bij schrijven van 12 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 144 tot 148, 150, 154, 159, 160, 161, 178, 180 en 187 dragen;

5. Par lettre du 13 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 164, 185 et 186;

5. Bij schrijven van 13 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 164, 185 en 186 dragen;

6. Par lettre du 14 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 149, 175 et 181;

6. Bij schrijven van 14 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 149, 175 en 181 dragen;

7. Par lettre du 17 janvier 1983, l'arrêté royal daté du 30 décembre 1982 et portant le numéro 177;

7. Bij schrijven van 17 januari 1983, het koninklijk besluit gedagtekend van 30 december 1982 en dat het nummer 177 draagt;

8. Par lettre du 18 janvier 1983, les arrêtés royaux datés du 30 décembre 1982 et portant les numéros 163, 165 à 171, 173, 174, 179, 182, 183, 184 et de 188 à 192.

8. Bij schrijven van 18 januari 1983, de koninklijke besluiten gedagtekend van 30 december 1982 en die de nummers 163, 165 tot 171, 173, 174, 179, 182, 183, 184 en van 188 tot 192 dragen.

— Dépôt au greffe.

Ter inzage in de griffie.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le Président. — Par lettres des 21 et 22 décembre 1982 et 7 janvier 1983, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

1. Une résolution sur la signature et la ratification de la Convention sur le droit de la mer;

Bij brieven van 21 en 22 december 1982 en 7 januari 1983, heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

1. Een resolutie over de ondertekening en ratificatie van de Zee-rechtsovereenkomst;

— Renvoi à la commission des Relations extérieures.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

2. Une résolution sur la crise charbonnière dans la Communauté;

2. Een resolutie over de steenkoolcrisis in de Gemeenschap;

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de l'Economie.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden.

3. Une résolution sur le trafic frontalier;

3. Een resolutie over het kleine grensverkeer;

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Financiën.

4. Une résolution sur les mesures de sécurité dans les aéroports;

4. Een resolutie over veiligheidsmaatregelen in vliegtuigen;

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission de l'Infrastructure.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Infrastructuur.

5. Une résolution sur la communication de la Commission des Communautés européennes au Conseil sur le programme 1982 pour la réalisation de l'union douanière.

5. Een resolutie over de mededeling van de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Raad betreffende het programma 1982 voor de totstandbrenging van de douane-unie.

— Renvoi à la commission des Relations extérieures et, pour information, à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en, ter kennisgeving, naar de commissie voor de Financiën.

Koninklijke Commissie betreffende de sociale zekerheid

Commission royale relative à la sécurité sociale

De Voorzitter. — De Voorzitter van de Koninklijke Commissie ter voorbereiding van de codificering, der harmonisering en de vereenvoudiging van de sociale zekerheid in het kader van de algemene hervorming van die wetgeving, heeft aan de Senaat overgezonden, zijn tussentijds verslag overeenkomstig artikel 4 van de wet van 23 juli 1980 tot instelling van deze commissie.

Le président de la Commission royale chargée de préparer la codification, l'harmonisation et la simplification relative à la sécurité sociale dans le cadre de la réforme globale de cette législation, a transmis au Sénat son rapport intérimaire, en application de l'article 4 de la loi du 23 juillet 1980 instituant cette commission.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

Uitgaven buiten de begroting — Dépenses en marge du budget

De Voorzitter. — Overeenkomstig artikel 24, 2e lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrieven van 22, 29 en 30 december 1982 en van 14 januari 1983, aan de Senaat overgezonden, exemplaren van de beraadslagingen (nrs. 2832 tot 2841), door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a transmis au Sénat, par dépêches des 22, 23, 29 et 30 décembre 1982 et du 14 janvier 1983, des exemplaires des délibérations (nos 2832 à 2841), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

Rekenhof — Cour des comptes

Besluit nr. 2829 — Délibération n° 2829

De Voorzitter. — Bij dienstbrief van 12 januari 1983 heeft het Rekenhof aan de Senaat overgezonden, zijn opmerkingen in verband met de beraadslaging nr. 2829 getroffen door de Ministerraad op 14 december 1982, waarbij machtiging wordt verleend tot het vastleggen van uitgaven ten laste van de begroting van Onderwijs (Frans sector) voor het begrotingsjaar 1982.

Par dépêche du 12 janvier 1983, la Cour des comptes a transmis au Sénat, ses observations au sujet de la délibération n° 2829, prise par le Conseil des ministres le 14 décembre 1982, pour autoriser l'engagement de dépenses à mettre à la charge du budget de l'Education nationale (secteur français) pour l'année budgétaire 1982.

Deze beraadslaging werd de Senaat ter kennis gebracht ter vergadering van 22 december 1982.

Cette délibération a été communiquée au Sénat au cours de sa séance du 22 décembre 1982.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Besluit nr. 152 — Délibération n° 152

De Voorzitter. — Overeenkomstig het gewijzigde artikel 14 van de wet van 29 oktober 1840, heeft het Rekenhof aan de Senaat

overgezonden, bij dienstbrief van 22 december 1982, het besluit van de Ministerraad d.d. 29 juli 1982 (nr. 152), in verband met het geschil gerezen tussen dat college en de minister van Economische Zaken inzake de tegemoetkoming van het Fonds voor industriële vernieuwing in de financiering van de reconversie van de NV Ateliers Houget-Düsberg-Bosson.

Conformément à l'article 14 de la loi du 29 octobre 1846, la Cour des comptes a transmis au Sénat, par dépêche du 22 décembre 1982, la délibération du Conseil des ministres du 29 juillet 1982 (n° 152), au sujet du différend survenu entre ce collège et le ministre des Affaires économiques concernant l'intervention du Fonds de rénovation industrielle dans le financement du projet de reconversion de la SA Ateliers Houget-Düsberg-Bosson.

— Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

Renvoi à la commission des Finances.

De Voorzitter. — Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

ONTSLAG VAN EEN SENATOR

DEMISSION D'UN SÉNATEUR

De Voorzitter. — Bij brief van 4 januari 1983 heeft mevrouw Julliams, senator verkozen door het arrondissement Antwerpen, mij laten weten dat zij van dat mandaat afziet vanaf heden.

Par lettre du 4 janvier 1983 Mme Julliams, élue sénateur par l'arrondissement d'Anvers, m'a fait savoir qu'elle renonce à ce mandat à partir de ce jour.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

VERIFICATION DE POUVOIRS

ONDERZOEK VAN GELOOFSBRIEVEN

M. le Président. — Le Sénat est saisi du dossier de Mme Colette Saive-Boniver, qui vient en ordre utile pour achever le mandat de M. Alphonse Royen, démissionnaire.

Bij de Senaat is het dossier aangehang van mevrouw Colette Saive-Boniver, die in aanmerking komt om het mandaat te voltooien van de heer Alphonse Royen, die ontslag heeft genomen.

La commission de Vérification des Pouvoirs vient de se réunir pour la vérification complémentaire des pouvoirs de Mme Saive-Boniver.

De commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven is zopas bijeengekomen voor een aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van mevrouw Saive-Boniver.

Je vous propose d'entendre immédiatement le rapport de la commission.

Ik stel u voor onmiddellijk het verslag van deze commissie te horen. (*Instemming.*)

Je prie donc M. Coen, rapporteur, de donner lecture du rapport de la commission de Vérification des Pouvoirs.

M. Coen, rapporteur. — Monsieur le Président, chers collègues, j'ai l'honneur de vous présenter le rapport de la commission permanente de Vérification des Pouvoirs.

Mme Colette Saive-Boniver, élue le 8 novembre 1981, premier suppléant de la liste n° 11 de l'arrondissement électoral de Verviers et dont les pouvoirs ont été validés comme tels par le Sénat le 14 décembre 1981, vient en ordre utile pour achever le mandat de M. Alphonse Royen, démissionnaire.

Conformément à l'article 235 du Code électoral, votre commission a procédé à la vérification complémentaire des pouvoirs de Mme Saive-Boniver. Elle a constaté que celle-ci réunit encore les conditions d'éligibilité exigées par la Constitution.

En conséquence votre commission, à l'unanimité, a l'honneur de vous proposer l'admission de Mme Saive-Boniver comme membre du Sénat.

M. le Président. — Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

Personne ne demandant la parole, je mets aux voix les conclusions de ce rapport.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik de conclusies van dit verslag in stemming.

— Les conclusions du rapport, mises aux voix par assis et levé, sont adoptées.

De besluiten van het verslag, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, zijn aangenomen.

M. le Président. — Je prie Mme Saive-Boniver de prêter le serment constitutionnel.

Mme Saive-Boniver. — Je jure d'observer la Constitution.

M. le Président. — Je donne acte à Mme Saive-Boniver de sa prestation de serment et la déclare installée dans ses fonctions de sénateur. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

Ik geef mevrouw Saive-Boniver akte van haar eedaflegging en verklaar haar aangesteld in haar functie van senator.

Bij de Senaat is ook het dossier aanhangig van de heer José De Bremaeker, die in aanmerking komt om het mandaat te voltooien van mevrouw Julliams, die ontslag heeft genomen.

Le Sénat est également saisi du dossier de M. José De Bremaeker, qui vient en ordre utile pour achever le mandat de Mme Julliams, démissionnaire.

De commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven is zopas bijeengekomen voor een aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer De Bremaeker.

La commission de Vérification des Pouvoirs vient de se réunir pour la vérification complémentaire des pouvoirs de M. De Bremaeker.

Ik stel u voor onmiddellijk het verslag van deze commissie te horen.

Je vous propose d'entendre immédiatement le rapport de la commission. (*Assentiment.*)

Dan verzoek ik de heer Egelseers, rapporteur, kennis te geven van het verslag van de commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven.

De heer Egelseers, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hierna volgt het verslag van de vaste commissie voor Onderzoek der Geloofsbrieven, belast met het aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer José De Bremaeker, senator-opvolger, die in aanmerking komt om het mandaat van mevrouw Yvonne Julliams, die ontslag heeft genomen, te voltooien.

De heer José De Bremaeker, die op 8 november 1981 tot eerste opvolger van lijst nummer 3 voor het arrondissement Antwerpen is verkozen, en wiens geloofsbrieven als zodanig op 14 december 1981 door de Senaat zijn geldig verklaard, komt in aanmerking om het mandaat van mevrouw Yvonne Julliams, die ontslag heeft genomen, te voltooien.

Overeenkomstig artikel 235 van het Kieswetboek is uw commissie overgegaan tot een aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer De Bremaeker. Zij heeft bevonden dat hij nog steeds aan de kiesbaarheidsvereisten, opgelegd door de Grondwet, voldoet.

Bijgevolg heeft uw commissie de eer u eenparig voor te stellen, de heer De Bremaeker als lid van de Senaat toe te laten.

De Voorzitter. — Daar niemand het woord vraagt, breng ik de conclusies van dit verslag in stemming.

Personne ne demandant la parole, je mets aux voix les conclusions de ce rapport.

— De besluiten van dit verslag, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, zijn eenparig aangenomen.

Les conclusions du rapport, mises aux voix par assis et levé, sont adoptées à l'unanimité.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer De Bremaeker de grondwettelijke eed af te leggen.

De heer De Bremaeker. — Ik zweer de Grondwet na te leven.

De Voorzitter. — Ik geef de heer De Bremaeker akte van zijn eedaflegging en verklaar hem aangesteld in zijn functie van senator. (*Applaus op alle banken.*)

HULDE TER NAGEDACHTENIS AAN DE HEER A. COOL,
MINISTER VAN STAAT

HOMMAGE A LA MEMOIRE DE M. A. COOL,
MINISTRE D'ETAT

De Voorzitter staat op en richt zich in volgende bewoordingen tot de rechtstapstaande vergadering:

Dames en heren, minister van Staat August Cool was bijna 80 jaar oud toen hij een tiental dagen geleden van ons is heengegaan.

Toen hij op 16-jarige leeftijd als technisch tekenaar het beroepsleven instapte bij de firma Nobels-Peelman, zal wel niemand hebben gedacht dat deze vakman was voorbestemd om onze geschiedenis in te treden als één van de grootste bouwmeesters van onze naoorlogse sociale en economische welvaart.

Via Limburg, ontmoeten wij August Cool te Brussel waar hij op 29-jarige leeftijd reeds algemeen secretaris van het ACV werd. Hij doet samen met anderen aan echt opbouwwerk tijdens de oorlogsjaren om vanaf 1946 dan voor 22 jaar voorzitter te worden van het ACV.

Zelden heb ik een persoon ontmoet die zó zelfzeker én rustig in zijn eigen overtuiging stond, maar die tevens toch ook vanuit een grote luisterbereidheid steeds weer inzicht en synthese kon brengen in het te voeren beleid.

Hij was niet fanatiek, trok wel zijn eigen duidelijke lijn, maar bleef tot elke eerlijke dialoog bereid.

Vóór alles stond bij hem de zorg voor de werknemer en onder zijn leiding en impuls werd het ACV de organisatie die wij vandaag kennen.

De sterke syndicale organisaties die hij en Louis Major hebben uitgebouwd, werden in de jaren vijftig en zestig de basisvoorwaarde voor de overlegeconomie die wij in dit land na de oorlog hebben gerealiseerd en die naast welvaart, ook sociale zekerheid en betere arbeidsvoorwaarden brachten voor de werknemers.

Ook in het internationaal syndicalisme, de internationale arbeidsconferenties, de derde wereld en de vredesproblematiek heeft minister Cool leiding gegeven en er zijn stempel op gedrukt.

Nà zijn 65e jaar bleef hij nog op al deze terreinen actief, maar zijn belangstelling zal dan vooral en in toenemende mate uitgaan naar alle vormen en takken van onderwijs. Dit was zijn laatste inzet voor de toekomst van onze kinderen en van ons land.

In deze moeilijke crisistijd moeten werk en leven van deze sterke persoonlijkheid voor ons meer zijn dan een eenvoudige herinnering.

Hij was voor dit land een minister van Staat in de volle betekenis van het woord.

Uw voorzitter heeft het rouwbeklag van uw vergadering aan de familie van wijlen minister van Staat Cool, betuigd.

Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, namens de regering sluit ik mij aan bij de zeer gepaste rouwhulde die u daarnet heeft uitgesproken ter gelegenheid van het overlijden van minister van Staat August Cool.

Minister van Staat Cool, was één van die markante figuren die het sociale leven in de naoorlogse periode sterk hebben beïnvloed. Onder zijn impuls zijn nieuwe houdingen ontstaan die het sociaal en ook het economisch leven in dit land sterk hebben gemarkeerd. Door het overlijden van minister van Staat August Cool, verliezen wij één van deze figuren die hun stempel hebben gedrukt op het welzijn niet alleen van de arbeiderswereld, maar ook van de Belgische gemeenschap in haar geheel.

De regering biedt eveneens aan de beproefde familie haar bliken van deelneming aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, de interpellaties tot de minister van het Brussels Gewest en van de Middenstand zullen vandaag

niet kunnen worden gehouden, omdat de minister op het punt staat afscheid te nemen. Beide interpellaties zullen eventueel volgende week donderdag worden gehouden.

Ik stel u voor aan de agenda van vandaag, een mondelinge vraag toe te voegen van de heer Rutten aan de heer Coens, minister van Onderwijs, over de oprichting van een Franstalige kleuterklas te Voeren. (*Instemming.*)

La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, le Président vient de nous annoncer une modification de l'ordre du jour. L'interpellation que je devais adresser aujourd'hui au ministre de la Région bruxelloise ne peut avoir lieu, celui-ci étant démissionnaire.

Je rappelle au Sénat que cette interpellation est relative à la nécessité de prendre des mesures avant la fin du mois de janvier pour éviter la faillite de plusieurs communes bruxelloises. Vous n'allez tout de même pas me dire, monsieur le Président, que le ministre Demuyter a démissionné parce qu'il craignait de ne pas pouvoir me répondre! (*Rires et exclamations sur divers bancs.*)

Rivarol a dit: «C'est un grand avantage de n'avoir rien fait. Encore ne faut-il pas en abuser!» Le moins qu'on puisse dire, c'est que M. Demuyter n'en abuse pas, en pareille circonstance, puisqu'il aurait démissionné.

Je vous rappelle, mes chers collègues, que selon la Constitution, la Roi nomme et révoque les ministres. Même si M. Demuyter a offert sa démission au Roi, à ma connaissance, le Roi ne l'a pas acceptée encore, et, dans ces conditions, la place du ministre de la Région bruxelloise est au Sénat, pour répondre à une interpellation dont le caractère d'urgence est évident.

Et même si le Roi avait accepté la démission de M. Demuyter au moment où je vous parle, deux secrétaires d'Etat auraient pu répondre aux questions que je comptais poser. Sinon, à quoi servent donc les secrétaires d'Etat?

Monsieur le Président, je ne me serais pas montré aussi intransigeant si le problème n'était pas tellement crucial, s'il n'entraînait des conséquences dramatiques et si des décisions ne devaient pas être prises d'urgence, avant la fin du mois.

Cependant, il existe des règles non écrites selon lesquelles je puis admettre la remise de mon interpellation, imitant en cela la Chambre qui a accepté le report de l'examen du budget des Affaires bruxelloises.

J'ajoute qu'il ne me déplaît pas de voir le successeur de M. Demuyter répondre à mes questions. Je souhaite, s'il m'entend en ce moment, qu'il se penche attentivement sur ce grave problème, durant les huit jours qui vont s'écouler, afin qu'il puisse me répondre en connaissance de cause le 27 janvier — soit trois jours avant l'échéance de la faillite de certaines communes bruxelloises, qui provoquerait des catastrophes en chaîne, et qu'il soit animé par une réelle volonté de le résoudre. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. Vanderpoorten. — J'aimerais que M. Gillet nous explique les causes de la faillite des communes bruxelloises.

M. R. Gillet. — Si le ministre avait été là, je vous les aurais expliquées.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération des propositions de loi suivantes:

1. Modifiant le Code des impôts sur les revenus en ce qui concerne les versements anticipés (de M. de Clippele);

Aan de orde is de bespreking over de inoverwegingneming van de volgende voorstellen van wet:

1. Tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, voor zover betreft de voorafbetalingen (van de heer de Clippele);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financien.

2. Modifiant l'article 23 de la loi électorale communale (de M. Lagasse);

2. Tot wijziging van artikel 23 van de gemeentekieswet (van de heer Lagasse);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

3. Modifiant les lois sur l'emploi des langues en matière administrative, coordonnées le 18 juillet 1966 (de MM. Van Ooteghem et Van In);

3. Tot wijziging van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966 (van de heren Van Ooteghem en Van In);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de l'Intérieur.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

4. Relative à l'âge de la mise à la pension de membres du personnel enseignant et auxiliaire d'éducation en fonction au 31 décembre 1960 (de MM. Deworme, Noerens, Van Der Niepen et consorts);

4. Betreffende de leeftijd voor de oppensioenstelling van leden van het onderwijzend en opvoedend personeel in functie op 31 december 1960 (van de heren Deworme, Noerens, Van Der Niepen c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission des Finances.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Financien.

5. Relative à l'installation, au transport et à la fabrication d'armes nucléaires ou de parties essentielles d'armes nucléaires sur le territoire belge (de Mme Van Puymbroeck et consorts);

5. Betreffende de plaatsing, het vervoer en het aanmaken van kernwapens of essentiële onderdelen daarvan op Belgisch grondgebied (van mevrouw Van Puymbroeck c.s.);

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Défense.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Defensie.

6. Modifiant la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments (de M. Hancké et consorts).

6. Houdende wijziging van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen (van de heer Hancké c.s.).

Quelqu'un demande-t-il la parole?

Vraagt iemand het woord?

La proposition de loi est donc prise en considération; elle est renvoyée à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Het voorstel van wet is dus in overweging genomen; het wordt verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

ONTWERP VAN WET TOT REGELING VAN EEN RIJKSREGISTER VAN DE NATUURLIJKE PERSONEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI ORGANISANT UN REGISTRE NATIONAL DES PERSONNES PHYSIQUES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Nous abordons l'examen du projet de loi organisant un Registre national des personnes physiques.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandezande, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, mevrouw de staatssecretaris, geachte collega's, ik zal zeer kort gaan, maar ik vind dit ontwerp zo belangrijk dat ik toch enige woorden van toelichting moet geven bij het geschreven verslag dat u allen hebt ontvangen.

Wanneer wij de wordingsgeschiedenis van het Rijksregister na gaan, stellen wij vast dat sinds 1968 kredieten werden ingeschreven in de begroting van het Openbaar Ambt om het Rijksregister op te richten, doch op basis van vrijwilligheid. Gemeenten sloten aan op het Rijksregister. Op dit ogenblik zijn 515 op 594 gemeenten aangesloten. Reeds vroeg werden in deze vergadering protesten geuit en werd gevraagd naar de juridische basis van de opgeslagen gegevens over de inwoners van het Rijk en het gebruik van deze gegevens. Ten tijde van staatssecretaris D'Haeseleer in 1974 werd de commissie van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt uitgenodigd om het Rijksregister te bezoeken. Vastgesteld kon worden dat de gegevens vrij onschuldig waren, hoewel niettemin nog steeds geen enkele juridische basis aanwezig was die het de aangesloten gemeenten toeliet inlichtingen mee te delen over hun inwoners.

Men ging steeds maar voort en op een bepaald ogenblik kon men reeds in de kranten lezen dat over elke burger 18 gegevens zouden worden opgeslagen. Dat dit juist was blijkt uit de bijlage van het onderhavig rapport, waarin men kan lezen welke gegevens (slechts 9 in aantal) werden weggelaten omdat ze te maken hadden met de privacy. Vandaar dat nu na 15 jaar een wettelijke regeling tot stand kwam.

Het ontwerp van wet steunt op de volgende beginselen:

1. Informatieverwerking bestaande uit de opening, de memorisatie en de mededeling van gegevens over natuurlijke personen, ingeschreven in de bevolkings- en vreemdelingenregisters, alsmede de personen die ingeschreven zijn in de diplomatie en natuurlijke personen.

2. De gegevens die worden opgeslagen zijn 9 in aantal en niet 18, behalve als sommige gemeenten erom verzoeken, met de beperking dat ze alleen aan de overheid die ze verstrekte mogen worden medegedeeld.

Het begrip «gezin» mag niet verder reiken dan de bevolkingsregisters en de burgerlijke stand, hoewel sommige leden twijfels hebben over de perfecte toepassing hiervan.

De gegevens worden regelmatig bijgewerkt en bewaard, waarborg voor een goede werking.

Het verschil met de regionale centra ligt hierin dat ze diensten bewijzen aan de gemeenten en het Rijksregister aan derden. Deze toegang geschiedt mits bepaalde modaliteiten aan andere overheden, instellingen van openbaar nut, notarissen en deurwaarders.

3. Een andere mogelijkheid waarin voorzien is, is het «switchingsysteem» dat hierin bestaat dat van de infrastructuur van het Rijksregister en van de verbindingen met lokale en regionale centra gebruik wordt gemaakt door de parastatalen, zonder dat die gegevens opgeslagen worden. In dat geval is het Rijksregister geen bewaarder van gegevens doch een bemiddelaar.

4. Verder wordt voorzien door de Koning in de mogelijkheid van vergoedingen te betalen door de gemeenten en het geven van een identificatienummer aan de overheden.

5. Het identificatienummer van het Rijksregister mag niet zonder machtiging worden gebruikt of voor andere doeleinden dan die waarvoor de machtiging is verleend.

6. De rechten van de ingeschrevenen in het Rijksregister worden eveneens omschreven, namelijk de mededeling en de verbetering van de informatiegegevens, uit te voeren bij de gemeenten of bij de diplomatieke posten.

7. Het beroepsgeheim is gewaarborgd voor alle opgeslagen gegevens. Het stelt de verantwoordelijkheid vast van de ambtenaren.

8. Verder is er een onderzoekscommissie die onderzoekt of een gegeven tot de privacy behoort. Ze onderzoekt eveneens de klachten en omschrijft de machten van haar leden, die overtredingen aan de procureur des Konings medelen. Buitendien zijn de leden gehouden door het beroepsgeheim.

9. Strafmaatregelen worden bepaald voor personen die onrechtmatig gebruik maken van het Rijksregister, hetzij als dader, mededader of medeplichtige.

Tot slot enkele beschouwingen.

Het ontwerp heeft tot doel:

1. De administratieve rationalisatie bevorderen door het nauwkeurig behandelen van het bestand.

2. De verantwoordelijkheid van de gemeenten handhaven.

3. De privacy der burgers beschermen.

Financieel zal het een vermindering betekenen op het vlak van de gemeenten en op centraal vlak.

Sommige leden waarochuven voor een uitbreiding, anderen pleiten voor het behoud van de gegevens omwille van de privacy, nog anderen pleiten voor een verdeling tussen regionale centra en het Rijksregister.

Dit zijn grosso modo de voornaamste beschouwingen die wij aan het ontwerp kunnen wijden en die wij als rapporteur menen aan de vergadering te moeten voorleggen.

Wij zouden tekort schieten in onze plicht van verslaggever indien wij zouden nalaten te vermelden dat er ook werd op aangedrongen dat men er beter zou aan doen geen Rijksregister, maar alleen regionale centra in het leven te roepen. De overheden zouden dan zo nodig een beroep doen op die regionale centra om gegevens te bekomen. *(Applaus op alle banken.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Seeuws.

De heer Seeuws. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren ministers, geachte collega's, namens mijn fractie wil ik in het kader van deze algemene bespreking van het wetsontwerp tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen een korte verklaring afleggen.

Het voorliggend wetsontwerp bevat een belangrijk luik met betrekking tot de privacy dat een eerste beperkte en erg algemene regeling omvat.

We waren er enigszins over verwonderd, mijnheer de minister, dat dit aspect niet voor advies aan de commissie voor de Justitie werd voorgelegd. Wij zijn alleszins van oordeel dat deze regeling slechts voorlopig kan zijn.

Het Rijksregister dient te vallen onder de algemene wettelijke regeling van de privacy ten aanzien van de informatie aan derden. Een wettelijke regeling, die er nog steeds niet is, ondanks herhaald aandringen, onder andere van de Vlaamse socialisten.

De grondidee van het voorliggend wetsontwerp is de beperking van het aantal gegevens die in het Rijksregister worden opgeslagen. Maar, dit wetsontwerp beantwoordt daaraan niet.

Eenzijds, bevat artikel 3 een té ruim aantal bij te houden artikelen, met name wat betreft het beroep, de burgerlijke staat en de samenstelling van het gezin. Wij twijfelen aan de noodzaak om deze gegevens bij te houden die daarenboven — dat is ook door verschillende intervenanten in de commissie en door de rapporteur gezegd — steeds vatbaar zijn voor wijzigingen.

Anderzijds kan de idee van de beperking van het aantal gegevens worden ondergraven door artikel 6. Dat laat toe dat het Rijksregister zal blijven functioneren als draaischijf voor allerlei informatie, ook al blijkt die informatie niet opgeslagen in het Rijksregister zelf, bijvoorbeeld door de systematische opvraging van steeds dezelfde gegevens door steeds dezelfde overheden.

Tevens menen wij dat het wetsontwerp niet alle praktische en technische problemen op een sluitende manier regelt, onder meer wat betreft de verantwoordelijkheid over de juistheid van de gegevens in het Rijksregister, de vorm van de ambtshalve mededeling, enzovoort.

Mijnheer de Voorzitter, onze fractie zal onder dit voorbehoud deze wettelijke regeling van een bestaande toestand, zoals daarnet werd onderstreept, goedkeuren, in afwachting dat de wet op de privacy door de Senaat wordt behandeld en tot wij de weerslag daarvan op dit wetsontwerp kennen. *(Applaus op de socialistische banken.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pede.

De heer Pede. — Mijnheer de Voorzitter, heren leden van de regering, dames en heren, de PVV-fractie kan zich achter het ontwerp

van wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen scharen, niet alleen omdat het de officialisering, het bij wet bekrachtigen is van een feitelijk bestaande situatie, maar vooral omdat het beantwoordt aan een dringende noodzaak.

Ik hoef u zeker niet te herhalen dat er sinds 1968 een Rijksregister bestaat, waarbij steeds meer gemeenten zich aansloten, zodat ook steeds meer gegevens over onze bevolking beschikbaar werden.

De praktijk van het Rijksregister was dus niet gebaseerd op een verplichting. Dit maakt het des te prettiger te constateren dat vrijwel alle gemeenten uit ons land op vrijwillige basis meewerkten aan dit register en dat er slechts over ongeveer 600 000 inwoners geen gegevens werden opgeslagen. Het door de regering ingediende ontwerp komt dan ook meer dan op z'n tijd. Voortaan zullen alle gemeenten verplicht zijn hun medewerking te verlenen aan het Rijksregister of, zoals ik het eveneens zou kunnen noemen, aan deze « gemoderniseerde burgerlijke stand ». Hierdoor wordt de belangrijkste functie van het Rijksregister uiteindelijk gerealiseerd, dit wil zeggen het bijhouden van de bestanden voor het geheel van de openbare besturen. In onze technologische wereld is het immers ondenkbaar dat bij de overheidsdiensten het bekomen van de meest essentiële inlichtingen over medeburgers nog bijna manueel moet gebeuren en dat wij vaak een langdurige bureaucratische weg moeten afleggen.

Dit betekent niet dat wij ons geen vragen mogen stellen over de manier waarop het Rijksregister wordt geregeld. Vooral één vraag heeft ons beziggehouden, te weten of de privacy van de burger wordt beveiligd en of er misbruik zou kunnen worden gemaakt — door wie ook — van de vermelde inlichtingen? Ik meen echter — en dit in afwachting van een afzonderlijke en globale regeling van de bescherming van de privésfeer — dat dit ontwerp voldoende waarborgen bevat om verkeerd gebruik te voorkomen. Artikel 13 van het ontwerp moet dan ook worden beschouwd als een overgangsmaatregel totdat het ontwerp op de privacy wordt ingediend en goedgekeurd. In dit verband wil ik graag van de regering verneemen hoever men gevorderd is met dit ontwerp.

Het is alleszins een goede zaak dat het aantal gegevens dat mag worden doorgegeeld aan derden, tot negen werd beperkt en dat deze gegevens slechts betrekking hebben op objectieve data van een persoon. In de commissie werd een aanzienlijke verbetering aangebracht in verband met de gegevens die nu door de gemeentebesturen in het Rijksregister werden opgeslagen en die niet onder de negen bovenvermelde gegevens vallen. Op verzoek van een gemeente kan nu andere informatie worden opgenomen met de beperking dat die gegevens slechts mogen worden medegedeeld aan de overheid die ze heeft verstrekt. Dit zal de gemeentebesturen zelf toelaten in een ruim kader van het Rijksregister gebruik te maken.

Het is ook een goede zaak dat — bewust of verdoken — het ontwerp geen innovaties brengt in onze burgerrechtelijke begrippen. Ik wens er vooral de nadruk op te leggen dat de toegang tot de informatie voldoende duidelijk werd afgebakend, zodat elk misbruik kan worden voorkomen.

Belangrijk is ook dat het inzagerecht wordt geregeld. Hierdoor heeft de burger van wie gegevens werden genoteerd zelf de mogelijkheid controle uit te oefenen op de juistheid en de volledigheid ervan.

Wat zal er gebeuren met de verbintenissen die door gemeentebesturen werden aangegaan met andere datacentra op vrijwillige basis? Deze verbintenissen lopen vaak over een langere termijn en leggen de gemeenten verplichtingen op, onder meer op het gebied van de afschrijvingen. De verplichting voor die gemeenten om zich nu aan te sluiten bij het Rijksregister kan bijkomende lasten en kosten meebrengen. Hierover had ik graag meer uitleg gekregen.

Tenslotte — en dat is ook een verdienste van het ontwerp — wens ik het besparingskarakter te onderstrepen. Vooral met de huidige economische realiteit voor ogen, zou het verkeerd zijn de informatiemiddelen van de overheid ongebreideld te laten toenemen. Een efficiënt en aan de noden aangepast gebruik vergt immers een minimum aan coördinatie.

Onze fractie zal dit wetsontwerp goedkeuren om drie welbepaalde redenen.

Ten eerste, omdat het ontwerp aan alle gemeenten de verplichting oplegt zich bij het Rijksregister aan te sluiten, met als gevolg dat de overheidsdiensten over negen gegevens zullen beschikken van alle inwoners en ingeschreven vreemdelingen.

Ten tweede, omdat het ontwerp in sancties voorziet — weliswaar als overgangsbepaling — in afwachting dat het ontwerp op de privacy wordt ingediend en goedgekeurd. Zoals eerder gezegd, zou ik echter graag over dit laatste punt bijkomende informatie willen verkrijgen.

Onze fractie zal dit ontwerp ook goedkeuren, omdat aan de gemeenten de mogelijkheid wordt gegeven naast de negen gegevens ook andere gegevens nuttig voor haar eigen behoeften in het Rijksregister op te nemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — La parole est à M. Désir.

M. Désir. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, il est parfois extrêmement difficile, à propos d'un projet de ce type, approuvé en commission par 15 voix, à l'unanimité des membres présents ayant droit de vote, d'émettre un avis tout à fait positif ou tout à fait négatif.

Il me reste donc à expliquer la raison pour laquelle, en l'occurrence, mon groupe s'abstiendra.

Certes, la discussion en commission s'est avérée positive. J'ai assisté à la plupart des séances et la volonté commune, m'a-t-il semblé, était d'aboutir à un projet qui sauvegarde les droits de la vie privée et réponde aux besoins actuels de l'information, tous azimuts, en ce qui concerne les données d'un citoyen d'un Etat moderne.

Néanmoins, je regrette que l'on n'ait pas poussé plus loin et envisagé le problème sous l'angle des régions et des communautés.

Ainsi, il eut été simple de rencontrer un besoin actuel et de s'adapter directement à ce qui constitue les caractéristiques principales de notre existence dans cet Etat.

Cela étant, j'en viens à ma deuxième observation qui est, en fait, une approbation. Si le projet contient une esquisse de reconnaissance des devoirs imposés aux communes, il ne fait pas mention explicitement d'une juste rétribution. A partir du moment où l'on informatise une série de secteurs et où l'on reconnaît nettement l'intervention des communes, il est logique que ces dernières soient rémunérées en fonction des services rendus. Cette notion apparaît, mais elle n'est pas explicitée suffisamment.

Aussi, j'aimerais que l'attention du ministre et des exécutifs soit attirée sur le fait qu'il y a une reconnaissance implicite des devoirs accomplis par les communes et que, dans le contexte général économique, nous souhaiterions que parallèlement, une rémunération intervienne.

En outre, je regrette, et c'est la raison principale pour laquelle nous nous abstiendrons, que l'on n'ait pas tenu compte d'un vœu de résolution émis par nos collègues de la Chambre à propos de ce projet: celui de voter par une loi l'adhésion complète à une proposition contenue dans le protocole numéro 6 annexé à la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme, et qui prévoit une série de protections supplémentaires s'étendant progressivement à l'Europe entière. Il eut été facile de franchir ce pas à l'occasion du vote du projet de loi, et je regrette qu'on ne l'ait pas fait.

Aussi, nous nous abstiendrons. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, indien ik een tweede maal het woord voer, is het om mijn persoonlijke opmerkingen over dit ontwerp te laten kennen alsmede de opmerkingen van mijn fractie.

Het is werkelijk treurig dat men een illegale praktijk, die tot stand gekomen is, na 15 jaar moet legaliseren, en dit nadat in de vorm van VZW in de verschillende provincies, onder impuls van steden en gemeenten, van politici en van belangrijke personen uit de universitaire wereld en de wereld van de informatica-industrie, verschillende instituten tot stand zijn gekomen. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat van regeringswege vanaf 1969 de provincies en politieke overheden, zowel centrale, regionale als lokale politici, warm werden gemaakt om tot de oprichting van regionale centra over te gaan en dat daartoe de nodige subsidies werden verstrekt. Het is toch wel tekenend dat in een zestal jaren acht regionale centra werden opgericht. Om concreet te zijn werden regionale centra opgericht: op 11 december 1969 te Namen; op 19 maart 1970 te Charleroi; op 6 mei 1971 te Gent; op 3 september 1970 te Hasselt; op 29 juni 1972 te Luik; op 17 mei 1973 te Leuven; op 16 oktober 1975 te Brussel; op 5 augustus 1976 te Leuven.

In mijn dossier zitten de statuten van elk van deze centra en ik bezit eveneens een reeks verslagen over de regionale informatica-centra (26 in aantal) binnen het raam van het Nationaal Impulsprogramma voor het Onderzoek inzake Informatica, uitgegeven door de diensten van de Eerste minister.

Er kan dus niet geloofend worden dat de regeringen verenigden in het leven riepen waarop ze geen controle hadden. Uit de sta-

tuten moet worden afgeleid dat elke vereniging tot doel heeft hulp en middelen te verschaffen aan de plaatselijke, regionale en provinciale overheden, aan de centrale overheden en hun gewestelijke diensten; inlichtingen op te stapelen, te verwerken en mee te delen in verband met de studie, de organisatie en de exploitatie van de verwerking van informatie in eigen schoot of onderling.

Geen burger in dit land weet wat die regionale centra zoal uitspoken of men moet in het ambtsgebied gemeenteraadslid zijn en dan nog weet men niet wat er allemaal gebeurt, evenmin als men weet wat er in het Rijksregister gebeurt precies omdat de gekozen mandatarissen geen controle hebben.

Bij de Vlaamse centra spreekt men van het invoeren en het uitbaten van informatica in het «Vlaamse land», niet in een beperkt ambtsgebied. De twee instellingen te Leuven gevestigd, zijn voor het overgrote gedeelte uit dezelfde beheerders samengesteld. Zonder dat de leden in overheidssdienst het weten, worden de wedden der ambtenaren en nog vele andere gegevens in de diverse centra opgesteld, verwerkt en megedeeld. Deze regionale centra zijn geconceerde diensten waarop niemand toezicht uitoefent die gekozen mandataris is, hoewel de gegevens tot de privacy behoren. En niemand maakt zich daar druk over, niemand denkt eraan te legiferen. Wij zijn huichelaars als wij op gebrekkige wijze voor het illegale Rijksregister legiferen en de regionale centra ongemoeid laten. Zelfs tijdens de discussie over het ontwerp in de commissie zagen wij dat zaken, die tot de privacy behoren en thans in de regionale centra worden verwerkt, ook op verzoek van de gemeentebesturen mogen worden opgesteld in het Rijksregister. *Contradictio in terminis*. Het alleen zaligmakend beginsel van het Rijksregister is de eerbied voor de privacy, behalve als de gemeenten vragen dat die privacy wordt overtreden, zelfs zonder dat de raadgevende commissie, ingericht door artikel 12 van het ontwerp, hoewel die moet oordelen over wat tot de privacy behoort, geconsulteerd wordt. Men schijnt zich geen rekenschap te geven van de bedoelingen van het ontwerp, vermits men amendementen aanvaardt die diametraal indruisen tegen deze beginselen.

Wat het Rijksregister betreft, hebben wij al 15 jaren kredieten in de begroting ingeschreven en goedgekeurd, zodat we gerust mogen zeggen dat hier al miljarden werden aan besteed. Men zegt ons dat het Rijksregister goedkoper zal uitvallen omwille van het centraliseren van de gegevens. Men verliest echter uit het oog dat de gebruiker zal moeten betalen, wat normaal is. Mocht het hiermee ophouden zouden we nog geloof hechten aan die bewering van de regering, doch door de aanvaarding van het amendement dat de gemeentebesturen zomaar toelaat gegevens op te stapelen die wel tot de privacy behoren en dit zonder dat de burgers daarbij betrokken worden, krijgt men twee Rijksregisters, een openbaar en een geheim.

Komt daar nog bij dat niemand van ons precies weet wat de centrale overheid sinds 1969 heeft gegeven aan subsidies aan de acht regionale centra, waar toegelaten wordt wat aan het Rijksregister is verboden, met name de miskenning van de privacy. Gaan we zo naïef zijn om te legiferen voor het Rijksregister (en dan nog gedeeltelijk) en de regionale centra ongemoeid laten door hen straffeloos de privacy te laten overtreden?

Is het niet aangewezen ons te beperken tot drie gemeenschapscentra — een Nederlands, een Frans en een Duits centrum — in plaats van een labyrint op te richten van centra, waarvan de gegevens ofwel elkaar overlappen, ofwel een ongecontroleerde massa bevatten? Is er iets meer persoonsgebonden dan een databank? Daarom zijn drie regionale centra geboden.

Tenslotte hebben bepaalde grote steden hun eigen databank en zelfs als ze verplicht worden bij het Rijksregister aan te sluiten, dan nog zullen deze stedelijke centra van hun eigen databank met meer gegevens niet afzien.

Hoe kan men derhalve spreken van besparingen? Het Rijksregister krijgt zijn jaarlijks rantsoen — al 15 jaar — evenals de regionale centra. Wat de stedelijke centra betreft, ook deze zullen gemeenschapsgelden blijven genieten.

Enkele woorden nu over de rol van het Rijksregister.

Men heeft goed praten met te verklaren dat het Rijksregister alleen maar zal dienen om de administratieve handelingen goedkoper te maken en te vergemakkelijken. Was het maar zo! Natuurlijk ben ik er voorstander van dat de identiteitskaart, het militienummer, het pensioenbrevet en nog andere administratieve dossiers hetzelfde nummer dragen. Dat kan inderdaad alleen maar de afhandeling van de dossiers vergemakkelijken.

Ik heb echter de indruk, wat zeg ik, de zekerheid dat sommigen onder ons aan het Rijksregister de rol van detective willen geven om allerlei zaken op te sporen, die moeten toelaten aan bepaalde mede-

burgers sociale voordelen te ontnemen. Als dat gebeurt, dan mengt het Rijksregister zich onbetwistbaar in de privacy.

Misschien kan dat gemakkelijk zijn, doch het Rijksregister zou in dat geval zijn eigen principes verloochenen. Veronderstellen we dat bepaalde sociale voordelen zoals bijvoorbeeld pensioenen, toelagen, enz. zouden ontnomen worden in geval van samenwonen dan ontzeg ik het recht aan een computer deze toestand zo maar uit te spuwen zonder enig onderzoek.

De ervaring heeft uitgewezen — en het aanvaarden van het amendement op artikel 3 heeft het bewezen — dat de rechtspraak zich geleidelijk aan gaat verwijderen van de wetteksten en dan hebben we iets in het leven geroepen waarover we niet meer de baas zijn. Dat ik zo vlug gelijk zou halen was niet te vermoeden.

Op 2 december 1982 las ik in «De Standaard» het volgende: «Voor belasting huisvuil, Stad Brugge: pastoor en meid één gezin. Te Brugge doet zich op administratief vlak het feit voor dat de zeldzame pastoors die nog een huishoudster in dienst hebben, door de stad gevraagd worden zich als een gezin te melden, daar ze anders tweemaal de belasting op het verwijderen van huisvuilnis moeten betalen. De belasting op huisvuil wordt berekend per gezin aan de hand van gegevens verstrekt door het Rijksregister voor de bevolking en die kent slechts gezinnen en alleenstaanden. De pastoors die nu geen tweemaal de belasting wensen te betalen voor hen en hun huishoudster, mogen zich melden als gezin en zullen niet tweemaal worden belast. Soepeler zal de overheid zijn voor een inwonende meid, maar net als de huishoudster van pastoors worden ze zeldzaam. Alleen kan een meid gemakkelijker in het gezin opgenomen worden, maar of de pastoors nu bereid zijn zich als een gezin te melden is een andere vraag». Elk lid van de commissie heeft een kopie van dit artikel in zijn dossier.

Eén van onze collega's die schepen is, kreeg hetzelfde bericht voor twee personen die samenwonen.

Hier steek ik een waarschuwende vinger op en zeg u: oppassen, want u zal de rol van detectieve spelen en sommige personen bepaalde sociale voordelen ontnemen op grond van gegevens verstrekt door het Rijksregister, wat niet de bedoeling is van het Rijksregister.

Gaat men voor het huisvuil de pastoor en zijn meid als één gezin beschouwen, omdat het goedkoper is en de status van de pastoor niet toelaat dat hij samenwoont, met als gevolg één belasting op het huisvuil? Men kan moeilijk eisen dat hij twee zakken gebruikt voor het huisvuil! Doch wat gaat men doen met twee samenwonenden van verschillend geslacht, en, bij uitbreiding van hetzelfde geslacht? Indien zij slechts eenmaal belasting op het huisvuil moeten betalen, gaat men dan tot de samenwoning besluiten voor sociale voordelen zoals pensioenen, toelagen, enzovoort en tot dit besluit komen uit de eenvoudige mededeling dat ze op hetzelfde adres wonen? Dit zijn slechts enkele voorbeelden die aantonen dat het wetsontwerp, dat ons ter goedkeuring wordt voorgelegd, niet rijp is, mede omwille van de andere beschouwingen die ik heb gemaakt. Keurt men dit ontwerp goed in deze vorm, dan staan we nog voor enorme verrassingen, waarvan ik aanneem dat u ze niet gewild hebt. Daarom vraag ik u, geachte collega's, dit ontwerp terug te zenden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en het Openbaar Ambt om rekening te houden met mijn opmerkingen. Alleen het ontwerp zelf en de wetgevende teksten zullen ermee gebaat zijn. Dit is geen kwestie van overwinning van de oppositie en nederlaag van de regeringsmeerderheid: het is een kwestie van zorgvuldigheid in de normen.

Ik verzoek u dus, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, daar rekening mee te willen houden. Wij hebben niet alleen af te rekenen met het Rijksregister; wij hebben ook af te rekenen met de grote anomalieën ontstaan door een in commissie aangenomen amendement waarmee men aanvaard heeft dat in het Rijksregister twee soorten gegevens mogen worden opgeslagen naargelang van de gemeente die erom verzoekt. Ik wens u succes indien u dit allemaal uit elkaar wil houden.

Ik heb u gewezen op de anomalieën en op de regionale centra. Dit is een verspilling en het is meer dan tijd dat wij tot bezinning komen en deze materie herzien. Wij moeten die acht regionale centra opnieuw onder de loep nemen te meer omdat deze immers gestijfd worden door overheidsgeld.

Op dit vlak zou u een grote besparing kunnen doen die tevens de doorzichtigheid van de gegevens die wij wensen ten goede zou komen. Slechts na een bijkomende en grondige studie zal u opnieuw voor deze vergadering kunnen komen met een sluitende tekst.

Ik hoop, mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, dat u op mijn wens zal ingaan. Daarom vraag ik de stemming over de terugzending naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken en het Openbaar Ambt. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het ligt niet in mijn bedoeling hier een gedetailleerde uiteenzetting te houden over het ontwerp van wet dat hier ter goedkeuring voorligt.

U zult wellicht allen hebben kennis genomen van de synthese, de doeleinden en de consideraties die vervat zijn in het voortreffelijk verslag opgesteld door de heer Vandezande. Het verslag vermeldt trouwens ook de opmerkingen die in de commissie ter zake werden geformuleerd.

Ik wil even de aandacht vestigen op de drie fundamentele doeleinden die ten grondslag liggen aan dit ontwerp van wet, alsmede op de kritiek die op sommige punten werd uitgebracht.

Het is in de eerste plaats noodzakelijk dat we een wettelijk kader scheppen voor een modern beheersinstrument dat geschikt is om op efficiënte wijze te beantwoorden aan de behoeften van de administratie en waardoor de kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking wordt verbeterd.

In de jaren zestig hebben we het opduiken van de computer gekend. Daarna verscheen de telematica en nu wordt wel eens gesproken over bureautica. De openbare diensten zijn het terrein bij uitstek om de moderne beheersinstrumenten optimaal te gebruiken.

Het Rijksregister, de heer Vandezande heeft erop gewezen, bestaat sinds 1968 en 515 van de 594 gemeenten zijn erop aangesloten. Het gaat hier om een bevolking van 9 miljoen 200 000 op een totaal van 9 miljoen 870 000.

Rekening houdend met de niet-verplichte aansluiting toont dit toch aan dat het Rijksregister nuttig is en diensten kan bewijzen.

Door dit ontwerp van wet willen wij het ontbreken van een wettelijk kader verhelpen door al de gemeenten te verplichten aan te sluiten bij dit Rijksregister en zoveel mogelijk gegevens mee te delen. Het permanent bijhouden van het Rijksregister biedt de mogelijkheid het maximaal operationeel te maken en diensten te bewijzen.

Het mag worden gezegd dat ongeveer 25 pct. van het overheidspersoneel als hoofdtaak heeft het bijhouden van al de fiches die zij nodig hebben om hun administratieve taak te vervullen; 25 pct. geeft er zich rekenschap van dat wanneer een persoon van adres verwisselt honderd verschillende bestanden dienen te worden aangepast en bijgehouden.

Ik hoef geen tekeningetje te maken van al de moeilijkheden, de kosten en de vergissingen die hierbij rijzen, te meer als men weet — dat staat trouwens in het verslag — dat in België per jaar 1,3 miljoen adreswijzigingen voorkomen, dat er 123 000 geboorten en 112 000 overlijdens zijn en dat er 67 000 huwelijken en 13 000 echtscheidingen plaatshebben. Kunt u zich voorstellen wat bewegingen dit alles vereist in de diverse bevolkingsregisters en de ruim 100 diensten die dergelijke gegevens moeten bijhouden? De noodzaak om te moderniseren en van het aanwenden van moderne informatie en bureautica hoeft niet meer te worden bewezen.

Zowel de rapporteur als de heer Pede hebben gesproken over de financiële weerslag van de nieuwe regeling. Wanneer alles vlot kan verlopen en permanent wordt bijgehouden, zullen niet alleen op het gemeentelijk vlak aanzienlijke besparingen kunnen worden gedaan, ook op het centrale niveau kunnen ons heel wat narigheden en kosten worden bespaard. Ik herinner eraan dat in 1980, bijvoorbeeld, voor het innen van de radio- en televisietaksen, ongeveer 100 000 stukken als onbestelbaar werden teruggestuurd. Bij het ministerie van Financiën heeft men tienduizenden foutieve adressen met als gevolg een vertraging van de inning van de belasting. De stad Brussel, bijvoorbeeld, moet per jaar een honderdduizendtal adreswijzigingen inschrijven. Een reusachtige verspilling van hulpmiddelen zal worden tegengegaan door een eenvoudige techniek, namelijk door de invoering van een veralgemeend Rijksregister. De gemeenten zijn dan niet meer verplicht de verschillende instellingen en openbare diensten kennis te geven van adreswijzigingen en andere wijzigingen in het bevolkingsregister. Met het Rijksregister is er slechts één informatiestroom nodig, namelijk van de gemeenten naar het Rijksregister met daarop aansluitend de vertakkingen achteraf.

Verscheidene sprekers zoals de heren Seeuws, Pede en Désir en de rapporteur hebben gehandeld over het probleem van de privacy. Dat probleem is in het verleden een rem geweest om de ontwerpen op een Rijksregister door het Parlement goedgekeurd te krijgen. De beperking van mededeling van slechts 9 basisgegevens heeft het gevaar van inbreuk op de privacy van natuurlijke personen sterk ingedijkt. Tijdens de besprekingen in de commissie zijn tegengestelde

strekkingen tot uiting gekomen. Enerzijds zijn er collega's die meenden dat 9 basisgegevens nog te veel is en dat bepaalde gegevens zoals beroep, samenstelling van het gezin en burgerlijke staat overbodig zijn. Anderzijds was er in de commissie een tendens om te blijven bij de 18 basisgegevens die in den beginne werden vooropgesteld. Het is trouwens die considerans die aan de basis lag van het amendement waarbij het de gemeenten wordt toegestaan buiten de 9 basisgegevens nog die gegevens mee te delen die zij voor zichzelf nodig achten.

Ik wijs in de eerste plaats op de uiteenlopende interpretaties van het aantal gegevens die moeten worden medegedeeld. Ik durf echter beweren dat, ingevolge het aantal en de aard van de gegevens die in het wetsontwerp werden opgenomen, het gevaar van inbreuk op de privacy veel meer beperkt is. Die gegevens worden genomen uit de bevolkingsregisters of uit het equivalent ervan wat de vreemdelingen betreft. Het bijhouden van die bevolkingsregisters gebeurt op basis van circulaire uitgaande van de minister van Binnenlandse Zaken. Deze circulaire worden uitgegeven om de tien jaar ter gelegenheid van de tienjaarlijkse volkstelling, dit bij toepassing van de wet van 2 juli 1956 en van het koninklijk besluit van 1 april 1960.

De heer Vandezande betreurt dat de notie gezin niet nauwkeurig wordt omschreven in het wetsontwerp.

Ik verstout mij uw aandacht erop te vestigen dat het hier gaat om een wetsontwerp — ik heb dat ook in de commissie verklaard, — van louter technische aard en dat het geenszins de bedoeling kan of mag zijn op enigerlei wijze de wetgeving inzake de burgerlijke stand of inzake het bijhouden van de bevolkingsregisters, wat trouwens het domein is van de minister van Binnenlandse Zaken, te wijzigen of te interpreteren.

Wij gaan voort louter op bestaande toestanden. Wanneer bijvoorbeeld het stadsbestuur van Brugge meent dat de pastoor en de inwonende meid één gezin vormen, dan is dat niet het gevolg van de opname in het Rijksregister maar omdat het betrokken gemeentebestuur deze gegevens doorspeelt aan het Rijksregister op grond van de bestaande wetgeving.

Het merendeel van de 9 gegevens komt reeds expliciet voor op de kiezerslijsten: naam, voornaam, geboortedatum, hoofdverblijfplaats met adres en beroep. Deze gegevens vindt men, zoals ik zei, in de kiezerslijsten terug die toch tot het publieke domein behoren. Daar is niet veel privacy meer aan verbonden. Andere gegevens, zoals geslacht en burgerlijke stand kunnen er impliciet uit worden afgeleid. Blijven dan natuurlijk de andere drie gegevens zoals nationaliteit, plaats en datum van overlijden en de samenstelling van het gezin.

Uit het beperkt aantal gegevens en uit de aard zelf van die gegevens is een mogelijke inbreuk op de privacy reeds veel meer beperkt. Rekening houdend met het feit dat het aantal opgenomen gegevens kan worden opgevoerd, onder meer ingevolge de supplementaire input van gegevens door gemeenten in toepassing van artikel 3 werd in dit wetsontwerp uitzonderlijke aandacht besteed aan de bescherming van de privacy. Ik zeg wel, uitzonderlijke aandacht, want het ganse wetsontwerp telt dertien artikelen. Naast het feit dat in artikel 1 de opdracht van het Rijksregister nauwkeurig wordt omschreven en dat in artikel 4 wordt bepaald dat enkel de overheidssector gebruik mag maken van dit Rijksregister, zijn 5 van de 13 artikelen, — dat is toch van belang, mijnheer Seeuws, — uitdrukkelijk gewijd aan de bescherming van de privacy. Artikel 9 bepaalt dat het identificatienummer niet mag worden gebruikt zonder machtiging of voor andere doeleinden dan die waarvoor de machtiging is verleend. Artikel 10 stelt het recht tot inzage vast en eventueel het recht tot verbetering der gegevens van de burger wiens gegevens zijn opgenomen. Artikel 11 legt de deontologie vast voor al degenen die in hoofde van hun functie gegevens moeten verzamelen, mededelen of verwerken. Artikel 12 richt een raadgevende commissie met onderzoeksbevoegdheid op en legt ter zake een uitgebreide procedure vast. Artikel 13 legt zeer zware en belangrijke sancties op voor inbreuken op de voormelde artikelen. Deze strafbepalingen, mijnheer Pede, moeten veel meer als een overgangsbepaling worden beschouwd in afwachting van de goedkeuring van een algemene wet op de bescherming van de privacy.

Men heeft gevraagd hoe het gesteld is met de behandeling van het wetsontwerp op de bescherming van de privacy. De regering heeft zich gebaseerd op een wetsontwerp dat in 1976 werd ingediend door collega Vanderpoorten. Dit wetsontwerp werd opnieuw ter hand genomen en bevindt zich thans in een vergevorderd stadium, zodat wij de hoop koesteren ons binnenkort in het Parlement over dit wetsontwerp te kunnen buigen.

De heer Van In. — Als het wetsontwerp verkeert in een vergevorderd stadium is het dus in staat van ontbinding!

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer Van In, vijf van de dertien artikelen van dit wetsontwerp houden uitdrukkelijk verband met de bescherming van de privacy en in twee artikelen wordt op deze aangelegenheid allusie gemaakt. Het Rijksregister bestaat reeds sinds 1968 zonder enig wettelijk kader. Hadden wij de goedkeuring van het algemeen wetsontwerp op bescherming van de privacy moeten afwachten, dan zouden wij er nooit toe gekomen zijn dit Rijksregister wettelijk te regelen.

De heer Vandezande heeft zware kritiek uitgeoefend in verband met de regionale centra en vragen hieromtrent gesteld. De regionale centra ressorteren niet onder deze wet en zelfs niet onder de bevoegdheid van het Parlement. Zij vallen onder de bevoegdheid van de gewestelijke executieven. Ik kan er dus geen controle op uitoefenen en geen onderzoek instellen naar het geld dat zij zouden hebben opgeslorpt.

Ceci est une réponse à la question posée par M. Désir qui a envisagé l'aspect communautaire ou régionaliste de ce problème. Ce dernier ne nous concerne en rien, les centres régionaux relevant de la compétence des exécutifs régionaux.

In uw inleiding heeft u zelf gezegd, mijnheer Vandezande, dat er een fundamenteel verschil is tussen de opdracht van de regionale centra en de opdracht van het Rijksregister. De regionale centra werken vooral voor de gemeenten zelf en voeren hiervoor taken uit die onmogelijk door het Rijksregister kunnen worden verwezenlijkt, zoals de berekeningen van de wedden waarover u heeft gesproken. U neemt er blijkbaar aanstoot aan dat de gemeenten de wedden van hun personeel laten berekenen door deze regionale centra. Deze centra treden op dit stuk op als het sociaal secretariaat van de gemeenten. Zij doen alle berekeningen en vervullen alle formaliteiten die voortvloeien uit het feit dat men personeel tewerkstelt.

Er zijn misschien misbruiken ter zake mogelijk. Het beteugelen van die misbruiken is echter in de eerste plaats een opdracht voor degenen die een controlefunctie hebben in deze regionale centra.

Wordt hierdoor eventueel inbreuk gepleegd op de privacy, dan zal de algemene wet ter zake meer dan welkom zijn.

Ik meen hiermee een antwoord te hebben bezorgd op het merendeel van de gestelde vragen. Ik wil echter nog even aanstippen dat in 1982 de totale kostprijs van het Rijksregister 77,6 miljoen bedroeg. Voor 1983 werd in de begroting 79,7 miljoen ingeschreven, plus 600 000 frank voor verhuiskosten. Thans is men inderdaad bezig met het verhuizen van de computers naar een ruimer en beter aangepast gebouw. Eventueel zal de commissie worden uitgenodigd voor een bezoek aan dit gebouw.

Dames en heren, dit wetsontwerp, dat door de ministers Nothomb en Gol werd ingediend, beantwoordt, binnen de perken van de huidige mogelijkheden, optimaal aan de vragen die ter zake werden gesteld en aan de noodzakelijkheden die zich kunnen voordoen.

Wij zijn er dan ook van overtuigd dat door de verplichte aansluiting van de gemeenten en de nauwkeurige omschrijving van de verschillende gegevens die zullen worden opgenomen, het Rijksregister optimaal zal kunnen functioneren. Hierdoor zal een betere doorstroming van de informatie van en naar de verschillende administraties mogelijk zijn. Voor tal van administraties zal dit tijdswinst en kostenbesparing betekenen. Bovendien zal het administratief werk erdoor worden vereenvoudigd. In deze tijd van rationalisatie en van besparingen menen minister Nothomb en ik zelf dat over deze voordelen niet heen kan worden gekeken. Wij zouden het dan ook op prijs stellen mocht de Senaat dit wetsontwerp goedkeuren. *(Applaus op talrijke banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, comme ministre de la Fonction publique, je n'ai rien à ajouter à ce qu'a excellemment dit, au nom des deux responsables gouvernementaux de ce département, M. le secrétaire d'Etat Waltniel. Puisque le hasard fait que je suis également ministre de l'Intérieur et comme ce projet vise une matière en étroite relation avec les communes, dont on sait combien elles sont préoccupées de l'existence du Registre national, je voudrais formuler quelques remarques à ce sujet.

En cette période marquée par les difficultés financières, les communes ne manquent pas d'insister sur le fait que le gouvernement central leur impose toute une série de missions dont les charges sont très lourdes pour leurs services. Elles souhaitent évidemment que la modernisation qui résultera du vote de la loi sur le Registre national

permettra de rendre les mêmes services aux communes même si, comme l'a dit le secrétaire d'Etat, le projet de loi en discussion vise la partie du travail informatique effectuée au départ des communes vers le ministère de la Fonction publique et vers les ordinateurs situés à la Cité administrative.

Il convient également de souligner, à l'intention des particuliers, la simplification qui sera apportée dans leur vie quotidienne, spécialement pour les personnes les moins aptes à répondre aux innombrables circulaires administratives et autres documents qui leur sont distribués. Grâce au vote du présent projet de loi, 9 millions de Belges déjà inscrits au Registre national vont bénéficier d'une protection légale dont ils n'étaient pas assurés jusqu'à présent. Le Registre national va, enfin, trouver sa pleine signification et sa rentabilité.

J'ajoute que cette loi établira les bases légales de l'existence du Registre national qui donnera maintenant la possibilité de s'engager, par l'informatique, vers la décentralisation d'un grand nombre de tâches administratives. Vous savez que les différents départements ministériels dépensent, bon au mal an, 4 milliards de francs en équipements et services d'informatique. Chaque jour, le secrétaire d'Etat à la Fonction publique et moi-même, étant chargés du contrôle sur l'organisation informatique dans les départements ministériels, sommes appelés à nous prononcer sur des renouvellements de configuration. Ce fut encore le cas ce matin au CMCES en ce qui concerne deux administrations du ministère des Finances. Je puis dire que déjà, à chacune des demandes, un petit élément de décentralisation apparaît, grâce au développement de la technique qui permet d'utiliser l'informatique dans certains services décentralisés des départements. Il faut envisager dès à présent — et j'évoque déjà l'avenir — pour le Registre national comme pour d'autres services informatiques, afin d'économiser les dépenses de transfert, la création d'un véritable réseau, s'étendant des communes, qui sont à la base de toutes les informations et statistiques administratives, aux différents ministères, aux provinces, aux communautés et aux régions jusqu'à l'Etat central lui-même.

Les problèmes posés par la régionalisation de certaines administrations, qui doivent répondre à la fois à des impulsions du gouvernement central et à celles des exécutifs communautaires ou régionaux, pourront être résolus seulement par l'informatique qui permettra d'éviter des doubles emplois.

Prenons l'exemple des problèmes de régionalisation de l'Onem. Le ministre de l'Emploi déclare qu'il ne peut régionaliser l'Onem parce qu'il doit toujours rester maître de l'administration du chômage et que les chômeurs sont payés par le Fonds national. Par contre, toutes les formalités de placement des demandeurs d'emploi sont de la compétence des exécutifs régionaux. Seul un outil informatique commun, contrôlé par chaque pouvoir dans les limites de ses compétences, pourra éviter les doubles emplois et permettra de rendre des services corrects à la population.

Je dois signaler, enfin, que le CMCES a décidé, il y a quinze jours, le renouvellement de la configuration informatique, c'est-à-dire le support technique du Registre national. Parallèlement au vote d'une loi fixant les bases légales du Registre national, nous allons installer, fin 1983, ce nouvel équipement.

Il est heureux que les garanties de protection de la vie privée soient inscrites dans la loi, encore qu'elles existaient déjà jusqu'ici par la pratique administrative du Registre national. L'outil sera modernisé et fera partie des ordinateurs de la nouvelle génération.

Tout cela ne peut que servir la bonne administration de la Fonction publique, la bonne administration nationale, la bonne décentralisation et l'allègement des tâches administratives des communes. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, dames en heren, toen ik gesproken heb, niet als rapporteur, maar uit eigen naam, stond ik zeer dicht bij het standpunt van collega Pede, vooral in verband met de privacy. Misschien heeft hij gelijk als hij beweert dat de regionale centra onder de bevoegdheid van de regio's vallen. Ingevolge een amendement van de heer Gramme, die mij niet zal tegenspreken, maar er integendeel fier op is, staat in artikel 3: «Op verzoek van een gemeentebestuur kan andere informatie in het Rijksregister worden opgenomen.»

Dat was precies een van de tien punten die verwijderd waren uit het oorspronkelijk ontwerp. Dat betekent dat ingevolge het amendement van de heer Gramme de privacy wel in het Rijksregister kan worden genoteerd, terwijl het de bedoeling was de privacy eruit te trekken.

Ik wijs op deze fundamentele contradictie, vooral met betrekking tot sommige gemeenten.

De heer Pede. — Dat is alleen ten behoeve van gemeentebesturen die deze gegevens hebben toevertrouwd aan het Rijksregister, en niet voor de andere overheidsdiensten bijvoorbeeld.

De heer Vandezande. — Dat staat er niet in.

De heer Pede. — Toch wel.

De heer Vandezande. — Inzake de regionale centra staat er: « Wat betreft de gegevens die worden meegedeeld en die nu bestaan, en die », zoals ik zegde, « geconcedeerde diensten zijn, kunnen ook moeilijkheden rijzen. »

Ik zal hier als voorbeeld alleen de nationaliteit behandelen. Daar wordt gehandeld over het aantal kinderen, de wettelijkheid, de leeftijd van de moeder, de huwelijksduur, de geboortetijd en zoveel andere dingen. In verband met de gezinnen gaat het er over normale gezinnen en over de niet-familiale huishoudens.

Dat staat hier in de boeken die ik heb gelezen en in de gegevens opgeslagen in de regionale centra.

Geachte collega's, u moet daar diep over nadenken en er niet zo lichtzinnig over gaan.

Wanneer u zegt dat het amendement van de heer Gramme, dat werd aangenomen, de privacy niet raakt, dan strookt dit niet met de waarheid. Het is ingekapseld in artikel 3, waar de negen gegevens in vermeld staan en waar ook andere gegevens kunnen worden toegevoegd die eveneens tot de privacy behoren. Dit is ook omdat u ze eruit gehaald hebt, en de heer Gramme ze er weer in brengt.

Nu maakt u twee soorten van Rijksregisters: één dat geheime gegevens bevat en één dat alleen maar beperkt is tot de negen punten van het programma.

De heer Vanderpoorten. — U moet het verslag Vandezande nog eens herlezen.

De heer Pede. — Het staat erin. U hebt zelf het verslag opge-
maakt, maar u moet het ook eens grondig lezen.

M. le Président. — La parole est à M. Gramme.

M. Gramme. — Monsieur le Président, je signale à M. Vandezande que l'amendement que nous avons introduit en commission permet aux communes de remplir leur travail. Je ne vois vraiment pas la différence qu'il y a à communiquer les renseignements, qu'il me reproche d'avoir réintroduits, au Registre national ou à un centre régional.

De toute manière, les communes introduiront ces données dans leur ordinateur, si elles en possèdent un; elles l'enverront à un centre sous-régional si elles y sont affiliées ou elles l'enverront au Registre national. Ces renseignements se trouveront quelque part puisqu'ils font partie intégrante et indispensable de la fonction communale.

Par conséquent, je ne vois pas pourquoi le destinataire de ces données change la nature de la privacy qui devrait les entourer.

M. Pede a très bien expliqué qu'il s'agissait de renseignements indispensables à la fonction communale. Reprocher à cet amendement d'introduire ce qui avait été supprimé dans les généralités ne me paraît pas acceptable. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je désire ajouter au sujet de ce point précis, que le projet de loi en cause ne vise pas les centres sous-régionaux qui sont tierce partie par rapport aux dispositions de la loi.

Il est difficile de comprendre, que toutes les communes ne sont pas affiliées au centre sous-régional de leur secteur. Inversement, toutes les communes ne sont pas affiliées jusqu'à présent au Registre national. Demain toutes les communes ne désireront pas introduire dans l'ordinateur toutes les données pour leurs propres services.

J'illustrerai cette explication par une anecdote. Lorsque je suis devenu ministre de la Fonction publique, je me suis rendu au Registre national pour en étudier le fonctionnement. J'ai demandé ma

propre fiche; le fonctionnaire en service n'a pas accepté de me la donner car elle était protégée. En l'occurrence, seul le bourgmestre de ma commune pouvait en avoir connaissance. J'ai donc dû téléphoner à mon administration communale pour obtenir l'autorisation, car les données lui appartiennent. Celles-ci sont donc spécifiquement communales. Les communes peuvent les remettre à leur propre service informatique, à un centre privé, comme IBM, à un centre sous-régional ou au registre national.

Alors que le projet créant le Registre national n'était jamais parvenu jusqu'au Chambres législatives sous les gouvernements précédents, il peut vous être présenté aujourd'hui car nous sommes parvenus à résoudre de nombreux problèmes étrangers les uns aux autres. Maintenant, pour les données essentielles que nous pouvons transmettre à toutes les administrations et qui concernent dix millions de Belges ou étrangers inscrits en Belgique, nous avons à la fois une obligation et une organisation de la privacy au-delà de la protection administrative qui existait déjà auparavant.

De Voorzitter. — Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten. Alvorens over te gaan tot de behandeling van de artikelen moet de Senaat zich uitspreken over het verzoek van de heer Vandezande om dit ontwerp van wet terug te zenden naar de commissie.

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik handhaaf mijn verzoek tot terugzending van dit ontwerp naar de commissie, omwille van de twijfels die bij mij zijn gerezen naar aanleiding van een recent bezoek aan het Rijksregister. Ik wil de betrokken minister en staatssecretaris uitnodigen om samen met de leden van de commissie opnieuw een bezoek te brengen aan het Rijksregister. De heer Gramme kan wel beweren dat de bijkomende gegevens enkel bestemd zijn voor de betrokken gemeenten, in werkelijkheid hoeft men bij het Rijksregister slechts op een knopje te duwen om deze gegevens te bekomen. Het is precies dit wat ik wens te vermijden. Derhalve verzoek ik de Senaat dit wetsontwerp terug te zenden naar de bevoegde commissie.

M. le Président. — Je signale à la Haute Assemblée que M. Vandezande propose le renvoi du projet en commission pour examen complémentaire.

Je mets cette proposition au voix.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgaan.

155 membres sont présents.

155 leden zijn aanwezig.

87 votent non.

87 stemmen neen.

67 votent oui.

67 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la proposition de renvoi n'est pas adoptée.

Derhalve is het voorstel tot terugzending niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Daems, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friedrichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Kervers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lavens, Lutgen, Mainil, Noerens, Nutkewitz, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Poulet, Rutten, Smeers, Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uytendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Van-nieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, Weckx, Windels et Leemans.

Ont répondu oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Basecq, Belot, Boel, Canipel, Capoen, Carpels, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debusse, Deconinck, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveene, MM. De Rouck, Désir, De Smeyter, de Wasseige, Deworme, Donnay, Draulans, Egelmeers, Eicher, Goossens, Grosjean, Hancké, Hismans, Houben, Hubin, Jandrain, Knuts, Lallemand, R. Leclercq, Lepaffe, Louis, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Matthys, S. Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pecriaux, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mmes Pétry, Remy-Oger, Saive-Boniver, MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Vandenhove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wynnickx.

S'est abstenu:

Heeft zich onthouden:

M. Vanderpoorten.

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Aldus is beslist.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. Le Registre national est un système de traitement d'informations qui assure, conformément aux dispositions de la présente loi, l'enregistrement, la mémorisation et la communication d'informations relatives à l'identification des personnes physiques.

Artikel 1. Het Rijksregister is een systeem van informatieverwerking dat, overeenkomstig de bepalingen van deze wet instaat voor de opnemings, de memorisatie en de mededeling van informatie betreffende de identificatie van natuurlijke personen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Sont inscrits au Registre national:

1° Les personnes inscrites aux registres de population ou aux registres des étrangers tenus dans les communes;

2° Les personnes inscrites aux registres dans les missions diplomatiques et les postes belges à l'étranger.

Un numéro d'identification est attribué à chaque personne lors de la première inscription de celle-ci au Registre national. Le Roi fixe les règles selon lesquelles ce numéro est composé.

Art. 2. In het Rijksregister worden ingeschreven:

1° De personen die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in de vreemdelingenregisters gehouden in de gemeenten;

2° De personen die ingeschreven zijn in de registers gehouden in de diplomatieke zendingen en de consulaire posten in het buitenland.

Ieder persoon krijgt bij zijn eerste inschrijving in het Rijksregister een identificatienummer. De Koning bepaalt volgens welke regels dat nummer wordt samengesteld.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Pour chaque personne, les informations suivantes sont enregistrées et conservées par le Registre national:

1° Les nom et prénoms;

2° Le lieu et la date de naissance;

3° Le sexe;

4° La nationalité;

5° La résidence principale;

6° Le lieu et la date du décès;

7° La profession;

8° L'état civil;

9° La composition du ménage.

Les modifications successives apportées aux informations visées à l'alinéa 1er, ainsi que leur date de prise d'effet sont mentionnées au Registre national.

A la demande d'une administration communale, d'autres informations peuvent être enregistrées par le Registre national. Leur communication n'est autorisée qu'à l'autorité publique qui les a fournies.

Les informations sont conservées pendant trente ans à compter du jour du décès de la personne à laquelle elles sont relatives.

Art. 3. Voor ieder persoon wordt de volgende informatie tot het Rijksregister opgenomen en bewaard:

1. De naam en voornamen;

2° De geboorteplaats en -datum;

3° Het geslacht;

4° De nationaliteit;

5° De hoofdverblijfplaats;

6° De plaats en datum van overlijden;

7° Het beroep;

8° De burgerlijke staat;

9° De samenstelling van het gezin.

De opeenvolgende wijzigingen van de in het eerste lid bedoelde informatiegegevens worden met de datum waarop zij uitwerking hebben in het Rijksregister vermeld.

Op verzoek van een gemeentebestuur kan andere informatie in het Rijksregister worden opgenomen. Deze mag slechts medegedeeld worden aan de overheid die ze verstrekt heeft.

De informatiegegevens worden bewaard gedurende dertig jaar te rekenen van de dag van het overlijden van de persoon op wie zij betrekking hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Les autorités chargées de la tenue des registres visés à l'article 2 transmettent d'office au Registre national les informations mentionnées à l'article 3, alinéa 1er et 2.

Elles sont responsables de la conformité des informations transmises aux actes et documents qu'elles détiennent.

Le Roi fixe les modalités de transmission des informations.

Art. 4. De overheden die belast zijn met het houden van de in artikel 2 bedoelde registers delen de in artikel 3, eerste en tweede lid, vermelde informatiegegevens ambtshalve mede aan het Rijksregister.

Zij zijn verantwoordelijk voor de overeenstemming van de medegedeelde informatiegegevens met de akten en documenten die zij in hun bezit hebben.

De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake mededeling van de informatiegegevens.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Le Roi autorise l'accès au Registre national aux autorités publiques, aux organismes d'intérêt public visés par la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, et aux notaires et huissiers, pour les informations qu'ils sont habilités à connaître en vertu d'une loi ou d'un décret.

Le Roi, après avis de la commission visée à l'article 12, peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, étendre l'accès à des organismes de droit belge qui remplissent des missions d'intérêt général. Le Roi désigne nominativement ces organismes.

Art. 5. De Koning verleent toegang tot het Rijksregister aan de openbare overheden, de instellingen van openbaar nut bedoeld bij de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en aan de notarissen en deurwaarders voor de informatie die zij krachtens een wet of een decreet bevoegd zijn te kennen.

De Koning, na advies van de commissie bedoeld bij artikel 12, kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, de toegang uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen. De Koning wijst deze instellingen nominatief aan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Lorsque les autorités publiques ou les organismes d'intérêt public visés à l'article 5, alinéa 1er, peuvent, en vertu de la loi ou du décret, demander aux communes des informations autres que celles mentionnées à l'article 3, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil

des ministres et après l'avis de la commission visée à l'article 12, imposer aux communes la transmission de ces informations par l'intermédiaire du Registre national. Les informations ainsi transmises ne sont pas conservées au Registre national.

Art. 6. Wanneer de openbare overheden of de instellingen van openbaar nut bedoeld bij artikel 5, lid 1, krachtens een wet of een decreet de gemeenten om andere dan de in artikel 3 vermelde informatiegegevens kunnen verzoeken, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de in artikel 12 bedoelde commissie, de gemeenten verplichten die gegevens te verstrekken door toedoen van het Rijksregister. De aldus verstrekte gegevens worden niet in het Rijksregister bewaard.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. La transmission des informations par les pouvoirs locaux et les prestations du Registre national peuvent donner lieu à des rétributions fixées par le Roi.

Art. 7. De mededeling van de informatiegegevens door de lokale overheden en de verrichtingen van het Rijksregister kunnen aanleiding geven tot vergoedingen vastgesteld door de Koning.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Après avis de la commission visée à l'article 12 et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le Roi peut autoriser les autorités publiques et les organismes visés à l'article 5 à faire usage du numéro d'identification dans les limites et aux fins qu'il détermine.

L'avis de la commission est publiée au *Moniteur belge* en même temps que l'arrêté royal.

Art. 8. Na advies van de in artikel 12 bedoelde commissie en bij in Ministerraad overlegd besluit kan de Koning de openbare overheden en de instellingen bedoeld bij artikel 5 machtigen om het identificatienummer te gebruiken binnen te grenzen en voor de doeleinden door Hem bepaald.

Het advies van de commissie wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt samen met het koninklijk besluit.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. L'utilisation du numéro d'identification du Registre national sans y être autorisé ou à d'autres fins que celles en vue desquelles l'autorisation a été donnée, est interdite.

Art. 9. Het identificatienummer van het Rijksregister mag niet worden gebruikt zonder machtiging of voor andere doeleinden dan die waarvoor machtiging is verleend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Toute personne inscrite au Registre national ou son représentant légal a le droit:

1° D'obtenir communication des informations qui la concernent et qui sont enregistrées dans le Registre national;

2° D'obtenir la rectification de celles de ces informations qui ne reproduiraient pas de manière précise, complète et exacte les informations que doivent transmettre les autorités visées à l'article 4 sur les seuls objets prévus à l'article 3.

Ces droits sont exercés auprès de la commune dans laquelle l'intéressé est inscrit au registre de la population. Ils sont exercés en ce qui concerne les Belges qui résident à l'étranger auprès de la mission diplomatique ou du poste consulaire dans les registres duquel il est inscrit.

Le Roi règle les modalités d'exercice de ces droits.

Art. 10. Ieder in het Rijksregister ingeschreven persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger heeft recht:

1° Op mededeling van de hem betreffende informatiegegevens die zijn opgenomen in het Rijksregister;

2° Op verbetering van die van deze gegevens welke niet op nauwkeurige, volledige en juiste wijze de informatiegegevens mochten overnemen die alleen over de in artikel 3 bepaalde onderwerpen moeten worden verstrekt door de in artikel 4 bedoelde overheden.

Die rechten worden uitgeoefend bij de gemeenten waar de betrokkene in het bevolkingsregister ingeschreven is. Wat de Belgen betreft die in het buitenland verblijven worden zij uitgeoefend in de diplomatieke zending of in de consulaire post in de registers waarvan hij ingeschreven is.

De Koning bepaalt de nadere modaliteiten inzake uitoefening van dat recht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Les personnes qui, dans l'exercice de leurs fonctions, interviennent dans la collecte, le traitement ou la transmission des informations visées par les articles 3 et 5 sont tenues au secret professionnel. Elles doivent en outre faire toute diligence pour tenir les informations à jour, corriger les informations erronées et supprimer les informations périmées ou obtenues par des moyens illicites ou frauduleux.

Elles doivent prendre toute précaution utile afin d'assurer la sécurité des informations enregistrées et empêcher notamment qu'elles soient déformées, endommagées ou communiquées à des personnes qui n'ont pas obtenu l'autorisation d'en prendre connaissance.

Elles doivent s'assurer du caractère approprié des programmes servant au traitement automatique des informations ainsi que de la régularité de leur application.

Elles doivent veiller à la régularité de la transmission des informations.

Art. 11. De personen die bij het uitoefenen van hun functies in de inzameling, de verwerking of de mededeling van de informatiegegevens bedoeld bij de artikelen 3 en 5 tussenkomen, zijn gehouden tot het beroepsgeheim. Bovendien moeten zij alles in het werk stellen om de gegevens bij te houden, de onjuiste gegevens te verbeteren en de gegevens die vervallen zijn of door onwettige of frauduleuze middelen bekomen werden, te schrappen.

Zij moeten alle nodige voorzorgsmaatregelen nemen ten einde de veiligheid van de opgenomen gegevens te verzekeren en te beletten in het bijzonder dat zij vervormd of beschadigd worden of medegedeeld worden aan personen die geen machtiging hebben gekregen om inzage ervan te nemen.

Zij moeten zich vergewissen van het geëigend karakter van de programma's die voor de automatische verwerking van de gegevens dienen, alsook van de rechtmatigheid van de toepassing ervan.

Zij moeten waken op de rechtmatigheid van de mededeling der gegevens.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Une commission consultative ayant un pouvoir d'investigation est constituée.

Le Roi en règle la composition et le fonctionnement par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Cette commission a pour mission de donner, soit d'initiative, soit sur demande du ministre de la Justice, des avis sur toute question relative à la protection de la vie privée dans le cadre de la présente loi, eu égard à l'évolution et la mise en œuvre des techniques de gestion automatisée de l'information.

Cette commission émet dans les soixante jours de la réception de la demande, les avis prévus par les articles 5, 6 et 8.

Au terme de ce délai, l'avis de la commission est réputé favorable.

Sans préjudice de toute voie de recours devant les tribunaux, la commission examine les plaintes datées et signées qui lui sont adressées relativement à l'application de la présente loi.

La commission fait savoir à l'auteur de la plainte, au plus tard dans les deux mois de la réception, si elle estime que la plainte est fondée ou non.

La commission peut requérir le concours d'experts. Elle peut charger un ou plusieurs de ses membres éventuellement assistés d'experts, de procéder à des vérifications sur place avec l'autorisation préalable du juge d'instruction du lieu où les vérifications doivent être opérées.

La commission dénonce au procureur du Roi, les infractions dont elle a connaissance.

Sans préjudice de l'alinéa précédent, les membres de la commission et les experts dont le concours est requis, sont astreints au secret professionnel pour les faits, actes ou renseignements dont ils ont pu avoir connaissance, en raison de leurs fonctions.

Art. 12. Er wordt een raadgevende commissie met onderzoeksbevoegdheid opgericht.

De Koning regelt de samenstelling en de werking ervan bij in Ministerraad overlegd besluit.

Deze commissie heeft als taak, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de minister van Justitie, adviezen te geven betreffende iedere aangelegenheid die betrekking heeft op de bescherming van het privé-leven in het kader van deze wet, gelet op de evolutie en de aanwending van de technieken van geautomatiseerd informatiebeheer.

Deze commissie brengt binnen de zestig dagen na ontvangst van de aanvraag de bij artikelen 5, 6 en 8 bedoelde adviezen uit.

Na deze termijn wordt het advies van de commissie als gunstig beschouwd.

Onverminderd alle beroepsmiddelen voor de rechtbanken, onderzoekt de commissie de gedateerde en getekende klachten die haar in verband met de toepassing van deze wet worden toegestuurd.

De commissie laat de indiener van de klacht ten laatste binnen de twee maanden na ontvangst weten of zij oordeelt of de klacht gegrond is of niet.

De commissie mag zich op de medewerking van deskundigen beroepen. Zij mag één of meer van haar leden, eventueel bijgestaan door deskundigen, belasten met de uitvoering van verificaties ter plaatse met de voorafgaande toestemming van de onderzoeksrechter van de plaats waar de verificaties dienen uitgevoerd te worden.

De commissie doet aan de procureur des Konings aangifte van de overtredingen waarvan zij kennis heeft.

Onverminderd het vorige lid, zijn de leden van de commissie en de deskundigen wiens medewerking gevraagd is, gedwongen tot het beroepsgeheim voor de feiten, akten of inlichtingen waarvan zij omwille van hun functies kennis kunnen gehad hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de cent francs à deux mille francs ou d'une de ces peines seulement celui qui, en qualité d'auteur, de coauteur ou de complice, contrevient aux dispositions de l'article 9.

Est puni d'un emprisonnement de trois mois à cinq ans et d'une amende de mille francs à vingt mille francs ou d'une de ces peines seulement celui qui, en qualité d'auteur, de coauteur ou de complice, aura fait entrave à l'exercice des droits définis à l'article 10, ou qui aura contrevenu aux dispositions de l'article 11.

Les peines encourues par les complices des infractions visées aux alinéas 1er et 2, n'excéderont pas les deux tiers de celles qui leur seraient appliquées s'ils étaient l'auteur de ces infractions.

S'il existe des circonstances atténuantes, les peines d'emprisonnement et d'amende pourront respectivement être réduites sans qu'elles puissent être inférieures aux peines de police.

Art. 13. Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van honderd frank tot tweeduizend frank of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die de bepalingen van artikel 9 overtreedt in de hoedanigheid van dader, mededader of medeplichtige.

Met gevangenisstraf van drie maanden tot vijf jaar en met geldboete van duizend frank tot twintigduizend frank of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die in de hoedanigheid van dader, mededader of medeplichtige het uitoefenen van de rechten zoals bepaald bij artikel 10 gehinderd zal hebben, of die bepalingen van artikel 11 overtreden zal hebben.

De straffen opgelopen door de medeplichtige aan inbreuken bedoeld in de alinea's 1 en 2, overschrijden niet de twee derde van deze die hun zouden opgelegd zijn, als zij de dader waren van deze inbreuken.

Als er verzachtende omstandigheden bestaan, zullen de gevangenisstraffen en de boeten respectievelijk verminderd worden zonder dat zij minder mogen zijn dan de politiestraffen.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet.

Wij stemmen straks over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 27 JUNI 1969 BETREFFENDE HET TOEKENNEN VAN TEGEMOETKOMINGEN AAN DE MINDER-VALIDEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 27 JUIN 1969 RELATIVE A L'OCTROI D'ALLOCATIONS AUX HANDI-CAPIES

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het voorstel van wet tot wijziging van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

Mevrouw Herman-Michielsens, rapporteur. — Ik verwijs naar mijn verslag, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vangeel.

De heer Vangeel. — Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister en heren ministers, geachte collega's, mijn betoog zal zeer kort zijn, maar ik wil toch onderstrepen dat dit parlementaire initiatief is uitgegaan van de belangrijke bekommernis om de periode binnen de welke een beslissing dient te worden getroffen door de Dienst voor minder-validen, in grote mate te beperken.

Wij stellen allemaal geregeld vast dat het een jaar en langer, soms zelfs enkele jaren, duurt alvorens een beslissing wordt getroffen in verband met een aanvraag van tegemoetkoming aan minder-validen. Wij hopen dat het goedkeuren van dit wetsvoorstel de bevoegde minister in staat zal stellen om de verantwoordelijke diensten en organismen te vragen meer inspanningen te doen en hun diensten zodanig te organiseren dat een tijdige afhandeling van de dossiers van deze behoeftige personen tijdig kan gebeuren.

Ik wil er bij deze gelegenheid eveneens de nadruk op leggen dat de afhandeling van dossiers met betrekking tot andere sociale wetgevingen waarbij toelagen en premies worden verleend, ook dikwijls te wensen overlaat. Ik denk in dit verband bijvoorbeeld aan saneringspremies, maar dit valt niet meer onder de bevoegdheid van de nationale regering. Ook voor de afhandeling van deze dossiers moeten maatregelen worden getroffen, namelijk wat de duur ervan betreft.

Ook vestigde ik de aandacht erop dat de laattijdige afhandeling van de dossiers niet de schuld is van de Dienst voor minder-validen, wat wel eens wordt verondersteld. De oorzaak ligt bij de andere diensten waarvan voornoemde dienst afhangt. Ik denk bijvoorbeeld aan de dienst die het onderzoek moet doen in verband met het vaststellen van de graad van invaliditeit en de diensten die het onderzoek naar de bestaansmiddelen moeten doen.

Mijnheer de minister, wanneer eerlang — zoals u hebt beloofd —, het hele stelsel inzake de minder-validen zal worden herzien, dan hoop ik dat van gelegenheid gebruik zal worden gemaakt om een oplossing te geven aan het probleem van het tijdig afhandelen van de dossiers. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb in de commissie aan dit wetsvoorstel mijn steun toegezegd in die zin dat ik het ook inderdaad beschouw als een stimulans voor de administratie om de dossiers binnen een veel kortere termijn te behandelen dan thans vaak het geval is. Ik weet — en het is mij ook een doorn in het oog —, dat vaak veel te veel vertraging ontstaat in de afhandeling van dossiers van minder-validen. Wij hopen in de lijn van dit wetsvoorstel maatregelen te nemen waarbij vooral aan de medische diensten striktere termijnen zullen worden opgelegd.

U weet dat in de eerste fase het onderzoek gebeurt door de diensten van het Riziv en dat het ministerie van Sociale Voorzorg

maar in tweede orde tot het onderzoek overgaat. Precies dit onderzoek zouden wij in een kortere termijn willen zien afhandelen.

Zoals de heer Vangeel daarnet gezegd heeft, ligt het in mijn bedoeling het geheel van het stelsel van de minder-validen te herzien. De Hoge Raad voor minder-validen heeft ter zake al advies uitgebracht en ik hoop dan ook in de eerstvolgende weken aan de Ministerraad het ontwerp te kunnen voorleggen en het, na advies van de Raad van State, in te dienen bij het Parlement. Het doel van dit wetsontwerp is een meer coherent geheel te maken van de verschillende stelsels van tegemoetkomingen voor minder-validen die thans verspreid zijn over verschillende regimes. Wij wensen tot een coherent en geharmoniseerd geheel te komen wat de hulp aan minder-validen betreft. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de la proposition de loi.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten en gaan wij over tot de behandeling van de artikelen van het voorstel van wet.

Il conviendra sans doute au Sénat de prendre comme base de la discussion le texte proposé par la commission?

Ik stel de Senaat voor de tekst aangenomen door de commissie als basis te nemen voor de bespreking. (*Instemming.*)

Il en est ainsi décidé.

Hiertoe is besloten.

L'article premier est ainsi rédigé:

Artikel 1. In artikel 16, eerste lid, van de wet van 27 juni 1969 betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen worden na het woord «beslissen» ingevoegd de woorden «binnen zes maanden te rekenen van de indiening van de aanvraag».

Article 1er. Au premier alinéa de l'article 16 de la loi du 27 juin 1969 relative à l'octroi d'allocations aux handicapés, les mots «dans les six mois à partir de l'introduction de la demande» sont insérés après le mot «statuait».

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 2. Deze wet heeft gevolg voor alle aanvragen ingediend na de datum van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 2. La présente loi sortira ses effets sur toutes les demandes introduites après sa date de publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

We stemmen straks over het voorstel van wet in zijn geheel.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, ik stel een kleine wijziging voor aan de agenda van vandaag, waarop nog zijn vermeld een vier-tal ontwerpen en een voorstel van wet die de minister van Justitie betreffen.

Je dois vous informer que le ministre de la Justice se trouve dans l'impossibilité d'être présent étant donné que la Chambre examine actuellement l'article 59ter de la Constitution et que sa présence y est absolument requise.

Je vous propose dès lors de modifier quelque peu notre ordre du jour. Nous passerions immédiatement au vote sur les projets examinés aujourd'hui et nous procéderions ensuite au vote sur les motions déposées en conclusion des interpellations développées au cours de notre dernière séance.

Le Sénat est-il d'accord sur cette modification? (*Assentiment.*)

Il en sera donc ainsi.

Dan zullen wij de mondelinge vragen en de interpellaties horen en, indien mogelijk, daarna overgaan tot de behandeling van de ontwerpen en het voorstel van wet, die op onze agenda voorkomen en waarover wij volgende week dan zullen stemmen.

Pour la séance du jeudi 27 janvier prochain, la commission du Travail parlementaire vous propose l'ordre des travaux que voici:

1. Prise en considération de propositions de loi.
2. Projet de loi insérant un article 710bis dans le Code civil.
3. Projet de loi relatif à la vente de certains objets abandonnés.
4. Projet de loi modifiant l'article 45 de la loi du 15 juin 1899 comprenant les Titres I et II du Code de procédure pénale militaire, modifié par l'article 5 de la loi du 31 juillet 1947.
5. Proposition de loi abrogeant l'article 854 du Code civil.

Nous passerions ensuite aux votes nominatifs sur l'ensemble des projets de loi dont la discussion est terminée.

Viendraient après les questions orales:

- a) De M. Humblet à M. Tromont, ministre de l'Education nationale, sur «le contrôle public du Centre interuniversitaire d'Etudes doctorales dans les sciences du management»;
- b) De M. Humblet à M. Tromont, ministre de l'Education nationale, sur «les frais de scolarité à acquitter par les étrangers»;
- c) De Mme Nelly Maes au ministre de l'Emploi et du Travail sur «le statut des prépensionnés»;
- d) de Mme De Pauw-Deveven au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «le fonctionnement de la chambre flamande du Conseil de l'objection de conscience».

Ainsi que les interpellations:

- a) De M. de Clippele au Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur «les mesures urgentes à prendre pour relancer la construction immobilière»;
- b) De M. Humblet au ministre des Relations extérieures sur «la position de la Belgique à l'Onu à l'égard du désarmement bilatéral»;
- c) De M. Roland Gillet au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur «la nécessité de prendre des mesures avant la fin du mois de janvier pour éviter la faillite de plusieurs communes bruxelloises»;
- d) De M. Cudell au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur «le déclin précipité de l'économie bruxelloise»;
- e) De Mme Jortay-Lemaire au ministre des Affaires économiques et au ministre de l'Emploi et du Travail sur «la répartition équitable du temps de travail, suite au licenciement de treize femmes à l'entreprise Bekaert-Cockerill»;
- f) De M. Jules Peetermans au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones et au secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones sur «la répartition linguistique du personnel des Postes, Télégraphes et Téléphones dans les services de Bruxelles-Capitale».
- g) De Mme Remy-Oger au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur «les répercussions sociales de certains arrêtés royaux pris en vertu de pouvoirs spéciaux en matière d'allocations familiales et de maladies professionnelles».

La séance sera éventuellement prolongée.

Wat de vergadering van donderdag 27 januari 1983 betreft, stelt de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden volgende agenda voor:

1. Inoverwegingneming van voorstellen van wet.
2. Ontwerp van wet tot invoeging van een artikel 710bis in het Burgerlijk Wetboek.
3. Ontwerp van wet betreffende de verkoop van sommige achtergelaten voorwerpen.
4. Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 45 van de wet van 15 juni 1899 houdende Titel I en Titel II van het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger, gewijzigd bij artikel 5 van de wet van 31 juli 1947.
5. Voorstel van wet tot opheffing van artikel 854 van het Burgerlijk Wetboek.
6. Naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde ontwerpen van wet.
7. Mondelinge vragen:

- a) Van de heer Humblet aan de heer Tromont, minister van Onderwijs, over «het overheids-toezicht op het Interuniversitair centrum voor doctoraalstudie inzake management»;
- b) Van de heer Humblet aan de heer Tromont, minister van Onderwijs, over «de kosten van de opleiding van buitenlandse leerlingen en studenten»;
- c) Van mevrouw Nelly Maes aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «het statuut van de bruggepensioneerden»;

d) Van mevrouw De Pauw-Deveen aan de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over «de werking van de Vlaamse Kamer voor de Raad voor Gewetensbezwaren».

8. Interpellaties:

a) Van de heer de Clippele tot de Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «de maatregelen die dringend moeten worden genomen om het bouwbedrijf te doen herleven»;

b) Van de heer Humblet tot de minister van Buitenlandse Betrekkingen over «de houding van België in de OVN ten aanzien van de bilaterale ontwapening»;

c) Van de heer Roland Gillet tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over «de noodzakelijkheid om voor het einde van de maand januari maatregelen te nemen ten einde het faillissement van verscheidene Brusselse gemeenten te voorkomen»;

d) Van de heer Cudell tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over «de versnelde aftakeling van het Brussels bedrijfsleven»;

e) Van mevrouw Jortay-Lemaire tot de minister van Economische Zaken en tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de bilijke verdeling van de arbeidstijd, na het ontslag van dertien vrouwen bij Bekaert-Cockerill»;

f) Van de heer Jules Peetermans tot de minister van Verkeerswegen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie en tot de staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie over «de taalverhoudingen bij het personeel van de Posterijen, de Telegrafie en de Telefonie in de diensten van Brussel-Hoofdstad»;

g) Van mevrouw Remy-Oger tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over «de sociale gevolgen van bepaalde machtigingsbesluiten inzake kinderbijslag en beroepsziekten».

De vergadering zal eventueel worden verlengd.

Is de vergadering het met deze agenda eens?

L'assemblée est-elle d'accord sur cette proposition? (*Assentiment*.)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est donc ainsi décidé.

ONTWERP VAN WET TOT REGELING VAN EEN RIJKSREGISTER VAN DE NATUURLIJKE PERSONEN

Stemming

PROJET DE LOI ORGANISANT UN REGISTRE NATIONAL DES PERSONNES PHYSIQUES

Vote

De Voorzitter. — Wij gaan nu over tot de stemming over het geheel van het ontwerp van wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Nous devons procéder maintenant au vote sur l'ensemble du projet de loi organisant un Registre national des personnes physiques.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

157 membres sont présents.

157 leden zijn aanwezig.

129 votent oui.

129 stemmen ja.

18 votent non.

18 stemmen neen.

10 s'abstiennent.

10 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Bossicart, Califice, Canipel, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Daems, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, De Bremaeker, C. De Clercq, T. Declercq, Decléry, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, MM. Descamps, De Seranno, De Smeyter, Deworme, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeeers, Eicher, Février, François, Friederichs, Geens, Geris, Gijss, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Hancké, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hismans, Houben, Hubin, Jandrain, Kevers, Knuts, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lavens, R. Leclercq, Lutgen, Mainil, Matthys, Mouton, Noerens, Nutkewitz, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pecriaux, Pede, Edg. Peetermans, Mme Pétry, M. Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spietels, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborgh, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuize, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathelet, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Capoen, de Bruyne, Debussère, De Rouck, Draulans, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, P. Peeters, W. Peeters, Thys, Vandekerckhove, Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooreghem et Vercaigne.

Se sont abstenus:

Hebben zich onthouden:

MM. Désir, de Wasseige, R. Gillet, Lepaffe, S. Moureaux, J. Peetermans, Mme Saive-Boniver, M. Trussart, Mme Van Puymbroeck et M. Van Roye.

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Trussart. — Monsieur le Président, chers collègues, la mise en place d'un Registre national ne nous sourit guère. Nous pourrions toutefois l'admettre, sous réserve, comme un mal nécessaire, vu la complexité administrative avec laquelle notre société est confrontée. Le nombre réduit des données d'identification qui y figureront pourrait également nous amener à l'acceptation.

Nous nous sommes abstenus, cependant, pour diverses raisons.

La première est que ce projet de loi devrait être lié à celui sur la protection de la vie privée. Or, ledit projet est gelé depuis des années, et rien ne permet de prévoir quand il sortira du frigo.

Deuxièmement, l'amendement adopté en commission autorise les administrations communales à introduire d'autres informations non spécifiées, alors que les centres régionaux existent et doivent remplir leur mission d'aide aux communes. De plus, cet amendement introduit une contradiction entre l'article 10 et l'article 3 du projet. En effet, l'article 10 stipule que toute personne inscrite au Registre national a le droit d'obtenir communication des informations, alors que l'article 3 dit que la communication des autres informations fournies par les communes ne sera permise qu'à l'autorité publique qui les a fournies.

En troisième lieu, nous estimons que l'amendement proposé en commission par M. Vandezande, amendement tendant à éviter que l'on donne au terme «ménage» un sens affectant la vie privée, aurait dû être adopté.

Enfin, nous regrettons que les infractions aux dispositions de l'article 9 soient punies de façon si légère. Dans un domaine si grave, d'autres peines auraient dû être prévues. Cela pourrait constituer un précédent dangereux, surtout dans la perspective de la loi sur la protection de la vie privée. (*Applaudissements sur les bancs Ecolo*.)

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 27 JUIN 1969
RELATIVE A L'OCTROI D'ALLOCATIONS AUX HANDI-
CAPES

Vote

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
27 JUNI 1969 BETREFFENDE HET TOEKENNEN VAN TE-
GEMOETKOMINGEN AAN DE MINDER-VALIDEN

Stemming

M. le Président. — Nous passons au vote de l'ensemble de la proposition de loi relative à l'octroi d'allocations aux handicapés.

Wij gaan over tot de stemming over het geheel van het voorstel van wet betreffende het toekennen van tegemoetkomingen aan de minder-validen.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

152 membres sont présents.

152 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote:

Hebben aan de stemming deelgenomen:

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Bossicart, Califice, Canipel, Capoen, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Daems, Dalem, De Baere, De Bondt, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, Deconinck, De Cooman, Decoster, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Delcroix, Delmotte, Mmes Delruelle-Ghobert, De Pauw-Deveen, MM. De Rouck, Descamps, Désir, De Smeyter, de Wasseige, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, Draulans, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeers, Eicher, Février, François, Friederichs, Geens, Gerits, J. Gillet, Mme L. Gillet, M. R. Gillet, Mme Godinache-Lambert, MM. Goossens, Gramme, Grosjean, Hancké, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Hismans, Houben, Jandrain, Mme Jortay-Lemaire, MM. Kevers, Knuts, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lallemand, Lavens, R. Leclercq, Lowis, Lutgen, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Mainil, Matthys, S. Moureaux, Mouton, Noerens, Nutkewitz, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pecriaux, Pede, Edg. Peetermans, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mmes Pétry, Remy-Oger, M. Rutten, Mme Saive-Boniver, MM. Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Spitaels, Mme Staels-Dompas, MM. Thys, Tilquin, M. Toussaint, Th. Toussaint, Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandekerckhove, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vandenhove, Vanderborcht, Van der Elst, Vandermarliere, Vandermeulen, Van Der Niepen, Vanderpoorten, Vandezande, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

INTERPELLATION DE M. DE ROUCK TOT DE MINIS-
TER VAN VERKEERSWEZEN EN POSTERIJEN, TELEGRAFIE
EN TELEFONIE

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. DE ROUCK AU MINISTRE DES
COMMUNICATIONS ET DES POSTES, TELEGRAPHES ET
TELEPHONES

Vote sur l'ordre du jour pur et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer De Rouck werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux ordres du jour ont été déposés en conclusion de l'interpellation de M. De Rouck.

De ene, de eenvoudige motie, door de heer De Bondt, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer De Rouck, en het antwoord van de minister,

Gaat over tot de orde van de dag.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. De Rouck, et la réponse du ministre,

Passe à l'ordre du jour.»

De andere, door de heren Van Ooteghem en Luyten, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer De Rouck over het sociaal abonnement en het antwoord van de minister,

Verzoekt de regering de tarieven voor sociale abonnementen te willen herdenken ten einde het openbaar vervoer voor de bevolking in het algemeen en voor de lange-afstandspendelaars aantrekkelijker te maken.»

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. De Rouck sur l'abonnement social et la réponse du ministre,

Invite le gouvernement à revoir les tarifs des abonnements sociaux, afin de rendre les transports publics plus attrayants pour la population en général et notamment pour les navetteurs.»

Overeenkomstig ons reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre règlement, nous votons sur l'ordre du jour pur et simple qui bénéficie de la priorité.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

153 membres sont présents.

153 leden zijn aanwezig.

88 votent oui.

88 stemmen ja.

65 votent non.

65 stemmen neen.

En conséquence, l'ordre du jour pur et simple est adopté.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Hebben ja gestemd:

MM. Aerts, Akkermans, André, Aubecq, Bascour, Bens, Bock, Bossicart, Califice, Chabert, Claeys, Close, Coen, Conrotte, Cooreman, Daems, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Bondt, C. De Clercq, T. Declercq, Decléty, De Cooman, le chevalier de Donnée, Dehaene, De Kerpel, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, De Seranno, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Doumont, le comte du Monceau de Bergendal, Février, François, Friederichs, Geens, Gerits, Gijs, J. Gillet, Mmes L. Gillet, Godinache-Lambert, M. Gramme, Mmes Hanquet, Herman-Michielsens, MM. Kevers, Lagae, Lagneau, Lahaye, Lavens, Lutgen, Mainil, Noerens, Nutkewitz, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Pede, Edg. Peetermans, Rutten, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, M. Toussaint, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van den Broeck, Vandenhaute, Vanderborcht, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Vangeel, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Rompaey, Verbist, Vermeiren, Waltniel, J. Wathélet, Weckx, Windels et Leemans.

Ont voté non:

Hebben neen gestemd:

MM. Adriaensens, Basecq, Belot, Boel, Canipel, Capoen, Mme Coorens, MM. Coppens, De Baere, De Bremaeker, de Bruyne, Debussère, Deconinck, Delcroix, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, MM. De Rouck, De Smeyter, de Wasseige, Draulans, Egelmeers, Eicher, R. Gillet, Goossens, Grosjean, Hancké, Hismans, Houben, Jandrain, Mme Jortay-Lemaire, MM. Knuts, Lallemand, R. Leclercq, Lowis, Luyten, Mme N. Maes, MM. R. Maes, Matthys, S. Moureaux, Mouton, Op 't Eynde, Paque, Pecriaux, J. Peetermans, P. Peeters, W. Peeters, Mmes Pétry, Remy-Oger, Saive-Boniver.

MM. Seeuws, Spitaels, Thys, Th. Toussaint, Trussart, Vandekerckhove, Vandenbove, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Van In, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Roye, Vercaigne et Wyninckx.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW N. MAES AAN DE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN OVER «DE VEILIGHEID OP DE RIJKSWEG 14 OP HET GRONDGEBIED VAN DE GEMEENTE SINT-NIKLAAS»

QUESTION ORALE DE MME N. MAES AU MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS SUR «LA SECURITE SUR LA NATIONALE 14 SUR LE TERRITOIRE DE LA COMMUNE DE SAINT-NICOLAS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Nelly Maes tot de minister van Openbare Werken.

Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, heren en dames van de regering, geachte collega's, in de afgelopen vier jaar werden door politie en rijkswacht 15 ongevallen geregistreerd op het kruispunt Schoonhoudtstraat-Vijverstraat met de rijksweg 14 te Belsele (gemeente Sint-Niklaas). Bij deze ongevallen vielen twee doden ter plaatse en vijf zwaar gekwetsten waarvan nog twee kort na het ongeval overleden. Het kruispunt doet dienst als enige verbindingsweg tussen een woonzone, namelijk de Populierenwijk en de bedieningszone van Belsele-dorp met winkels, scholen, kerk, bejaardenhuis, stempelokaal en andere voorzieningen. De andere verbindingen vanuit de Populierenwijk zijn voor het ogenblik nog gevaarlijker.

Aangezien de genoemde woonzone een zeer jonge bevolking omvat kan een toenemend gebruik van deze verbindingsweg door kinderen worden verwacht. Bij het laatste tragisch ongeval op 5 november 1982 vielen trouwens twee kinderen van 5 maanden en 3 jaar als dodelijke slachtoffers te betreuren. Herhaaldelijk werd in de gemeenteraad en door het gemeentebestuur aangedrongen op beveiliging van het kruispunt door het plaatsen van verkeerslichten. Tot nu toe werden deze door de diensten van Openbare Werken geweigerd. De argumenten die daarbij werden aangehaald kunnen gemakkelijk weerlegd worden daar op de RW 14 op minder grote afstanden van viaducten of andere verkeerslichten toch lichten werden bijgeplaatst.

Wij zijn van mening dat het uitblijven van de uitrusting van dit kruispunt met verkeerslichten en verkeersbegeleidende bermen een onaanvaardbaar gevaar oplevert voor de weggebruikers. Sinds wanneer werden voorstellen om het genoemde kruispunt met verkeerslichten uit te rusten aan uw departement overgemaakt? Welk antwoord werd door uw departement verstrekt? Welke maatregelen zullen in de toekomst worden getroffen ten einde de veiligheid te verzekeren?

De heer Gramme, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

M. le Président. — La parole est à M. Olivier, ministre.

De heer Olivier, minister van Openbare Werken. — Mijnheer de Voorzitter, ingevolge haar vraag heb ik de eer het geachte lid mede te delen dat het verzoek tot plaatsing van verkeerslichten op dit kruispunt inderdaad aanhangig werd gemaakt bij mijn departement.

De zaak werd voorgelegd aan de Bijzondere Commissie voor Verkeersveiligheid in haar vergadering van 10 januari 1983.

Aanvankelijk overwogen mijn diensten om een voorlopige installatie in te richten; zulks werd evenwel niet in acht genomen omdat dergelijke installatie niet de nodige veiligheid zou waarborgen; er werd geopteerd voor een definitieve installatie.

De Bijzondere Commissie voor Verkeersveiligheid verleende gunstig advies om het kruispunt RW14 met Vijverstraat en Schoonhoudtstraat uit te rusten met een volwaardige driekleurige seininstallatie.

Tevens zal ter hoogte van de Bergstraat een beschermde voetgangersoversteek aangebracht worden, dit in de vorm van een seininstallatie op aanvraag en met een gecoördineerde werking ten opzichte van het eerstgenoemde kruispunt.

Ik heb dan ook beslist voorgenoemd advies te volgen en de betrokken besturen van mijn departement werden verzocht zich derwijze te organiseren dat de installaties binnen de kortste termijn, in principe tegen eind februari 1983, worden uitgevoerd.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDEKERCKHOVE AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN OVER «DE ERKENNING VAN HEELKUNDIGEN MET SPECIALISATIE IN DE TRAUMATOLOGIE»

QUESTION ORALE DE M. VANDEKERCKHOVE AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES ET DES REFORMES INSTITUTIONNELLES SUR «L'AGREATION DES CHIRURGIENS SPECIALISES EN TRAUMATOLOGIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandekerckhove tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen.

Het woord is aan de heer Vandekerckhove.

De heer Vandekerckhove. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de erkenningscriteria voor het specialisme heelkunde, verschenen in het *Staatsblad* van 7 augustus 1979, bepalen, in punt 5 van de criteria voor opleiding en erkenning van geneesheren-specialisten, dat na een bijzondere opleiding in een bepaalde discipline — niet erkend als specialiteit maar aangenomen door de Hoge Raad — een getuigschrift van bijzondere vorming in een discipline kan worden bekomen.

De traumatologie staat echter niet vermeld in de opsomming onder punt 5 en voor zover bekend is er ook geen specifieke beslissing van de Hoge Raad dienaangaande gebeurd.

Kan de geachte minister mij mededelen welke dan de wettelijke grondslagen zijn om deze specialisatiebekwaamheid te erkennen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, daar het getuigschrift waarvan sprake geen enkel voordeel biedt in het kader van de Riziv-wetgeving, houden de getuigschriften waarvan sprake slechts een appreciatie in van de opleiding en zijn ze geenszins gebonden aan eventuele artikels van de nomenclatuur.

Het probleem ligt thans ter studie bij de Hoge Raad en is eveneens op de agenda geplaatst van de eerstvolgende vergadering van de Hoge Raad.

In de tekst die u hebt geciteerd wordt inderdaad de traumatologie niet in de opsomming vermeld.

Ik heb echter aan de Hoge Raad gevraagd mij voorstellen te doen in verband met deze en andere deelspecialiteiten die eventueel het voorwerp zouden kunnen uitmaken van dergelijke getuigschriften, alsook de mogelijke opleidingsvoorwaarden die eraan zouden verbonden zijn.

Zoals gezegd staat dit punt op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de Hoge Raad.

QUESTION ORALE DE M. GROSJEAN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «L'ABSENCE DE NOMINATION DE M. JOSE HAPPART COMME BOURGMESTRE DE FOURON»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GROSJEAN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «HET UITBLIJVEN VAN DE BENOEMING VAN DE HEER JOSE HAPPART TOT BURGEMEESTER VAN VOEREN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Grosjean au Vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «l'absence de nomination de M. José Happart comme bourgmestre de Fouron».

La parole est à M. Grosjean.

M. Grosjean. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, le 10 octobre dernier, la majorité des électeurs de Fouron a, une fois de plus, exprimé par un vote son attachement à la liste «Retour à Liège» en lui accordant 10 sièges sur 15.

Les élus de cette liste, largement majoritaires, ont présenté M. José Happart comme bourgmestre.

Le conseil communal de Fouron a néanmoins dû prendre acte, le premier janvier dernier, de l'absence d'arrêté royal nommant le bourgmestre proposé, M. José Happart.

Monsieur le ministre voudrait-il me donner les raisons de ce retard et me dire les dispositions qu'il compte prendre pour que la nomination de M. José Happart puisse intervenir dans les délais les plus brefs, conformément aux règles légales et démocratiques en vigueur dans notre pays? (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur ceux du FDF-RW.*)

De heer Luyten. — Het antwoord van de minister kan eenvoudig zijn: «Hij wil het banditisme niet bevorderen door Happart te benoemen.»

M. M. Toussaint. — Cela va, monsieur Luyten; les bandits, on sait où ils sont!

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, le dossier de présentation du bourgmestre de la commune de Fouron n'est pas encore rentré au département. (*Exclamations sur de nombreux bancs.*) Il était nécessaire d'obtenir l'avis du commissaire d'arrondissement avant que le gouverneur puisse me transmettre son rapport et sa proposition. Un commissaire d'arrondissement intérimaire a été désigné, fin décembre, le commissaire d'arrondissement précédent étant malheureusement décédé.

Ce commissaire procède actuellement aux enquêtes d'usage. Ensuite, le dossier sera transmis au département et au cabinet où il sera traité au même titre que les autres dossiers.

Je signale à l'honorable assemblée qu'à l'heure actuelle, plusieurs bourgmestres ne sont pas encore nommés, dont soixante parce que les dossiers attendent que le Conseil d'Etat statue sur la validité des élections, et trente autres parce que les dossiers sont en instance soit dans les gouvernements provinciaux, soit au département de l'Intérieur. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Vermits de ministers die op de volgende mondelinge vragen zullen antwoorden, niet aanwezig zijn schors ik de vergadering voor een tiental minuten.

— *La séance est suspendue à 17 h 20 m.*

De vergadering wordt geschorst te 17 u. 20 m.

Elle est reprise à 17 h 30 m.

Ze wordt hervat te 17 u. 30 m.

M. le Président. — La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER RUTTEN TOT DE HEER COENS, MINISTER VAN ONDERWIJS, OVER «DE OPRICHTING VAN EEN FRANSTALIGE KLEUTERKLAS TE VOEREN»

QUESTION ORALE DE M. RUTTEN A M. COENS, MINISTRE DE L'EDUCATION NATIONALE, SUR «LA CREATION D'UNE CLASSE MATERNELLE FRANCOPHONE A FOURON»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Rutten tot de minister van Onderwijs. Minister Dehaene heeft zich bereid verklaard om op deze vraag te antwoorden.

Het woord is aan de heer Rutten.

De heer Rutten. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de oprichting van een Franstalige kleuterklas in Moelingen-Voeren heeft heel wat deining en verontwaardiging in Vlaanderen veroorzaakt te meer daar de oprichting gebeurd is met als inrichtende macht de «Action Fouronnaise» en de betaling van de wedde van de kleuterleidster zal gedaan worden door de Franse Executieve via de VZW «Centre de rayonnement de la Culture française».

Het is overduidelijk dat de oprichting van deze school een nieuwe provocatie is van Waalse zijde naar Vlaanderen toe.

Daarom een aantal vragen:

1. Zijn er, zoals vereist door de taalwet van 30 juli 1963 voor de taalgrensgemeenten, ten minste 16 ouders die om de oprichting van deze school verzocht hebben?

2. Werd de wettelijke procedure voor deze oprichting gevolgd? Meer bepaald werd de aanvraag gedaan voor 1 december van voorgaand schooljaar, zijnde 1 december 1981?

3. Is het niet ongrondwettig dat de Franse Gemeenschap toelagen verleent aan een initiatief op Vlaams grondgebied?

4. Is het zich beroepen op het decreet-Lagasse niet foutief, gezien voornoemd decreet — alhoewel goedgekeurd in de Franse Gemeenschapsraad — geschorst werd ingevolge een goedgekeurde motie in de Vlaamse Raad?

Van Franstalige zijde wordt de oprichting van de school te Komen aangehaald. Deze vergelijking houdt geen stand, gezien de oprichting te Komen volgens de wettelijke normen en de wettelijke procedure gebeurd is.

Gaarne vernam ik van de geachte minister of hij niet van oordeel is dat deze school dringend moet verdwijnen gezien de onwettelijkheid enerzijds en het onaanvaardbaar zijn voor Vlaanderen anderzijds.

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Dehaene die antwoordt namens de minister van Onderwijs.

De heer Dehaene, minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen. — Mijnheer de Voorzitter, het antwoord van mijn collega van Onderwijs luidt als volgt:

«Uit onderzoek blijkt dat ik op de vragen van het geachte lid, die de situatie in de Voerstreek zeer goed kent en wiens bezorgdheid ik uiteraard deel, als volgt kan antwoorden:

1. Het blijkt dat de school niet georganiseerd werd op basis van de regeling voor de taalgrensgemeenten, vastgelegd in artikel 6 van de wet van 30 juli 1963 houdende de taalregeling in het onderwijs. Ik heb nooit aanvragen van zestien ouders voor deze school toegestuurd gekregen.

De wettelijke procedure voor de organisatie van een rijks- en gesubsidieerde school is dus niet gevolgd. De school is dus een privé-school.

De Grondwet waarborgt de vrijheid van onderwijs en laat de organisatie van dergelijke scholen toe. De taalwet van 1963 is niet toepasselijk op dergelijke privé-scholen.

2. Naar ik vernomen heb heeft de inrichtende macht, de «Action Fouronnaise» via het kanaal van de VZW «Centre de rayonnement de la Culture Française», een toelage van 400 000 frank van de Franse Gemeenschap ontvangen om de wedde van de kleuterleidster voor de rest van het schooljaar 1982-1983 te betalen.

Naar de geest is volgens mij een dergelijke toelage ongrondwettig.

Het verlenen van toelagen aan scholen is volgens artikel 59bis een nationale materie en behoort dus voor Voeren — een Vlaamse taalgrensgemeente — tot mijn bevoegdheid.

Ik constateer echter dat de geldsom niet direct aan de school is uitgekeerd.

3. De organisatie van de school is niet kunnen gebeuren op basis van het zogenaamd decreet-Lagasse.

Dit decreet is ten eerste slechts op zaterdag 18 januari 1983 in het *Staatsblad* gepubliceerd. Ten tweede is dit decreet onwettig en ongrondwettig; het is trouwens nog het voorwerp van een betwisting tussen de twee gemeenschappen.

4. Tot zover het juridische aspect. Ik wil hieraan nog toevoegen dat de school in kwestie weinig bevolkt is. De eerste dag hebben zeven leerlingen de lessen gevolgd, sedertdien kon men een aanwezigheid van hoogstens drie en meestal slechts van één leerling noteren.

Voeren heeft, in het kader van de wet houdende de taalregeling in het onderwijs, een goede franstalige school met twee vestigingsplaatsen voor kleuteronderwijs. Aan welke behoefte deze nieuwe school zou kunnen beantwoorden, is mij dan ook niet duidelijk.»

QUESTION ORALE DE M. LE CHEVALIER DE DONNEA AU PREMIER MINISTRE SUR «L'ARRIVEE RECENTE ET IMPORTANTE EN BELGIQUE DE RESSORTISSANTS ETRANGERS A LA CEE»

MONDELINGE VRAAG VAN RIDDER DE DONNEA AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE VELE ONDERDANEN VAN LANDEN WELKE GEEN LID ZIJN VAN DE EEG, DIE ONLANGS NAAR BELGIE ZIJN GEKOMEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. de Donnée au Premier ministre sur l'arrivée récente et importante en Belgique de ressortissants étrangers à la CEE.

La parole est au chevalier de Donnée.

M. le chevalier de Donnée. — Monsieur le Président, messieurs les ministres, chers collègues, l'on me signale que plusieurs arrivées importantes de ressortissants étrangers à la CEE ont eu lieu récemment. C'est ainsi, par exemple, que 288 Indiens seraient entrés en Belgique entre le 1er et le 15 octobre 1982; 300 Syriens seraient arrivés vers le 11 janvier 1983. Il y aurait également eu des arrivées de Ghanéens.

Dans certains cas, ces étrangers auraient transité par plusieurs pays européens dont ils ont été expulsés avant d'arriver en Belgique. La plupart arriveraient de leur pays d'origine via Vienne, sans visa et demanderaient un statut de réfugié politique.

Etant donné que plusieurs départements ministériels — Relations extérieures, Justice, Intérieur, Affaires sociales, Emploi et Travail, Affaires bruxelloises — sont concernés par l'immigration et qu'il s'agit d'un problème de politique générale, il m'avait semblé utile d'interroger M. le Premier ministre.

Le ministre des Affaires sociales qui le représente, peut-il me dire :

1) Si ces informations sont exactes? Si oui, comment est-il possible que des arrivées aussi importantes d'étrangers à la CEE soient admises alors que l'accord de gouvernement prévoit la limitation stricte de l'immigration? Quelle est notamment la filière que suivent ces personnes pour entrer sans visa en Belgique?

2) Quelles sont les mesures concrètes qu'a déjà prises et que compte encore prendre le gouvernement pour éviter les abus de l'immigration dans l'esprit de l'accord de gouvernement?

M. le Président. — La parole est à M. Dehaene, ministre, qui répondra en lieu et place du Premier ministre.

M. Dehaene, ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, chers collègues, il est vrai que depuis quelques mois un afflux anormal de personnes de certaines nationalités a été constaté. Il s'agit d'Indiens, de Pakistanais et de Ghanéens tandis que l'honorable membre signale l'arrivée récente et massive de Syriens sur le territoire du royaume.

Un grand nombre de Ghanéens, dépourvus de pièces d'identité, de Pakistanais et d'Indiens, titulaires de passeports, se sont présentés à la ville de Bruxelles, à Saint-Josse et dans d'autres communes de l'agglomération bruxelloise.

Certains déclarent être candidats réfugiés. De ce fait la loi du 15 décembre 1980, sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers les autorise au séjour, en attendant la décision relative à la recevabilité de leur demande de statut de réfugié ou si la demande de statut est recevable, jusqu'à la décision du HCR. Si la décision est positive, ils sont autorisés au séjour. Si le HCR refuse le statut, un ordre de quitter le territoire leur est donné.

S'ils sont dépourvus de moyens d'existence, ils s'adressent aux CPAS, et ils ont droit à l'aide sociale en vertu de la loi organique des centres publics d'aide sociale.

En ce qui concerne les Indiens et les Pakistanais, les ambassades et consulats belges, tant dans les pays d'origine que dans les pays de transit éventuels — entre autres l'Autriche — ont été informés par le ministre des Relations extérieures de cette situation et ils ont été priés d'appliquer strictement les instructions qui régissent l'octroi des visas de voyage ou de transit. Les mesures prises ont eu pour effet qu'actuellement on constate une forte baisse, non seulement du nombre de visas délivrés, mais également de l'entrée d'Indiens et de Pakistanais en Belgique.

Quant aux Ghanéens, l'ambassade de Belgique à Lomé, compétente pour le Ghana et consciente de l'ampleur du problème, est également très attentive au respect des conditions de délivrance des visas.

Enfin, l'arrivée récente des Syriens fait l'objet d'un examen afin de déterminer dans quelles circonstances et pour quelles raisons ces personnes se sont dirigées vers la Belgique. Les postes belges en Syrie sont, dès à présent, informés de cette nouvelle situation et sont invités à être circonspects dans la délivrance des visas.

Afin de respecter rigoureusement les termes de la déclaration du gouvernement tendant à arrêter l'immigration de travailleurs étrangers, aucune autorisation préalable menant à une immigration définitive n'a été donnée dans les cas visés par l'honorable membre.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VANDEZANDE TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT EN TOT DE STAATSSECRETARIS VOOR OPENBAAR AMBT OVER «DE VERVANGING VAN DE TEWERKGESTELDE WERKLOZEN DOOR STATUTAIRE AMBTENAREN»

INTERPELLATION DE M. VANDEZANDE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE ET AU SECRETAIRE D'ETAT A LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LE REMPLACEMENT DES CHOMEURS MIS AU TRAVAIL, PAR DES FONCTIONNAIRES STATUTAIRES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandezande tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt en tot de staatssecretaris voor Openbaar Ambt over «de vervanging van de tewerkgestelde werklozen door statutaire ambtenaren».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, ik heb even perplex gestaan bij het lezen van de omzendbrief nummer 216 van 8 december 1982. Ik ben steeds een voorstander geweest van het aantrekken van statutaire ambtenaren veeleer dan een beroep te doen op lapmiddelen, zoals tewerkgestelde werklozen, stagiairs of hoe het ook mag heten.

1. De heer Califice, toenmalig minister van Tewerkstelling en Arbeid, zal zich nog herinneren dat ik hem geïnterpelleerd heb over de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen en de uitbuiting door de Staat van deze personen. Ze kregen weliswaar de wedde verbonden aan het ambt dat ze uitoefenden, doch de sociale lasten die de Staat voor hen moest betalen werden door diezelfde Staat netjes op zak gestoken. Dit is niet de eerste maal, vermits na de bevrijding hetzelfde werd gedaan voor de incivieken die geïnterneerd waren, doch die voor privé-aannemers werkten, die de sociale lasten voor de incivieken-werknemers moesten betalen. Een winstgevend bedrijf dus. De reden daarvan was een staaltje van huichelarij namelijk dat de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen verder moesten worden beschouwd als «werkzoekenden». Dit had tot gevolg dat een in overheidsdienst tewerkgestelde werkloze, die bijvoorbeeld 20 jaar in overheidsdienst had gewerkt — zo zijn er — op 55-jarige leeftijd het pensioen kreeg van werkloze, zonder dat de 20 jaar in overheidsdienst in aanmerking werden genomen.

Wanneer hij ziek werd, viel hij de dag daarop reeds ten laste van de mutualiteit, daar waar een bediende de eerste maand ten laste valt van de werkgever en nadien van de mutualiteit. Natuurlijk weer het gevolg van zijn huichelachtig statuut van werkloze.

Ik heb toen gepleit voor de integratie van de tewerkgestelden die een aantal jaren reeds in overheidsdienst werkten met alle rechten en plichten daaraan verbonden om also geleidelijk tot normale toestanden te komen. Men heeft immers een drietal malen na de bevrijding beroep gedaan op ons sociaal gevoel om de massa's tijdelijken, die al dan niet om politieke redenen werden aangeworven, vast aan te stellen. En wij hebben het gedaan. Ik heb gevraagd hetzelfde te doen voor de relatief weinig in aantal zijnde in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen. Toen was elk sociaal gevoel bij ons zoek.

Minister Califice heeft weliswaar verbetering gebracht aan hun statuut, waarvoor ik hem dank, doch het was nog steeds niet de integratie in de overheidsdiensten.

Wat we nu beleven is gewoonweg verschrikkelijk. Die mensen worden, na zoveel jaren dienst, de laan uitgestuurd en vervangen door statutairen. Op die manier worden zij opnieuw «werkzoekende werklozen». Dit alles werd besloten door het beperkt Ministerieel Comité voor Sociale en Economische Coördinatie. Koudweg, zonder enige sociale beschouwing. Dit comité doet zijn naam geen eer aan. Dit alles moet geschieden binnen de personeelsformatie en de begroting en met medewerking van het Vast Wervingssecretariaat.

2. Welke rechten hebben deze verjaagden (in de tekst spreekt men van afgedanken) dan nog?

a) Ze worden ervan op de hoogte gebracht dat hun contract nog 6 maanden loopt en als de statutaire ambtenaar bekend is geeft het Vast Wervingssecretariaat een opzegging van 30 dagen;

b) Als er geen reserve is van statutaire kandidaten in de betrokken besturen, blijven de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen behouden totdat het Vast Wervingssecretariaat in staat is statutaire kandidaten te sturen, hetzij door vrijwillig of ambtshalve mobili-

teit, hetzij door statutaire werving. In dat geval mag het behoud in dienst van de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen maximum één jaar niet overschrijden.

De heer Bascour, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

c) Na 31 december 1983 mag geen enkele in overheidsdienst tewerkgestelde werkloze nog in dienst zijn. Dan valt het valluik dicht en is het vee afgevoerd.

Dat is de sociale politiek van deze regering. Zij dankt de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen met hen terug werkloos te maken, hoewel aanvankelijk deze personen niet langer dan één jaar mochten werken. Nu zij het vak kennen en in volle rendement zijn, worden zij door de regering verbannen in plaats van hen te integreren in de overheidsdienst.

Een ander probleem is dat van de stagiairs in overheidsdienst. Toen deze nieuwheid werd ingevoerd, heb ik van op dit podium verklaard dat het een slechte zaak was en dat, als de overheid ambtenaren nodig had, ze op een normale wijze moest aanwerven. Ook dat statuut van stagiair geeft aan de gegadigde een maximum werkduur van 1 jaar. Wat is nu de realiteit? In 1979 interpelleerde ik minister Calewaert van het Openbaar Ambt om de mislukking van de stagiairs aan de kaak te stellen. Zij werden langer dan 1 jaar tewerkgesteld, omdat één jaar voor een ambtenaar gelijkstaat met zijn leer- en proefperiode. Minister Calewaert heeft hier in dit halfroond verklaard dat de directeurs-generaal hem kwamen smeken de stagiairs niet door te zenden omdat zij het vak onder de knie hadden en indien men andere stagiairs moest aanwerven, men opnieuw moest beginnen met ze op te leiden. Vandaar dat vele stagiairs wederrechtelijk in dienst werden gehouden en nu nog steeds in dienst zijn na jaren, zonder dat het Ministerieel Comité ook op hen sociale oefeningen uitvoert. Ik laat nog in het midden dat sommige ministers van de stagiairs gebruik maakten om de taalwetten te omzeilen.

Wat de stagiairs en de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen betreft, wil ik ook de nadruk erop leggen dat hetzelfde fenomeen zich voordoet in de ondergeschikte besturen en dat deze personen ook daar langer dan een jaar worden tewerkgesteld, ofwel als in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen, ofwel via een BTK-project, ofwel als stagiair.

We staan dus voor een discriminatie zonder voorgaande. Aan de werklozen durft men te raken. Men durft ze verbannen, omdat ze de zwakken in de maatschappij zijn. Aan de stagiairs raakt men niet, omdat ze tot een hoger niveau behoren. Ik wil dan ook aan de minister en aan de staatssecretaris vragen de maatregelen tegenover de in overheidsdienst tewerkgestelde werklozen om te buigen om ze geleidelijk te integreren in de overheidsdiensten. Waar is nu het sociaal gevoel van de meerderheid naartoe, dat zij vroeger inriepen om politiek gerecruteerden te regulariseren? Laten we geleidelijk en in korte tijd naar gezonde toestanden evolueren, in plaats van over te gaan tot deportaties en verbanningen. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Waltniel.

De heer Waltniel, staatssecretaris voor Openbaar Ambt, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de heer Vandezande heeft in het begin van zijn betoeg gezegd dat hij perplex was. Welnu, ik ben ook perplex door de tegenstrijdigheid die ik in dat betoeg heb menen te ontwaren.

U is begonnen, mijnheer Vandezande, met te zeggen dat u voorstander bent van statutaire personeelsleden in de plaats van niet-statutaire personeelsleden en dat drie jaar geleden u zich de moeite heeft getroost daarover te interpellieren. Wanneer u thans de omzendbrief van het Openbaar Ambt nummer 216 bekritiseert, dan meen ik dat hetgeen u eerst als doel vooropstelt daarna aanvalt. Heel deze circulaire heeft maar één doel en moet trouwens enkel maar worden gezien in het kader van onze beleidslijn, namelijk niet-statutaire personeelsleden vervangen door statutaire.

U weet dat het stelsel van de tewerkgestelde werklozen wordt geregeld door het koninklijk besluit van 20 december 1963. Oorspronkelijk werden in de overheidsdiensten werklozen tewerkgesteld voor uitzonderlijke taken of ter vervanging van tijdelijk afwezige ambtenaren. Artikel 164 van dat zeer uitvoerig besluit zegt trouwens dat de duur van de tewerkstelling maar één jaar mag bedragen en dat de directeur van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening ertoe genoopt is een bepaalde wisseling te voorzien onder de gegadigden.

Hoewel die voorwaarden in het koninklijk besluit van 20 december 1963, onder meer in artikel 164, zeer nauwkeurig worden be-

paald, is men door de jaren heen van die regels afgeweken en is men tot toestanden gekomen die werkelijk niet meer door de beugel kunnen. Men is meer en meer een beroep gaan doen op tewerkgestelde werklozen, niet om hen uitzonderlijke taken te laten vervullen of ter vervanging van tijdelijk afwezige ambtenaren, maar om functies te vervullen die voorkomen in de personeelsformatie. Voorts heeft men er niet meer op gelet deze tewerkstelling te beperken tot één jaar, en — de interpellant heeft dergelijke gevallen geciteerd — werd ze verlengd tot vijf jaar of zelfs langer.

De redenen zijn zeer eenvoudig. In de eerste plaats is er de functionele reden. Het is gemakkelijker om vlug tot een bepaalde aanwerving te kunnen overgaan, vooral op het niveau van de ondergeschikte besturen waarvoor de aanwerving een tamelijk langdurige procedure vereist. Dit probleem zullen wij trouwens binnenkort aanpakken. Wij hebben maatregelen in het vooruitzicht gesteld om de procedure van aanwerving te regelen en te bespoedigen.

In de tweede plaats, is het mogelijk bij de aanwerving van een tewerkgestelde werkloze rekening te houden met politieke factoren die geen rol zouden kunnen spelen bij een normale aanwerving via het vast wervingssecretariaat. Dit zijn de redenen waarom men voortdurend is afgeweken van het koninklijk besluit van 1963.

Met omzendbrief nummer 216 van 8 december 1982 betreffende de vervanging van tewerkgestelde werklozen door statutaire ambtenaren hebben wij een einde willen maken aan deze onregelmatige toestand. Deze maatregel heeft als doel de wervingskansen van definitieve of tijdelijke statutaire ambtenaren te veruimen door de tewerkgestelde werklozen principieel niet in dienst te houden na 31 december 1982.

U zal toegeven dat het niet meer dan logisch is, na de wervingsstop, die sedert 1 februari 1982 van kracht is, de voorkeur te geven aan degenen welke de inspanning hebben gedaan om een examen af te leggen boven degenen die niet-statutair, wederrechtelijk, in dienst zijn.

De interpellant vindt de maatregelen van de herstelwet een slechte zaak en geeft de voorkeur aan normale aanwervingen. Hij heeft gelijk, maar hij mag niet vergeten dat men telkens opnieuw van het stelsel van de stagiairs is afgeweken. Een stagiair mag niet de plaats innemen van een ambtenaar, hij wordt niet aangeworven om te werken, maar komt in dienst om een opleiding te krijgen, om te worden gevormd. Wederrechtelijk is men zover gegaan aan stagiairs taken toe te vertrouwen die normaal door een in het kader benoemde ambtenaar moeten worden vervuld.

Artikel 51 van de wet van 28 december 1973 werd gewijzigd door de wet van 2 juli 1981, c, paragraaf 2, waardoor werd bepaald dat het totaal personeelsbestand de personeelsformatie niet mag overschrijden.

Indien men vaststelt, dat in het totaal personeelsbestand, de normale statutaire ambtenaren en de tewerkgestelde werklozen zijn begrepen, en niet de stagiairs, is dit een gevolg van het feit dat de stagiairs worden aangeworven om een vorming te krijgen.

Indien sommige stagiairs na die periode van één jaar blijven werken, is dat niet meer in hoedanigheid van stagiair, want dat contract kan maar twee periodes van zes maanden duren. Als zij langer werken is dat als tewerkgestelde werkloze.

U beschouwt bedoelde omzendbrief als sociaal en discriminerend, U heeft zelfs de woorden «verbannen» en «uitgestoten» gebruikt. Maar ik vind het toch niet meer dan billijk dat de kandidaten die geslaagd zijn voor een wervingsexamen voorrang hebben om in dienst te treden als statutair personeelslid op hen die zich niet de moeite hebben getroost een examen af te leggen of er niet zijn voor geslaagd.

Op het ogenblik bestaat er bij het Vast Wervingssecretariaat een reserve van ongeveer 12 000 personen die geslaagd zijn voor een examen, dus geen gewone kandidaten, maar personen die niet kunnen worden aangeworven ingevolge de huidige toestand.

Wij hebben trouwens maatregelen moeten nemen om de geldigheidsduur van de examens met één jaar te verlengen. Van twee jaar werd de geldigheidsduur gebracht op drie jaar en nu op vier jaar.

Wij beschikken dus over een reserve van 12 000 jonge mensen en u zou pleiten voor het in stand houden van niet-statutaire personeelsleden. Dat gaat niet op. Ik moet er bovendien op wijzen dat tewerkgestelde werklozen verplicht zijn zich te laten inschrijven bij het Vast Wervingssecretariaat en effectief moeten deelnemen aan de examens die door dit secretariaat worden ingericht. Die twee voorwaarden zijn vervat in de fameuze omzendbrief van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening van 21 januari 1977. Overigens zijn het in vele gevallen juist de tewerkgestelde werklozen die, wanneer zij geslaagd zijn voor een wervingsexamen, met ongeduld wachten op een statutaire aanstelling. Ik geef toe dat tewerkgestelde werklozen in

een ongunstige positie inzake loopbaan verkeren. Zij zijn en blijven werkzoekenden. Zij kunnen geen statutaire rechten doen gelden en geen dienstanciënniteit verwerven. Indien zij geslaagd zijn voor een examen waarop zij verplicht waren in te schrijven en aan deel te nemen gaat het eenvoudiger. Het ministerieel comité voor sociale en economische coördinatie heeft trouwens gesteld dat het vervangen van een niet-statutaire ambtenaar door een statutaire die geslaagd is voor een examen van het Vast Wervingssecretariaat niet geldt als een aanvullende recrutering.

De heer Leemans treedt opnieuw als voorzitter op

Ik herhaal wat ik hier heb gezegd wanneer wij de begroting van het Openbaar Ambt hebben besproken.

De tewerkgestelde werklozen hebben er alle belang bij dat de overheid tot een statutaire aanwerving overgaat, hetzij omdat zij vaak reeds geslaagd zijn voor een wervingsexamen, hetzij omdat zij dan meer kans krijgen voor de nog uit te schrijven examens.

Tenslotte moet nog worden gezegd dat werklozen in bepaalde gevallen ook buiten kader, dus aanvullend en in strijd met de artikelen 51 en 78 van genoemde tekst worden tewerkgesteld. Dit is alleen mogelijk bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Tot slot voeg ik daar nog aan toe dat de in de omzendbrief nummer 216 voorgestelde oplossing te verdedigen valt omdat zij logisch en rechtvaardig is. Het gaat niet op werklozen tewerk te stellen terwijl er 12 000 personen die geslaagd zijn voor een examen uitgeschreven door het Vast Wervingssecretariaat, op een aanstelling wachten. De oplossing zal de mistoestanden waarop ik heb gewezen, te keer gaan en beperken. Werklozen bezetten soms plaatsen in het vast kader of nemen plaatsen in buiten het kader zonder enig toezicht bij de aanwerving. Daardoor krijgt de politisering vrije teugel. De oplossing gegeven met de omzendbrief nummer 216 is ook in het voordeel van de tewerkgestelde werkloze omdat hem daarmee een statuut wordt verzekerd met alle voordelen van dien. De voorgestelde oplossing is ook in het belang van de diensten zelf. Zij hebben er immers voordeel bij over vast personeel te kunnen beschikken, in plaats van over een frequent wisselend personeelsbestand. In het licht van die beschouwingen kan ik u zeggen, mijnheer Vandezande, dat wij voornemens zijn de bepalingen van de omzendbrief niet in te trekken, maar integendeel te zorgen dat zij degelijk, normaal en logisch worden toegepast. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het eigenaardige in deze aangelegenheid is dat wij beiden — de staatssecretaris en ikzelf — de waarheid hebben gesproken.

Wanneer ik hier in 1971, heb gepleit voor de parastatale instellingen vroeg ik om een statuut voor de ambtenaren van die instellingen. Dat is uiteindelijk het koninklijk besluit van 8 januari 1973 geworden. Dat was een stukje zekerheid waaraan ik een beetje heb meegewerkt. Ik heb daar altijd voor gepleit.

Wanneer ik dan vernam dat werklozen in dienst werden genomen, heb ik erop aangedrongen dat eerst de statutaire ambtenaren zouden worden aangeworven. Voor het Vast Wervingssecretariaat waren er op dat ogenblik heel wat kandidaten geslaagd die niet werden opgeroepen. Ik kreeg toen geen gehoor. Mijn voorstel werd gewoonweg afgewezen.

Toen de stagiaires in dienst werden genomen, heb ik gezegd dat zulks een slechte zaak was, en dat ambtenaren via het Vast Wervingssecretariaat dienden te worden aangeworven.

Ik heb van u iets nieuws vernomen, mijnheer de staatssecretaris, namelijk dat een stagiair niet moet werken. Dat heb ik nooit gehoord. Ik dacht dat iedereen die door de Staat wordt betaald, moet werken.

Wanneer ik aan de kaak stel dat deze personen langer in dienst worden gehouden, komt een ander minister hier verklaren dat directeurs-generaal hem smeken de betrokkenen in dienst te houden omdat zij zo goed het vak kennen. Dan moet ik opnieuw zwijgen.

In *ultimo tempore* antwoordt men mij in 1983 op een vraag die ik in 1971 al heb gesteld: Laten wij terugkeren tot de normale toestand. Dat is het gekke van de situatie. Ondertussen heeft men tot driemaal toe een beroep gedaan op het sociaal gevoel om perso-

nen die geslaagd waren voor een examen van het Vast Wervingssecretariaat, zomaar opzij te zetten. Nu wil men deze betrokkenen valoriseren. En terecht! Ik ben er blij om. Maar, dit mag niet gaan ten koste van een fundamentele onrechtvaardigheid die men tegenover deze personen begaat.

Ik dring niet verder aan, mijnheer de staatssecretaris. Want, wanneer wij beiden gelijk hebben, wie heeft dan ongelijk? Dat is de vraag!

De heer Van Ooteghem. — De afwezigen hebben ongelijk.

De heer Vandezande. — Zo ik een motie wilde opstellen, zou ik niet weten hoe ik deze moet formuleren. Want, ik zei het reeds, mijnheer de staatssecretaris, u hebt gelijk en ik heb gelijk. Maar, u begaat een onbillijkheid. Ik heb dat niet gedaan en heb van in het begin gepleit voor billijkheid. Maar, men heeft mij niet gehoord en men heeft naar mij niet willen luisteren.

Mijnheer Vanderpoorten, u zit weemoedig naar mij te luisteren. Ik kan mij echter troosten met de vaststelling dat ik na vele jaren gelijk krijg. Ik ben er echter niet fier op. *(Applaus op de banken van de Volksunie.)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Ik stel de Senaat voor de vier ontwerpen van wet en het voorstel van wet waarvoor de minister van Justitie bevoegd is, volgende donderdag te bespreken. *(Instemming.)*

Dan is hiertoe besloten.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VANDEZANDE TOT DE EERSTE MINISTER EN TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN OPENBAAR AMBT OVER «DE SAMENSTELLING VAN DE GEMEENTERAAD IN VOEREN, DE OPRICHTING VAN DE FRANSTALIGE KLEUTERSCHOOL IN VOEREN EN DE NIET-OPRICHTING VAN DE VLAAMSTALIGE SCHOOL IN KOMEN»

INTERPELLATION DE M. VANDEZANDE AU PREMIER MINISTRE ET AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA COMPOSITION DU CONSEIL COMMUNAL DE FOURON, LA CREATION D'UNE ECOLE GARDIENNE FRANCO-PHONE DANS CETTE COMMUNE ET LE REFUS DE CREER UNE ECOLE FLAMANDE A COMINES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandezande tot de Eerste minister en tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over de samenstelling van de gemeenteraad in Voeren, de oprichting van de Fransstalige kleuterschool in Voeren en de niet-oprichting van de Vlaamstalige school in Komen.

Het woord is aan de interpellant.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Vice-Eerste minister, mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, de Vlaamse bevolking heeft met ontsteltenis kennis genomen van de handigheid die aan de dag werd gelegd door de gemeenteraad van Voeren samen te roepen, zonder dat er door de minister al een burgemeester werd benoemd. De gemeenteraad heeft de heer Happart benoemd tot eerste schepen, wat zijn recht is. Wij kunnen dit evenwel niet appreciëren, omdat wij inderdaad de heer Happart een terrorist en een benedeider noemen.

Hij werd, na de eedaflegging in een schabouwelijk Nederlands, reeds omgord met de burgemeesterssjerp, wat niet toegelaten is. De heer Happart is en blijft schepen, zelfs al moet hij de functies van burgemeester uitoefenen.

En dat is nu precies de handigheid die door de minister aan de dag werd gelegd. Men heeft alle schepenen laten benoemen, doch de burgemeester, die door de Koning wordt benoemd, werd nog niet door de minister van Binnenlandse Zaken voorgedragen. Wij hebben vernomen dat op het allerlaatste ogenblik de heer Poelmans het dossier klaargemaakt heeft en via het provinciaal gouvernement van

Limburg aan de minister van Binnenlandse Zaken heeft doorge-
stuurd. Op die manier heeft de minister van Binnenlandse Zaken de
Zar vóór de paarden gespannen. Hij wist reeds lang dat de vorige
arrondissementscommissaris Peeters overleden was. En hij had reeds
lang voor een vervanger kunnen zorgen, die tijdig het dossier van de
benoeming van de burgemeester klaar had kunnen maken. Het is
dan ook onfatsoenlijk voor een minister wanneer hij op het aller-
laatste ogenblik een nieuwe arrondissementscommissaris — bijna op
hetzelfde ogenblik dat de gemeenteraad van Voeren werd samenge-
steld — althans wat de schepenen betreft — aanstelt.

Door deze slordige nalatigheid heeft de minister van Binnenlandse
Zaken, de heer Happart in de mogelijkheid gesteld, niet alleen on-
wettelijk de sjerp van burgemeester te omgorden, doch hem in feite
ook reeds begiftigd met de functies van burgemeester, bij ontstente-
nis van een door de Koning benoemde burgemeester. Is dit mis-
schien het voorspel voor de benoeming van de heer Happart tot
burgemeester? Wij willen de minister waarschuwen: indien hij de
vrede wenst in de Voerstreek en in het land, dan is het meer dan
nodig dat de heer Happart niet benoemd wordt. Overigens zou de
heer Happart niet mogen zitting hebben, zelfs niet in het schepen-
college, omdat hij niet bij machte is het advies van de Raad van Sta-
te, aangevraagd door minister Gramme, na te leven. Dit advies
steunt op artikel 3bis van de Grondwet en werd achteraf door
arresten bevestigd.

De heer Happart is immers niet bij machte om in de gemeente-
raad van Voeren een debat te leiden uitsluitend in het Nederlands.

De heer Happart kan niet antwoorden op in het Nederlands ge-
stelde vragen en derhalve mogen de antwoorden, hoe belangrijk
ook, niet genotuleerd worden.

Wij vernemen anderzijds dat er door een vereniging zonder winst-
oogmerken met een klein cadeautje van de gemeenschapsminister
Moureaux in Voeren een kleuterschooltje is opgericht en dat de mi-
nister een geschenkje van drie- à vierhonderdduizend frank als voor-
schot heeft gegeven. Op die manier willen de Franstaligen in het
Nederlandse taalgebied op de meest onwettelijke manier en met be-
hulp van gemeenschapsgelden, op een onwettelijke wijze scholen
oprichten. Daartegenover staan wij nog altijd met het advies van de
Raad van State van 1979 waarbij gezegd werd dat de regering van
Martens III of IV de verplichting had om, op het ogenblik dat het
besluit van 22 oktober 1979 werd getroffen, de 41 aanvragen van
ouders voor 82 kinderen om onderwijs in het Nederlands te ontvan-
gen in de gemeente Komen, te onderzoeken. Ik heb hier en op dit
podium aan Eerste minister Martens de vraag gesteld waarom hij
niet inging op het advies van de Raad van State. Hij heeft mij ge-
antwoord dat de regering dit zou onderzoeken. De regering heeft dit
nog niet onderzocht. De Vlamingen uit de regering hebben de plicht
deze school in Komen op te richten en niet, zoals thans wordt voor-
gesteld, drieduizend Vlamingen te vinden die elk duizend frank zou-
den geven om een school in Komen op te richten. Het is de gemeen-
te die volgens de taalwet de wettelijke plicht heeft om het onderwijs
in het Nederlands op te richten, wanneer er genoeg ouders zijn die
daarom verzoeken. Welnu: deze waren er, doch de toenmalige
minister Hoyaux heeft dit halsstarrig geweigerd. De Vlaamse Eerste
minister, die voor deze taalwetten heeft gemanifesteerd in Brussel, is
nalatig geweest en heeft zelfs geweigerd het advies van de Raad van
State in te volgen en de school op te richten. Men heeft ons niet
kunnen zeggen welke ouders wel en welke ouders niet aan de voor-
waarden voldeden om de school in het leven te roepen. Wij wensen
geen schuld te geven aan de Franstaligen. Wij wensen het gebrek
aan moed van de Vlaamse ministers aan de kaak te stellen, omdat
zij hun wettelijke verplichtingen niet nakomen en ook hun eed van
getrouwheid aan de wetten van het Belgische volk niet naleven.

Dit wensen wij hier aan de kaak te stellen.

Wij willen hier plechtig verklaren:

Ten eerste, dat de minister van Binnenlandse Zaken in een slordige
nalatigheid geen opvolger van de heer Peeters als arrondisse-
mentscommissaris heeft benoemd, doch dat hij de gemeenteraad van
Voeren heeft laten samenstellen, op het ogenblik dat hij de heer
Poelmans als opvolger van de vroegere arrondissementscommissaris
Peeters heeft aangesteld. Nu pas zou hij in het bezit zijn van het
dossier via het provinciaal gouvernement van Limburg.

Ten tweede, stellen wij vast dat de Franstaligen steeds meer agres-
sief worden in de Voer en verenigingen zonder winst oogmerk in het
leven roepen — wat hun recht is — doch die in feite gestijfd wor-
den door de kassen van de Franse gemeenschapsminister Moureaux,
zonder dat er vanwege de centrale regering enig verzet komt. De
Vlaamse ministers zijn hier eens te meer in gebreke.

Ten derde, wensen wij er nogmaals de nadruk op te leggen dat de
Vlaamse ministers in deze regering, net zoals in de vorige, gebrek

aan moed vertonen en het niet aandurven de wetten in dit land —
elders en in Komen — te doen naleven, en in Komen een school in
het leven te roepen en dit volgens de wettelijke voorschriften en vol-
gens het advies dat in 1979 door de Raad van State werd uitge-
bracht. Men wil een beroep doen op de liefdadigheid en de vrijge-
vigheid van de Vlamingen om van alle miserie verlost te zijn. Niet
de Vlamingen moeten hun giften doen voor deze school. Het is de
regering die de plicht heeft deze school in het leven te roepen en de
gemeente ertoe te dwingen deze school te bouwen.

Ten vierde, worden deze punten niet verwezenlijkt, dan moeten
wij beginnen te wanhopen en onze twijfels uit te spreken in het
voortbestaan van deze Staat, die er alleen maar op uit is om met
onze geldmiddelen een ander landsgedeelte in het leven te houden.
Zo is het in het verleden geweest met onze arbeidskrachten. Thans
gebeurt het met ons geld. Het is nu genoeg geweest. Wij vragen
dringend de Eerste minister, Wilfried Martens, en baron Charles-
Ferdinand Nothomb de wetten van dit volk te doen naleven.

Wij werden nog gesterkt in onze mening na de uitzending van
«Face à la Presse» van 9 januari 1983 te hebben gehoord.

De Vlamingen werden door de Franstalige partijvoorzitters ver-
weten:

1° Dat zij niet bereid waren de Walen met hun staalproblemen te
helpen, hoewel in het verleden door Wallonië altijd solidariteit werd
betoond tegenover de Vlamingen. Ik zou wel willen weten op welk
moment!

2° Dat de Vlamingen niet bereid waren nieuw geld in het staal te
pompen hoewel het noodzakelijk was. Waarom zouden zij het
doen?

Weten zij dan niets af van de regionalisering van de vijf nationale
sectoren, of de mogelijkheden die in de staatsvorming liggen be-
sloten, maar dan ieder met eigen middelen? Zij weten het wel, doch
zij gunnen ons geen welvaart, zij willen alleen ons geld.

En over solidariteit tegenover de Vlamingen in het verleden zou-
den zij best zwijgen.

3° Dat de Walen de wet overtreden in Voeren en in Komen, doch
zij zijn zelfs zó opgehitst dat zij de oprichting van een Vlaamse
school in Komen onwettelijk noemen, volgens een verklaring van
partijvoorzitter Spitaels. Hoe moeten wij de mensen redelijkheid bij-
brengen als zij een onwettelijke daad beschouwen als een eer? Moet-
ten wij dan met Goethe zeggen: «Gegen Dummheit kämpfen auch
die Götter vergebens.» Dat is evenwel niet het geval, want dom zijn
zij niet. Zij zijn eerder leep en slim en zij vaardigen decreten uit die
helemaal niet stroken met de Grondwet maar ingrijpen in het
Vlaams gebied.

In een advies over een zelfde decreet als nu uitgevaardigd door de
Franse gemeenschapsraad, heeft de Raad van State intertijd aan de
heer Bascour geantwoord dat het in strijd was met de Grondwet.
Wat aan de ene kant in strijd is met de Grondwet is het ook aan de
andere kant.

Aan de Vlaamse ministers en verantwoordelijken verwijten wij
een gebrek aan moed. De hele Vlaamse gemeenschap in deze Senaat
moet zijn verantwoordelijkheid nemen. (*Applaus op de banken van
de Volksunie en op sommige banken van de CVP.*)

M. le Président. — La parole est à M. Jules Peetermans.

M. J. Peetermans. — Monsieur le Président, monsieur le Vice-Pre-
mier ministre, mesdames, messieurs, mon intervention sera beau-
coup moins longue que celle de M. Vandezande. En effet, il est
beaucoup plus facile de défendre une bonne cause qu'une mauvaise.

M. Vandezande ne semble pas satisfait du vote des électeurs de
Fouron. C'est son droit et je lui avouerai que je ne suis pas toujours
«ravi» par le choix qui s'est opéré dans certaines communes de la
périphérie bruxelloise et même à Bruxelles. Ce n'est pas du tout de
gaieté de cœur que je vois notamment s'installer certains conseils
communaux et choisir certains bourgmestres qui ne témoignent pas
toujours, à l'égard des francophones, de la même patience que M.
Happart à l'égard des Flamands. (*Exclamations sur les bancs de la
Volksunie.*)

Je n'ai pas besoin de citer des exemples. Vous les connaissez.

Mais je ne songe pas à m'opposer à la volonté des électeurs. Ce
qui est certain, c'est que la population fouronnaise, seule à pouvoir
se prononcer sur ce qui la concerne, a choisi clairement. Par 31 p.c.
du total des voix émises, elle a manifestement désigné M. Happart
pour prendre la tête de la commune.

Personne, dans ce pays, ne peut se targuer d'avoir recueilli sur
son nom 31 p.c. du total des suffrages exprimés dans sa commune.
Il serait donc extraordinaire que M. Happart ne fût pas choisi sim-

plement parce qu'il ne plaît pas à l'un ou à l'autre membre de la Volksunie. C'est absolument impensable et j'espère bien que le pays ne s'engagera pas dans cette voie. C'est là un engrenage qui peut nous mener très loin et dont on ne peut d'ailleurs prévoir jusqu'où il peut nous conduire.

Reste le deuxième point : l'école.

Lorsque j'ai été admis dans cette assemblée...

M. Van Ooteghem. — Par exception !

De heer Vandezande. — Dat is gebeurd met een inspuiting !

De Voorzitter. — Mijnheer Vandezande, wil u de heer Peetermans aan het woord laten? Hij heeft u daarstraks ook niet in uw betoog onderbroken.

M. J. Peetermans. — ... contre la volonté, une fois de plus, de la Volksunie qui prétend faire partout la loi dans ce pays, ...

De heer Van In. — Mijnheer Peetermans, voor ons bent u lucht !

M. J. Peetermans. — ... je ne m'attendais pas du tout à ce que nous nous occupions d'une jeune institutrice ayant obtenu un emploi et de quelques mioches parlant français, qui ont enfin trouvé une classe pour les accueillir. C'était, à mon sens, un fait beaucoup trop anodin pour retenir longuement l'attention du Sénat. Hélas, je me suis trompé. Il semble qu'en Belgique, le français soit tellement détesté par certains qu'ils en arrivent à ne pas supporter que des enfants puissent être élevés dans cette langue.

Les écoliers de Moulain inscrits dans cette école nouvellement créée n'y sont pas allés par contrainte. Au contraire. Vraisemblablement, certains parents craignent des voies de fait, en raison précisément d'une expérience récente qui a vu des actes de violence se dérouler sur le territoire de la commune. En conséquence, les enfants inscrits dans cette école l'ont été parce que les parents estimaient qu'elle est une nécessité.

Cette école est privée. Elle n'est pas la création d'un pouvoir officiel et échappe donc à la législation en matière linguistique. L'article 23 de la Constitution le précise, l'usage des langues est facultatif en Belgique; il ne peut être réglé que pour les actes de l'autorité publique et pour les affaires judiciaires. Il ne s'agit ici ni de l'un ni de l'autre cas. Laissons donc les gens en paix et, s'ils le désirent, laissons-les ouvrir une école. Il s'agit d'une école gardienne, dont l'enseignement n'est pas soumis à l'obligation scolaire. C'est une entreprise privée qui intéresse certains parents et dont nous ne devons pas nous occuper, puisqu'elle n'est pas contraire à la loi.

Que cette école bénéficie d'un subside octroyé par une ASBL ne nous regarde pas non plus.

Que cette ASBL soit elle-même alimentée par la communauté française ne regarde que les francophones du Conseil de ladite communauté, et eux exclusivement. Il entre, en effet, dans leur compétence de défendre la langue française et d'aider à son rayonnement.

Par conséquent, je ne vois vraiment pas en quoi une école francophone, qu'elle se situe à Fouron, à Tombouctou ou à Anvers, gêne les néerlandophones, sauf ceux qui vouent à la langue française une haine invétérée, et ceux-là ne sont vraiment pas intéressants. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW et sur les bancs socialistes.*)

Mevrouw Panneels-Van Baelen. — U heeft niet gesproken over Komen !

M. J. Peetermans. — Monsieur le Président, on me demande un complément d'information sur Comines.

M. le Président. — Monsieur Peetermans, je ne suis pas d'accord que vous preniez à nouveau la parole. Je prie tous les membres de l'assemblée de faire preuve d'un peu de politesse. Une interpellation est adressée à un ministre et non à un membre de l'assemblée. L'interpellation est une formule qui permet à un ou plusieurs parlementaires de poser des questions au ministre. Nous ne sommes pas en commission. Ce n'est pas parce qu'un collègue formule une remarque que vous devez reprendre la parole, monsieur Peetermans.

M. J. Peetermans. — Je n'ai pas sollicité la remarque de Mme Panneels, monsieur le Président.

M. le Président. — La parole est à M. Serge Moureaux.

M. S. Moureaux. — Monsieur le Président, monsieur le Vice-Premier ministre, chers collègues, je ne serais certainement pas inter-

venu dans ce débat si, tout à l'heure, à l'occasion de la réponse à une question, un membre du gouvernement n'avait fourni certaines réponses au sujet desquelles je souhaiterais obtenir des éclaircissements parce qu'elles concernent directement le sujet abordé pour l'instant.

D'emblée, je précise à M. le Président qu'il a eu raison de me rappeler tout à l'heure qu'on n'ouvrirait pas de débat à l'occasion d'une question et de signaler ensuite qu'une interpellation n'avait pas pour objet de vider une querelle entre partis, mais bien de permettre aux parlementaires de demander des explications au gouvernement.

Ma présence à cette tribune n'est pas le signe d'une sorte de dialogue entre la Volksunie et le FDF. Les choses se situent à un niveau qui concerne l'ensemble du Parlement, du pays et de l'avenir de ses institutions.

A priori, l'intervention de M. Vandezande m'a rendu quelque peu plus optimiste qu'il y a quelques mois. J'ai, en effet, été très sensible aux compliments qu'il a formulés quant à l'imagination, à la finesse et à la « ruse » dont font preuve les francophones de ce pays pour se défendre. Depuis longtemps, nous n'avions plus l'habitude d'entendre dire que la Communauté française faisait preuve d'imagination pour défendre ses intérêts.

Mais je voudrais surtout poser à M. le ministre la question de savoir si, au nom du gouvernement, il partage l'appréciation de son collègue, M. Coens, qui, en réponse à une question, s'exprimait, par la bouche du ministre Dehaene, au sujet du problème de l'école privée ouverte dans la commune de Fouron et subventionnée, par le biais d'une association privée, par la communauté française. M. le ministre Coens estime, en effet, que ce problème relève de sa compétence et non de celle de son collègue francophone de l'Education nationale et que, dès lors, on aurait dû passer par son intermédiaire pour ouvrir cette école.

Il a affirmé également que la Communauté française n'aurait pas le droit de subventionner une institution privée organisant un enseignement en français dans la commune de Fouron. Enfin, chose extrêmement grave à mon avis dans la mesure où cette déclaration engagerait le gouvernement, M. Coens a dit que le décret voté par le Conseil de la Communauté française et promulgué par son exécutif, autorisant la subvention de l'enseignement en dehors des limites de la communauté, serait un décret illégal.

Monsieur le ministre, sur ces trois points, il me paraît essentiel que vous nous donniez, soit la réponse du gouvernement — pour autant que celui-ci ait une seule et unique réponse, ce qui serait normal pour un gouvernement qui se dit national — soit, puisqu'il semble que chaque ministre ait sa propre position sur le sujet, votre sentiment personnel.

Sur le premier point, M. Coens dit, très clairement — et c'est intéressant — que le subventionnement d'une école à Fouron, puisqu'elle est sur le sol flamand — nous n'admettons pas cette annexion des Fourons à la Flandre, mais il est vrai que, juridiquement, elle se trouve en région flamande — et son organisation sur ce même territoire relèvent de lui.

Or, ce même ministre, dans le même temps, sauf erreur de ma part, subventionne une école qui se trouve, elle, en région française, à Comines. Il y a là quelque chose qui semble cahoter dans le « petit train » du raisonnement de notre ministre de l'Education nationale.

Deuxième point : il nous dit que la Communauté française n'aurait pas le droit de subventionner une institution privée qui organiserait, à ses frais, un enseignement privé dans la commune de Fouron. Je voudrais connaître le sentiment du Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. Pense-t-il que ce genre d'activité est proscrit quand il s'agit de la Communauté française, qui ne pourrait donc pas se préoccuper de la défense de sa langue et de sa culture dès l'instant où l'on sort du territoire *stricto sensu* délimité par l'article 59bis de la Constitution ?

Cela aurait des conséquences très graves. Personne n'a jamais nié que la Communauté française a, seule, la responsabilité de sa culture, par exemple à Tombouctou, en Allemagne fédérale, en Italie, ou n'importe où. On ne conteste pas que la Communauté française peut défendre les intérêts de sa culture et de sa langue partout, en dehors de ses limites territoriales, à ses frais bien entendu et dans la libre appréciation des membres du Conseil de la Communauté et de l'exécutif que ce Conseil a investi.

Il me semble que si, à Anvers ou à Gand, la Communauté française croit devoir soutenir des activités culturelles françaises, quelles soient théâtrales, artistiques, picturales ou autres, c'est son droit le plus strict.

Je voudrais savoir depuis quand nous serions empêchés, nous, francophones, de faire ce que fait la Communauté flamande, c'est-à-dire subventionner des camps d'entraînement — d'ailleurs souvent très anodins — en territoire wallon.

De heer Luyten. — Betaald door de CVP!

M. S. Moureaux. — Tous les jours, de jeunes petits Flamands — qui ne sont pas tous membres du VMO et heureusement! — vont prendre le bon air en Wallonie, aux frais de la Communauté flamande. Personne n'y a jamais vu malice.

Je connais de nombreux endroits où l'on organise ainsi des cours d'éducation physique et tout s'y passe dans le meilleur esprit de collaboration. Mais il semble que, lorsque les francophones veulent faire la même chose sur le sol flamand, cela soulève des tempêtes et provoque des réactions incroyables.

Monsieur le ministre, y a-t-il, dans cet Etat, deux poids et deux mesures?

Dernière question, plus intéressante encore: le gouvernement national a-t-il une opinion sur la légalité du décret dont j'ai parlé il y a un instant?

Je n'ignore pas que l'exécutif de la Communauté flamande a introduit une série de recours en application de l'article 32 de la loi d'août 1980. C'est son droit et, si elle l'estime utile, je dirai même qu'il est de son devoir d'agir ainsi. En effet, la Communauté flamande a reçu mission de protéger ce qu'elle estime relever des intérêts de la Flandre. Je ne veux en aucun cas m'en mêler car c'est cela, l'autonomie. Il est vrai que l'exécutif flamand agit souvent avec retard au niveau de la manipulation des recours, ce qui semble indiquer qu'il n'est pas encore tout à fait familiarisé avec les délais, mais peu importe! Le fait est que le gouvernement national ne devrait pas avoir, lui, une opinion en la matière et que s'il en a une, il devrait nous en faire part. Je ne me souviens pas qu'il ait jamais, à ce jour, émis d'appréciation sur la légalité des décrets promulgués par la Communauté flamande.

Je dirai aux membres de la Volksunie, nombreux aujourd'hui — il faut reconnaître qu'ils font preuve d'assiduité, ce qui est une qualité pour des parlementaires — qu'en ce qui concerne les décrets qui «débordent» l'article 59bis en véhiculant certains de leurs effets sur le territoire voisin, ils ont quelque expérience. En effet, je crois savoir qu'ils ont eu leur part d'initiative dans le décret de septembre et me souvenir que leur parti ne fut pas tout à fait étranger aux dispositions imaginées à l'époque, pour la région flamande.

Vous n'ignorez pas que le décret de septembre a pour effet de régler un certain nombre de situations en région francophone puisque d'aucuns ont prétendu l'appliquer à des entreprises wallonnes et bruxelloises dans la mesure où elles engageaient du personnel domicilié en Flandre ou y travaillant. Il faut par conséquent se garder de parler avec trop de précipitation de la notion de territorialité des décrets.

En matière de bourse d'études, par exemple, la notion d'établissement est le critère et non le domicile des élèves.

Le problème des bourses est, en effet, réglé par décret dans la mesure où les étudiants fréquentent un établissement de l'une ou de l'autre Communauté et non en fonction de leur domicile.

Dès lors, la notion de territorialité pour l'application de l'article 59bis de la Constitution ne peut être ramenée à une appréciation simpliste selon laquelle le Conseil de la Communauté française n'aurait pu régler certains problèmes touchant à l'organisation de l'enseignement en français et, notamment, des succursales de l'enseignement français situées en région flamande.

Monsieur le ministre, la position exprimée, sur ces trois points, par M. Coens est-elle gouvernementale et engage-t-elle le gouvernement tout entier? Nous attendons des précisions sur ce point. S'il n'en était pas ainsi, nous devrions constater que M. Coens s'est exprimé à titre personnel et peut-être serait-il alors souhaitable que vous exprimiez aussi à cette tribune votre sentiment personnel. Nous sommes curieux de le connaître. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, heren ministers,achte collega's, volgens de titel van de interpellatie was deze gericht tot de Eerste minister en tot de Vice-Eerste minister en ik had mijn uiteenzetting dan ook in die zin voorbereid.

Om op dreef te komen en in aansluiting bij wat de vorige spreker heeft gezegd, wil ik in herinnering brengen wat ooit een braaf Vlaams parlements lid heeft gezegd: «Wat zou er gebeuren mochten wij Vlaamse scholen in Wallonië oprichten?». Een Waal riep toen: «On les brûlerait». Daarop willen wij echter nu niet terugkomen.

Toen ik vorig jaar in november over hetzelfde thema interpeleerde, heeft onze Voorzitter mij, onderbroken op het ogenblik dat de mij toegemeten tien minuten bijna om waren, en gezegd: «Mijnheer Luyten, ik ken uw enthousiasme, maar u is nog maar in het jaar 1932 en uw spreektijd is bijna overschreden.»

Ik zal nu niet zover teruggaan in de geschiedenis. Omdat ik de Eerste minister hier had verwacht, en omdat men de Volksunie toch niet gelooft, heb ik wat teksten opgedolven in verband met wat men intussen in de Voer is gaan noemen «de twintigjarige oorlog». Ik hoop voor de Belgische Staat — waarschijnlijk bestaat hij dan al lang niet meer — dat er niet opnieuw een honderdjarige of een tachtigjarige oorlog in onze gewesten komt.

Er moet aan worden herinnerd dat er vóór 1963 geen enkele Franstalige school in de Voer was. De Walen zijn in de Voer slechts begonnen agiteren toen zij, zoals verwende kinderen, iets moesten afgeven in ruil voor de koehandel met de veertigduizend Vlamingen in Komen en Moeskroen. Daarvoor interesseerden *ces calotins* hen niet. Ik heb de heer Perin, die ik voor bepaalde zaken wel kon appreciëren, maar die toen in zijn cynische periode was, eens horen zeggen: «Ces quatre mille vaches des Fourons ne m'intéressent pas, mais il faut faire éclater la crise.» Dat is de Jacobijnse mentaliteit die de politiek in dit land al te dikwijls heeft beheerst.

Ik ben gaan zoeken in brede Vlaamse rangen bij degenen die ooit half tot onze rangen behoorden. In onze bibliotheek moet men lang zoeken en eer men weet wat in Vlaanderen is gebeurd moet men diep boren. Alle jaargangen van bepaalde edities zijn niet aanwezig. In *Doorbraak*, het blad van de Vlaamse Volksbeweging van 1962 — de vorige jaargangen ontbreken — staat vermeld als hoofdredacteur en verantwoordelijke uitgever een zekere Wilfried Martens, Guido Gezellestraat 14, Gent. Het hoofdartikel, waarschijnlijk geschreven door de nu weinig moedige, hier ontbrekende Eerste minister, die voor de TV zegt dat de Voer een zeer belangrijke kwestie is waarover wel eens regeringen zouden kunnen vallen, is interessant. In zijn nog wel moedige periode schreef die mijnheer een artikel als atmosfeerbeeld van wat er met die arme Indianen van Vlamingen in de Voer gebeurde. Het zijn een soort mensen met wie de blauwjakken à la Hapart, die daar komen immigreren, zich dan alles permitteren omdat hun geweren verder dragen, zoals mijnheer Snoeck wel eens bewezen heeft.

Die mijnheer Martens schreef het volgende: «Het ware al te naïef te geloven, dat de Luiker-Walen, voor wie toch alleen het geweld van de straat bestaat, zich zomaar bij een beslissing van het Parlement zouden neerleggen. Dat hebben zij nog nooit gedaan, dat zullen zij nooit doen. De Voerkwestie hebben zij zodanig opgeschroefd en vergiftigd dat het voor hen een kapitale prestige kwestie is geworden waarin ze niet meer achteruit kunnen.» Dat schreef de hoofdredacteur Wilfried Martens. En dan beschrijft hij, de huidige Eerste minister, het lot van die arme Vlaamse Voerindianen. «Geen middel is de Walen te laag; geen afdreiging te laf om onze mensen in de Voer ertoe te brengen hun Vlaamse aard af te zweren en om de Voer bij Luik te behouden.» Dan beschrijft hij wat hij noemt «het crapuul van de knokploegen»: «Dat alles slaat de handen ineen om de Voerbewoners te nekken. Mensen worden bedreigd met broodroof, zo hun kinderen naar Vlaamse scholen blijven gaan. Het huisje of de hoeve die ze van de dorpspotentaat huren, zal hun ontnomen worden. Gevels en grafzerken worden bevuild en beklad, ruiten ingegooid, auto's beschadigd. De mannen die in het Luikse moeten gaan werken, worden doorlopend onder druk gezet en met werkverlies bedreigd. Wij kennen de methodes maar wij voelen er de onmenselijke druk niet van aan het eigen lijf. Wij zitten hier in Vlaanderen veilig en gerust. Bij ons is zulks niet meer mogelijk. Maar ginder in de Voer zitten onze broeders onder een bezetting, zoals ze er nog nooit één gekend hebben. Nu kunt ge mij zeggen: «Dit is toch allemaal voorbij want nu komt de Voer bij Limburg, nu kunnen de mensen herademen: ze zijn van de Waalse terreur verlost.» En hij besluit: «... Wij moeten voet bij stek houden want zij hopen op ons, die Vlamingen uit de Voerdorpen, want anders worden zij verder murw gepest en zullen ze misschien op hun knieën gaan vragen om toch maar bij Luik te mogen blijven. Daar ligt het gevaar en dat moeten wij met man en macht bekampen. Geen jaar, geen maand mag er gewacht worden eer de wet wordt toegepast. Wij laten de Walen geen enkele kans: de wet is gestemd, zij moet onverwijld worden toegepast. De Voer bij Limburg.» Dat schreef Wilfried Martens.

Om niet te ver in het verleden terug te gaan — de Voorzitter vreest misschien een te lang betoog — kom ik tot recente feiten waarvoor u verantwoordelijk is, mijnheer de minister van Binnenlandse Zaken. De *Gazet van Antwerpen* van gisteren woensdag, vermeldt: «Ernstige incidenten tijdens en na de gemeenteraad te Voeren van maandag.» De minister van Binnenlandse Zaken, onder wiens bevoegdheid de Rijkswacht ressorteert, zou toch moeten weten wat er in de Voer gebeurt. Slechts twee rijkswachters en een veldwachter waren aanwezig. In het Limburgse dorpje Ham waren er tien, vijftien gendarmes met het oog op eventuele incidenten.

Er is het volgende gebeurd. Ik heb vier getuigen — de ene rustig, de andere eerder onrustig — opgebeld. Die fameuze pacifist Happart laat dertig van zijn benedeelden van *Action fouronnaise* het stadhuis bezetten. Ze bezetten de trapzaal met bierbakken en bezuipen zich. De heer Happart weigert het woord aan wie ook van de vijf Vlaamse gekozenen. Men begint naar mevrouw Vandepierre, gekozen van de Vlaamse lijst, met maandverbanden te gooien, wat voor pacifist Happart nog altijd geen reden is om de zitting te onderbreken. Als de Vlamingen, na al hun vergeefse pogingen om het woord te krijgen — ze zaten er maar voor spek en bonen bij —, na het einde van de zitting de zaal verlaten, moesten ze spitsroeden lopen. Doorheen dit janhagel van de *Action fouronnaise* moeten zij proberen de trappen af te dalen. Dan worden zij geslagen, bespuwd, bij de haren getrokken, deze gekozenen, deze gemeenteraadsleden op uw democratische manier verkozen.

Mijnheer de minister, u had gezorgd voor twee rijkswachters u, de vooruitziende die zou moeten weten dat over de Voerkwestie regeringen kunnen vallen.

Die gemeenteraadsleden zijn dan buiten gesukkeld, gestampt en geslagen. Hetzelfde lot onderging de gemeentesecretaris, de heer Markovitch, die nochtans tot de Waalse kant behoort — een Frans-talige Brusselaar die Nederlands kent —, wanneer hij dit alles niet meer kon aanzien en tussenbeide probeerde te komen. Ook de gendarmes en de veldwachter worden geslagen. Wanneer iemand klacht wil indienen, antwoorden de rijkswachters dat het toch niets helpt processen-verbaal op te maken omdat ongetwijfeld een procedure in Verviers zal worden aangevraagd en daar toch nooit iemand gestraft wordt.

Dit gebeurt in uw rechtsstaat, mijnheer Nothomb, die uw voorvaderen mede hielpen oprichten.

Ik beperk me tot de argumenten van de rechterzijde opdat ze zou aanvoelen hoe gevaarlijk het Voerdossier is, zoals ACW-krant *Het Volk* schrijft. Ik citeer de heer Smets, bestendig afgevaardigde van de provincie Limburg die de zaken van nabij kent en volgt. Deze man heeft in 1979 de Leopoldsorte teruggestuurd toen één van uw voorgangers de koning de blunder inspireerde om de benedeleider Happart rendez-vous te geven op de autostrade. Toen stuurde de heer Smets, een CVP'er met zelfrespect, zijn Leopoldsorte terug. Bij de eensgezind goedgekeurde motie over het benedeleider Happart, zei de heer Smets, uw familiegenoot, als uw familie ten minste nog bestaat, — volgens de uitspraak van de heer Deprez is er een grote familieruzie tussen de PSC en de CVP — het volgende: «Als zelfs de rechtspraak tengevolge van de zogenaamde faciliteiten niet alleen gecommunautariseerd wordt, maar op ergerlijke wijze aanleiding geeft tot ongehoorde misbruiken, dan moet door het Parlement het initiatief worden genomen tot wijziging van deze wetsbepalingen. Het kan toch niet de bedoeling zijn van een wettekst om werkelijk gevaarlijke individuen die met scherp schieten op een groep Vlamingen zomaar vrijuit te laten gaan en om de leider van een vijfde kolonne, zij het niet geüniformeerd, maar die toch regelmatig jongelui oproepen om naar de wapens te grijpen, niet eens te verontrusten.»

Dat is de man die, volgens heel Wallonië, door u, mijnheer Nothomb, zou moeten worden benoemd tot burgemeester.

Ik richt mij bijna niet meer tot u, maar tot de lege stoel van de heer Martens. Ik mag van de Voorzitter geen discussie voeren met de heer Peetermans en consoorten, die mij trouwens weinig interesseren. Ter attentie van de heer Martens wil ik een tekst citeren van iemand die vanuit zijn halfbewondering zeer veel vraaggesprekken met hem had, namelijk van Hugo Camps van *Het Belang van Limburg*. Ik doe ook een beroep op de verantwoordelijkheid van de CVP in deze zaak. Hugo Camps schrijft: «Nooit liet een Eerste minister, zich zo door de Walen chanteren als we vandaag, in januari 1983, te zien krijgen. Als Martens daardoor niet in gewetensnood komt is dat op zichzelf reeds bedenkelijk. Erger is evenwel dat deze regering een soort permanente Vlaamse uitverkoop houdt en dat alleen maar om aan de macht te kunnen blijven. De vraag — ik kan ze misschien richten tot de heer Gijs — hoelang de CVP als grootste partij in Vlaanderen dit nog gaat verteren, wordt stilaan acuut. Zij moeten in de Tweeherkenstraat toch ook kennis hebben van de ongunstige opiniepeilingen. En als de waarden van de christen-de-

mocratie niet meer zwaarder doorwegen dan de machtspositie van een paar ministers is het met de CVP nog erger gesteld dan geveesd. Het ziektebeeld krijgt dan iets troosteloos.»

Het land, mijnheer Nothomb, dat uw voorvaderen hebben helpen stichten, krijgt rond deze Voerzaak, waar mensen die verkozen zijn, op dergelijke manier worden behandeld, iets troosteloos. Gisteravond zagen jonge mensen, die dat juist die dag in de krant hadden gelezen, de film over Carrero Blanco die uitgezonden werd door de Nederlandse televisie. Ik ben een pacifist en ben altijd tegen geweld geweest. Maar het zal zover komen — ik heb aan de telefoon die geslagen en gestampte Vlamingen gehoord die door de rijkswacht niet beschermd worden — dat zij Martens en consoorten overhoop schieten. Dan zullen zij weten dat er hier een probleem is, zeggen die mensen in hun wanhoop. En daar is u verantwoordelijk voor, mijnheer Nothomb. Net als een struisvogel steekt u uw kop in het zand en zegt u dat het wel zal koelen zonder blazen. Misschien denkt u dat u in Aarlen zestig stemmen zult verliezen indien Happart niet wordt benoemd. Maar weet dan dat deze zaak in Vlaanderen ernstig wordt genomen. Ik heb u reeds gezegd dat u Vlaanderen niet kent. U zou wel eens moeilijkheden kunnen ontmoeten zoals socialistische ministers in Vlaanderen hebben gekend toen men ons indertijd voor uw schoolstrijd uit de colleges heeft gejaagd. Voor mij is deze zaak veel belangrijker dan de koningskwestie, waarvoor men ons ook heeft opgejut, of de schoolkwestie waar men zich in de Belgische Staat zoveel decennia lang heeft mee bezig gehouden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, je ne suis pas un spécialiste des effets d'éloquence, mais je tiens cependant à faire remarquer que trois tâches requièrent simultanément mon attention. Je dois, en effet, répondre au Sénat à l'honorable interpellateur, tandis qu'une autre interpellation m'est adressée sur le même sujet à la Chambre et qu'en outre, en tant que ministre de l'Intérieur, chargé de la sécurité des populations, je dois me préoccuper du fait qu'un satellite, chargé d'éléments nucléaires, risque de tomber sur notre pays dans les prochains jours, et prendre en conséquence toutes les mesures adéquates.

Certes, cette dernière responsabilité n'a rien à voir en la circonstance, mais il me semble qu'il faudrait tout de même tenir compte d'une certaine échelle des valeurs et du fait que les personnes menacées sont, dans ce cas, beaucoup plus nombreuses.

Om te beginnen zal ik de heer Vandezande een antwoord geven.

De benoeming van een burgemeester te Voeren en van een bijzonder arrondissementscommissaris voor dezelfde gemeente zijn twee verschillende zaken.

De vervanging van de bijzondere arrondissementscommissaris voor de gemeente Voeren is delicaat, gelet op de belangrijke taak die de belanghebbende te vervullen heeft. Ik diende derhalve evenals de gouverneur van Limburg over de nodige bedenktijd te beschikken en ik diende de hoge ambtenaren van mijn departement te raadplegen.

Op het einde van de maand december werd een arrondissementscommissaris *ad interim* aangewezen, wat de voorbereiding van het dossier betreffende de voordracht van de burgemeester zou moeten mogelijk maken.

Wat de kennis van het Nederlands van de heer Happart betreft, bepalen noch de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken, noch het kieswetboek, noch de gemeentekieswet dat een kandidaat burgemeester van een taalgrensgemeente het bewijs moet leveren van de kennis van de taal van het gebied.

De heer Vandezande. — Artikel 3bis van de Grondwet!

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Steunend op wat de interpellant heeft gezegd, stel ik vast dat de heer Happart de eed in het Nederlands heeft afgelegd, ook al was dit Nederlands niet onberispelijk. Men kan hem dus niet verwijten slechte wil te hebben betoond.

Wat het dragen van de burgemeesterssjerp betreft, moet ik het volgende zeggen.

Deze zaak wordt geregeld door een koninklijk besluit van 23 januari 1837, genomen in uitvoering van artikel 104 van de Gemeentewet. Voor de toepassing van deze bepaling heeft mijn departement steeds geoordeeld dat de onderscheidingstekens van burgemeester en schepenen attributen zijn inherent aan de hoedanigheid van deze

magistrats en à leur fonction. On peut en déduire que la première tâche en principe de l'ancien bourgmestre est de s'occuper de la nomination du bourgmestre, et non de la gestion de la commune. C'est pourquoi, dans la loi communale, on ne trouve pas de dispositions relatives à la nomination du bourgmestre, mais seulement à la nomination du bourgmestre sortant.

Tant que le bourgmestre n'est nommé qu'en vertu de la loi communale, il n'est pas responsable devant le conseil communal. C'est pourquoi, dans la loi communale, on ne trouve pas de dispositions relatives à la nomination du bourgmestre, mais seulement à la nomination du bourgmestre sortant.

En ce qui concerne la nomination du bourgmestre, il y a deux cas à distinguer. Le premier cas est celui où le bourgmestre est nommé en vertu de la loi communale. Dans ce cas, le bourgmestre n'est pas responsable devant le conseil communal. Le second cas est celui où le bourgmestre est nommé en vertu de la loi provinciale. Dans ce cas, le bourgmestre est responsable devant le conseil communal.

Le ministre Coens a répondu à la question de la nomination du bourgmestre en disant que la nomination du bourgmestre est une affaire qui concerne le conseil communal. Il a ajouté que la nomination du bourgmestre est une affaire qui concerne le conseil communal.

Permettez-moi maintenant d'exprimer quelques considérations sur les nominations des bourgmestres, puisque c'est de cela qu'il s'agit. D'aucuns estimeront peut-être qu'il s'agit de banalités, mais je crois qu'il est utile de les rappeler à la Haute Assemblée et, par là même aussi, à l'opinion publique.

La nomination d'un bourgmestre concerne essentiellement la commune. Elle doit être essentiellement appréciée sur base de critères communaux. Il s'agit, en effet, de désigner le président de l'exécutif communal qui gouverne la commune dans la limite des compétences et des responsabilités confiées par la loi communale.

Notre tradition démocratique fait en sorte — et c'est heureux — que la nomination ait lieu sur base du résultat des élections communales dans cette commune et de l'avis des conseillers communaux élus auxquels il appartient de présenter un candidat. Je fais donc observer à M. Peetermans que le nombre de voix de préférence de l'intéressé n'a rien à voir avec cette désignation.

Selon notre tradition, les conseillers communaux présentent au ministre de l'Intérieur un bourgmestre pour être désigné.

Je tiens à souligner que ni l'avis des conseils communaux, d'autres communes, si bien intentionnés soient-elles, si proches ou si lointains soient-elles, ni celui des conseils provinciaux, ni celui du *Vlaamse Raad* ou encore du Conseil de la Communauté française, ne doivent entrer en ligne de compte quelles que soient leur autorité morale ou leur intelligence.

Notre système politique donne la redoutable et l'irrévocable mission aux électeurs communaux de décider celui qui dirigera la commune pour les six ans en cause. Il laisse aux conseillers communaux élus le soin de traduire cette volonté en formant la majorité, en désignant les échevins et en proposant le bourgmestre, sans qu'aucun critère de capacité ne soit exigé. C'est vrai pour un parlementaire et pour un bourgmestre, pour un échevin ou pour un conseiller communal! Telle est la règle démocratique. On peut sans doute le regretter. Je dois reconnaître que j'ai moi-même procédé à certaines nominations de bourgmestres, tout en ayant le sentiment qu'ils ne réunissaient ni les capacités intellectuelles, ni les qualités morales ou encore que le passé n'était pas garant de l'avenir! Je ne les citerai pas.

M. J. Peetermans. — Pas tous!

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je vous ai exposé la règle! La nomination des bourgmestres est de la responsabilité politique du ministre de l'Intérieur. Celui-ci doit veiller aux intérêts de la gestion de la commune, c'est-à-dire aux conditions de travail du collège. Dans les cas où interviennent certaines hésitations, on attend souvent avant de nommer le bourgmestre que la majorité des conseillers se soit prononcée définitivement par l'élection des échevins. On veut en effet éviter les risques d'erreur, car des changements interviennent parfois après la nomination des bourgmestres quand ils sont désignés avant le 31 décembre.

En outre, le ministre de l'Intérieur veille à la personnalité du bourgmestre quant à sa volonté de maintenir l'ordre — puisque telle est sa mission — et de faire appliquer et respecter les lois et les règlements, ce qui est d'ailleurs prévu par la loi communale et ce qu'exprime obligatoirement le serment.

Il va de soi que si le serment n'est pas respecté, une procédure de révocation est prévue.

Il est à noter que pour cette deuxième fonction, l'autorité propre du bourgmestre est toujours subordonnée à celle du commissaire d'arrondissement, du gouverneur et du ministre de l'Intérieur. Cependant, le premier critère reste d'être accepté par la population locale, cette dernière ayant exprimé normalement sa volonté lors des élections.

C'est donc sur base de l'ensemble de ces éléments que je prendrai attitude et saisirai le gouvernement, puisqu'il en a ainsi été décidé, dès que le dossier administratif de la nomination du bourgmestre de Fouron me sera parvenu, ce qui n'est pas encore le cas.

J'en arrive à deux ou trois considérations concernant d'autres problèmes soulevés par divers orateurs.

Vous avez sans doute lu le livre que vient de publier M. Fonteyn, journaliste flamand, qui s'est particulièrement intéressé au problème des Fourons.

Il m'a fait observer qu'en cette matière, on se trouvait sur deux plans qui ne se rejoignent pas toujours: le plan de la réalité communale, celle d'une entité de 4 500 habitants, tous respectables et qui ont droit à une administration communale conforme à leurs vœux et à leurs intérêts. Ensuite, il y a une réalité institutionnelle belge selon laquelle les groupes, les chambres législatives, l'opinion publique, saisissent cette malheureuse affaire comme si c'était une soupe de sécurité lorsqu'une certaine agressivité doit se manifester les uns envers les autres.

Vous avez compris que devant ce double problème, je me place résolument, et c'est ma responsabilité en tant que ministre de l'Intérieur, dans la problématique propre à la commune de Fouron et aux intérêts des habitants tels qu'ils existent dans la réalité. Leur volonté s'est exprimée, hier, au moment des élections et s'exprimera demain, par la voix de leurs mandataires.

Je ne me prononcerai pas ici sur la constitutionnalité du décret de M. Lagasse. Cette question fait partie du contentieux entre les communes. Si la Cour d'arbitrage était instituée, elle aurait à discuter de cet élément qui fait l'objet de réclamations dont nous avons discuté en *overlegcomité*, les partenaires étant le gouvernement et les exécutifs, et dont sans doute la Chambre des représentants sera saisie.

Je ne tiens pas à me prononcer sur les problèmes de l'enseignement au sens large, c'est-à-dire à la légalité et quant à la constitutionnalité des mesures prises.

Tout à l'heure, dans sa réponse, mon collègue, le ministre M. Coens a spécifié qu'il s'exprimait selon son avis: «*Naar de geest, is volgens mij een dergelijke toelage ongrondwettig.*»

Ne me demandez pas mon avis. Ce secteur n'est pas de ma compétence.

A M. Moureaux et aux honorables interpellateurs, j'adresse une considération plus fondamentale, car cette interpellation nous instruit une fois de plus sur la réalité fouronnaise comme l'a très bien dit M. Luyten qui a tenu des propos plutôt désagréables qui étaient à la limite des menaces...

De heer Luyten. — Er bestaat geen schoolvrijheid.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je n'aime pas les menaces, ni en particulier celles proférées sur place à l'égard de conseillers communaux, surtout s'ils appartiennent à la minorité.

De heer Luyten. — De boerenzoon is niet vrij naar een Vlaamse school te gaan.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — J'ai demandé une enquête à ce sujet et il est évident qu'il s'agit là d'un élément important qui pèsera dans la proposition que je soumettrai au gouvernement.

Lorsque le Parlement a décidé du rattachement des Fourons au Limbourg, de la mouvance d'une province francophone dans la mouvance d'une province flamande, comme l'a très bien indiqué M. Luyten, il n'y avait aucune école francophone dans les Fourons. A l'époque, il y avait dans les Fourons 639 enfants soumis à l'obligation scolaire, dont 408 suivaient l'enseignement en néerlandais et 231 suivaient l'enseignement en français dans les communes voisines.

Après dix-huit ans, la volonté des diverses forces idéologiques institutionnelles s'est exercée. Il n'y avait plus que 474 *schoolplichtigen* en raison de l'évolution démographique, soit 181 répartis dans les écoles flamandes et 293 dans les écoles francophones.

En guise de conclusion, je dirai que les réactions des individus sont souvent inattendues.

Aussi longtemps que les habitants des Fourons appartenaient à une province francophone, ils veillèrent à conserver le caractère néerlandophone de leur entité. Lorsque, institutionnellement, on a pensé qu'il était préférable de les rattacher à une province néerlandophone, l'effet contraire a été obtenu, ce qui est bien dans l'esprit de contradiction de la population belge en général quand on veut la pousser dans une direction ou dans une autre. Il convient de faire preuve de souplesse et d'avoir le sens des nuances en traitant ces problèmes. On ne peut intervenir trop de l'extérieur dans des réalités locales sous peine d'avoir un effet contraire à celui que l'on recherche.

Je voudrais aussi répondre à M. Moureaux au sujet de l'enseignement.

Il existe bien dans les Fourons des écoles francophones qui sont subventionnées et contrôlées par le ministre de l'Education nationale néerlandophone.

Si dans le cadre de la loi et grâce aux facilités, les enfants francophones des Fourons peuvent, et ce à une distance raisonnable de leur domicile, bénéficier d'un enseignement dispensé en français, c'est grâce à l'Etat central si souvent décrié. Vous savez très bien d'ailleurs que si les parents de seize enfants avaient demandé, dans les règles, la création d'une classe supplémentaire, le ministre de l'Education nationale aurait été obligé, dans le respect des normes générales qui valent pour tous les enfants du royaume, d'y donner suite. Ceci pour dire que l'on fait, du côté français, beaucoup de cas pour la défense de la langue française là où les initiatives jouissent d'une grande publicité parce qu'elles suscitent l'hostilité, peut-être compréhensible d'ailleurs, des néerlandophones.

Tant pour les francophones que pour les néerlandophones des Fourons, la meilleure garantie reste le maintien d'une autorité nationale soucieuse de l'intérêt des uns et des autres.

Je suis ministre de l'Intérieur et, à ce titre, je suis en la matière exclusivement soucieux et du respect des principes fondamentaux de l'autonomie communale, de la démocratie locale et des intérêts réels, concrets, de la population pendant les six années à venir.

Voilà la réalité. D'autres peuvent s'en désintéresser, préférant le combat, des cocoricos ou des rugissements. Ce n'est pas mon sentiment.

J'espère bien — le pire n'arrive pas toujours! — que le gouvernement national, dans l'exercice de ses responsabilités, pourra, lorsque je lui en ferai la proposition, prendre la mesure la plus sage — bien qu'on n'en soit jamais sûr — qui tienne compte à la fois de ces deux nécessités fondamentales: le respect de la démocratie locale et le souci réel du bien-être et de la paix des habitants des Fourons. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Vice-Eerste minister, geachte collega's, mijn interpellatie was gericht tot de Eerste minister en tot de minister van Binnenlandse Zaken. Ik dacht dat de Vice-Eerste minister, bij afwezigheid van de Eerste minister, deze vervangt en dat hij moet antwoorden op alle vragen. De Vice-Premier komt hier echter openlijk verklaren dat hij onbevoegd is om te antwoorden betreffende de problemen inzake onderwijs.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — De heer Coens heeft geantwoord, mijnheer Vandezande.

De heer Vandezande. — Over de kwestie Komen heb ik met geen woord horen praten, hoewel ik daaraan een aanzienlijk deel van mijn interpellatie heb gewijd.

Ik sta dus nog altijd op deze tribune te wachten op wat de Eerste minister mij had moeten zeggen, vermits u, mijnheer de Vice-Eerste minister, onbevoegd bent om te antwoorden.

De enige zaak waarop u geantwoord hebt is deze van de heer Happart. Ik meen dat u één zinsnede goed hebt aangehaald, namelijk dat u bij het nemen van uw beslissing zult moeten rekening houden met wat gebeurd is. Welnu, mijnheer Luyten heeft genoeg gezegd wat er gebeurd is tijdens en na de installatievergadering van de gemeenteraad. U hebt geantwoord dat u zich daarover zult moeten beraden en dat u zich volgens de wet hoeft te houden aan de ééntaligheid en aan het artikel 3bis van de Grondwet waaromtrent één van uw voorgangers, de heer Gramme, uitvoerig advies heeft gevraagd aan de Raad van State. Ik betreur dat ik hier, als lid van deze vergadering, op slechts één derde van mijn interpellatie een antwoord heb gekregen. Ik kan u niet danken, mijnheer de Vice-Eerste minister.

M. le Président. — La parole est à M. Jules Peetermans.

M. J. Peetermans. — Monsieur le ministre, il est souvent fait allusion au problème de Comines que l'on met en parallèle avec celui des Fourons. Or, il s'agit manifestement de deux éléments tout à fait différents de la problématique belge.

A Fouron, depuis près de vingt ans maintenant, une liste «Retour à Liège» obtient régulièrement la majorité absolue des suffrages. Nous ne constatons rien de pareil à Comines, où il était évidemment possible de présenter aussi une liste «Retour à la Flandre», mais des listes de ce genre n'y recueillent aucun succès.

M. André. — Cela n'a rien à voir dans la discussion.

M. J. Peetermans. — Par conséquent, si le résultat des élections est bien le reflet du sentiment de la population, il est clair que celle-ci est largement francophone dans les Fourons; ses souhaits doivent être rencontrés. A Comines, la population est également largement francophone et les néerlandophones, constituant une minorité extrêmement faible, ne peuvent prétendre aux mêmes avantages que ceux de la majorité francophone des Fourons. Cela tombe sous le sens. Un observateur étranger mis au courant de cette situation comprendrait cela tout de suite.

En ce qui concerne la création de classes flamandes à Comines, des règles connues de tous exigent que seize parents habitant la commune, ou une commune à facilités, demandent la création d'une école. Ce nombre n'a jamais été réuni à Comines ou alors certaines signatures n'étaient pas conformes aux exigences légales. C'est la raison pour laquelle l'école n'a pu être maintenue.

Si la fréquentation scolaire avait été suffisante, il est évident que l'école aurait subsisté. En effet, il est impossible aux francophones de ne pas respecter la loi; nous vivons dans un pays à majorité flamande ...

M. le Président. — Monsieur Peetermans, vous avez droit à cinq minutes de réplique. Ceci n'est pas une réplique. Adressez-vous au ministre. En effet, si vous n'êtes pas d'accord sur la réponse du ministre, vous avez droit à une réplique. Veuillez vous adresser à lui.

M. André. — Il n'est pas question de Comines.

M. J. Peetermans. — Je suis d'accord sur l'essentiel de la réponse du ministre. Celui-ci m'a fait remarquer que j'avais évoqué le fait que M. Happart avait récolté 31 p.c. des voix dans sa commune. C'est un élément qui me paraît tout aussi important que l'atmosphère générale qui régnerait, paraît-il, dans le pays, au sujet d'un problème strictement local. En dehors de cela, la parole est évidemment et avant tout aux conseillers qui élisent les échevins et aux échevins qui proposent à la majorité un bourgmestre. Le fond de la question est là et je ne l'ai jamais nié.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Luyten.

De heer Luyten. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Vice-Eerste minister, dames en heren, ik zal zeer zacht zijn. Ik wil u een beetje gerust stellen, mijnheer de Vice-Eerste minister, want u heeft in mijn Spaanse stem blijkbaar veel dreiging gehoord.

Ik zal u enige informatie verschaffen om u te helpen een inzicht te krijgen in het dossier waarover u moet beslissen. In de snelheid van mijn temperament snelde ik mijn eigen papieren voorbij. Ik heb vandaag inlichtingen ingewonnen over de gebeurtenissen van maandag in Voeren. U bent blijkbaar een beetje beschaamd, omdat u toen de Voer uit het oog verloren had en slechts twee van uw talloze rijkswachters daarheen stuurde.

De heer Happart, dienstdoende burgemeester, zei letterlijk ten gehore van iedereen, in één van die losse momenten, toen er een discussie ontstond tussen de twee Franstalige groepen in de Voer, te weten de 2 «Dodemont's» en de anderen: «Que parle-t-on ici? Je ne suis pas élu par des arabes.» Hiervan zijn er vier getuigen. Er is een fundamenteel verschil tussen het afleggen van de eed en het betuigen van respect tegenover een bevolking of zich als blauwjak te bewegen tussen de Voerindianen.

Ik vermoed dat de heer Happart veel gevoel voor humor heeft. Toen de heer Markovitch hem alle teksten toeschoof die hij in zijn geleerd Nederlands moest voorlezen en waarin onder meer ergens sprake was van «herstellingen aan de rijksweg» — afgekort als RW —, las de heer Happart echter «herstellingen aan het *Rassemblement Wallon*. Waarschijnlijk had hij dit niet als grap bedoeld. Het is immers een hopeloze onderneming het *Rassemblement Wallon* te

willen herstellen. Met dit voorbeeld wil ik u duidelijk maken hoe goed de heer Happart Nederlands kent na al zijn pogingen. In vergelijking met hem, mijnheer de Vice-Eerste minister, kan u zich bijna specialist in de Nederlandse filologie noemen en bent u bijna in staat om lid te worden van de Koninklijke Academie voor de Nederlandse Taal.

Tot de afwezige Eerste minister wil ik nog het volgende zeggen.

De woede van de machteloze ontgoocheling, die ik in de stem van de mensen uit Voeren hoorde doorklinken, herinnert mij aan een fameuze zin van de heer Martens, toen hij in 1963 te Wezembeek-Oppem zegde: «Geef ons wapens.» Dat voel ik stilaan bij die platgetrapte Voerenaars. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Tot besluit van deze interpellatie heb ik drie moties ontvangen.

De eerste, een gemotiveerde motie, ingediend door de heren Van Ooteghem en Van In, luidt:

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vandezande en het antwoord van de minister, over «de samenstelling van de gemeenteraad in Voeren, de oprichting van de Franstalige kleuterschool in Voeren en de niet-oprichting van de Nederlandstalige school in Komen»,

Kan onmogelijk de benoeming van een Vlaamshater en een Nederlandsonkundige als burgemeester van Voeren aanvaarden;

Eist de strikte toepassing van de wet, zowel te Voeren als te Komen.»

Le second, également motivé, déposé par MM. Jules Peetermans et Lallemand, est rédigé comme suit:

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vandezande sur «la composition du conseil communal de Fouron, la création d'une école gardienne francophone dans cette commune et le refus de créer une école flamande à Comines»,

Estime que la volonté des électeurs doit être respectée à Fouron comme dans toute autre commune belge,

Considère qu'il convient d'y nommer bourgmestre le candidat présenté par la majorité des membres du Conseil communal,

Rappelle que l'emploi des langues usitées en Belgique est facultatif et qu'il ne peut être réglé que par la loi et seulement pour les actes de l'autorité publique et pour les affaires judiciaires,

Estime que le Sénat n'a pas à s'immiscer dans les compétences de la Communauté française qui sont, à tort, mises en cause par l'interpellateur.»

Le troisième, déposé par MM. Gijs, Vanderpoorten, André et Mme Delruelle, est rédigé comme suit:

De derde, ingediend door de heren Gijs, Vanderpoorten, André en mevrouw Delruelle, luidt:

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vandezande et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique,

Passe à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vandezande en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt,

Gaat over tot de orde van de dag.»

Nous procéderons, la semaine prochaine, au vote sur l'ordre du jour pur et simple, qui bénéficie de la priorité.

Wij stemmen, volgende week, over de eenvoudige motie, die de voorrang heeft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par MM. Désir et Lagasse visant à sanctionner des manœuvres postélectorales et à compléter en conséquence la loi électorale communale, coordonnée par arrêté royal du 4 août 1932, et la loi organique du 8 juillet 1976 des centres publics d'aide sociale;

De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door de heren Désir en Lagasse strekkende om manoeuvres na verkiezingen tegen te gaan en de gemeentekieswet gecoördineerd bij koninklijk besluit van 4 augustus 1932, alsmede de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dienovereenkomstig aan te vullen;

2° Door de heer De Bondt tot wijziging van artikel 1 van de wet van 19 maart 1971 betreffende de gelijkwaardigheid van de buitenlandse diploma's en studiegetuigschriften;

2° Par M. De Bondt modifiant l'article premier de la loi du 19 mars 1971 relative à l'équivalence des diplômes et certificats d'études étrangers;

3° Door de heer De Bondt tot wijziging van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen.

3° Par M. De Bondt modifiant la loi du 3 août 1960 accordant des avantages sociaux aux universités et établissements assimilés.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

INTERPELLATIES — INTERPELLATIONS

Verzoeken — Demandes

De Voorzitter. — Het bureau heeft de volgende interpellatieverzoeken ontvangen:

1° Van de heer Vandezande:

a) Tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt en tot de staatssecretaris voor Openbaar Ambt over «de vervanging van de tewerkgestelde werklozen door statutaire ambtenaren»;

b) Tot de Eerste minister en tot de Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over «de samenstelling van de gemeenteraad in Voeren, de oprichting van de Franstalige kleuterschool in Voeren en de niet-oprichting van de Vlaamstalige school in Komen»;

Le bureau a été saisi des demandes d'interpellation suivantes:

1° De M. Vandezande:

a) Au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique et au secrétaire d'Etat à la Fonction publique sur «le remplacement des chômeurs mis au travail, par des fonctionnaires statutaires»;

b) Au Premier ministre et au Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique sur «la composition du conseil communal de Fouron, la création d'une école gardienne francophone dans cette commune et le refus de créer une école flamande à Comines»;

2° De M. Roland Gillet au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur «la nécessité de prendre des mesures avant la fin du mois de janvier pour éviter la faillite de plusieurs communes bruxelloises»;

2° Van de heer Roland Gillet tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over «de noodzakelijkheid om vóór het einde van de maand januari maatregelen te nemen ten einde het faillissement van verscheidene Brusselse gemeenten te voorkomen»;

3° De M. Cudell au ministre de la Région bruxelloise et des Classes moyennes sur «le déclin précipité de l'économie bruxelloise».

3° Van de heer Cudell tot de minister van het Brussels Gewest en van Middenstand over «de versnelde aftakeling van het Brussels bedrijfsleven».

— Inscrites à l'ordre du jour.

Op de agenda geplaatst.

4° De Mme Jortay-Lemaire au ministre des Affaires économiques et au ministre de l'Emploi et du Travail sur «la répartition équitable du temps de travail, suite au licenciement de treize femmes à l'Entreprise Bekaert-Cockerill»;

4° Van mevrouw Jortay-Lemaire tot de minister van Economische Zaken en tot de minister van Tewerkstelling en Arbeid over «de billijke verdeling van de arbeidstijd, na het ontslag van dertien vrouwen bij Bekaert-Cockerill»:

5° De M. Jules Peetermans au ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones et au secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones sur « la répartition linguistique du personnel des Postes, Télégraphes et Téléphones dans les services de Bruxelles-Capitale »;

5° Van de heer Jules Peetermans tot de minister van Verkeerswegen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie en tot de staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie over « de taalverhoudingen bij het personeel van de Posterijen, de Telegrafie en de Telefonie in de diensten van Brussel-Hoofdstad »;

6° De Mme Remy-Oger au ministre des Affaires sociales et des Réformes institutionnelles sur « les répercussions sociales de certains arrêtés royaux pris en vertu des pouvoirs spéciaux en matière d'allocations familiales et de maladies professionnelles ».

6° Van mevrouw Remy-Oger tot de minister van Sociale Zaken en Institutionele Hervormingen over « de sociale gevolgen van bepaalde machtigingsbesluiten inzake kinderbijslag en beroepsziekten ».

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

ONTWERPEN VAN WET — PROJETS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De regering heeft ingediend de volgende ontwerpen van wet:

1° Houdende de begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1983;

Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après:

1° Contenant le budget des Pensions de l'année budgétaire 1983;

2° Houdende aanpassing van de begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1982;

2° Ajustant le budget des Pensions de l'année budgétaire 1982;

— Verwezen naar de commissie voor de Financien.

Renvoi à la commission des Finances.

3° Houdende de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1983;

3° Contenant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1983;

4° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid voor het begrotingsjaar 1982;

4° Ajustant le budget du ministère de l'Emploi et du Travail de l'année budgétaire 1982;

— Verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Renvoi à la commission des Affaires sociales.

5° Waarbij de Regie van Telegrafie en Telefonie gemachtigd wordt onder waarborg van de Staat, leningen uit te geven voor een totaal nominaal bedrag van achtentwintig miljard driehonderd miljoen frank tot dekking van nieuwe uitgaven van eerste aanleg;

5° Autorisant la Régie des Télégraphes et Téléphones à émettre, sous la garantie de l'Etat, des emprunts à concurrence d'un montant nominal total de vingt-huit milliards trois cents millions de francs pour couvrir de nouvelles dépenses de premier établissement;

— Verwezen naar de commissie voor de Infrastructuur.

Renvoyé à la commission de l'Infrastructure.

6° Houdende goedkeuring van volgende Internationale Akten:

a) Protocol tot wijziging van het Internationaal Verdrag tot samenwerking in het belang van de veiligheid van de luchtvaart « Eurocontrol » van 13 december 1960, en Bijlagen 1, 2 en 3;

b) Multilaterale Overeenkomst betreffende « en route »-heffingen, en Bijlagen 1 en 2,

opgemaakt te Brussel op 12 februari 1981.

6° Portant approbation des Actes internationaux suivants:

a) Protocole amendant la Convention internationale de coopération pour la sécurité de la navigation aérienne « Eurocontrol » du 13 décembre 1960, et Annexes 1, 2 et 3;

b) Accord multilatéral relatif aux redevances de route, et Annexes 1 et 2,

faits à Bruxelles le 12 février 1981.

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Renvoi à la commission des Relations extérieures.

7° Houdende bijzondere maatregelen met het oog op het verzekeren van de werking van het Gebouwenfonds voor de rijksscholen en het Fonds voor provinciale en gemeentelijke schoolgebouwen.

7° Traitant des dispositions spéciales en vue d'assurer le bon fonctionnement du Fonds des bâtiments scolaires de l'Etat et du Fonds des bâtiments scolaires provinciaux et communaux.

— Verwezen naar de commissie voor het Onderwijs en de Wetenschap.

Renvoi à la commission de l'Enseignement et de la Science.

Le Sénat se réunira jeudi prochain le 27 janvier 1983 à 15 heures.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 27 januari 1983 om 15 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 19 h 30 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 19 u. 30 m.)

874